Dugonics András Piarista Gimnázium,
Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium

Pedagógiai programja

Pietas et litterae

Szeged, 2020.

„Megtaláltam Rómában Krisztus szolgálatának számomra legjobb módját: ezeknek a szegény gyerekeknek a segítését. Ezt a világon semmiért el nem hagyom.”

Kalazanci Szent József

Tartalomjegyzék

1 BEVEZETÉS ... 7
1.1 A piarista iskola ... 8
1.2 Iskola az iskolák között ... 10
1.3 A rendalapító, Kalazanci Szent József ... 14
1.4 Iskolánk története ... 17
2 AZ ISKOLA KÜLDETÉSNYILATKOZATA ... 21
3 AZ ISKOLA JÖVŐKÉPE ... 22
4 NEVELÉSI PROGRAM ... 23
4.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei ... 23
4.2 Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében ... 24
4.2.1 Pasztorális szolgálat ... 25
4.2.2 Megújult oktatás ... 25
4.2.3 Biztonságos iskola ... 25
4.2.4 Személyes törődés ... 25
4.2.5 Szegények szolgálata ... 26
4.2.6 Hivatáskultúra, életpályatervezés ... 26
4.2.7 Gazdasági célok ... 26
4.3 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai . 27
4.4 A pedagógusok helyi intézményi feladatai ... 29
4.5 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai ... 31
4.6 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok ... 35
4.7 Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok ... 39
4.8 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység ... 40
4.9 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje 45
4.10 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok ... 46
4.11 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái. 48
4.12 Pasztorális szolgálatunk ... 50
4.13 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai ... 51
4.14 A szóbeli felvételi vizsga követelményei ... 61
4.15 A felvétel és az átvétel helyi szabályai ... 63
4.16 Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, témanapok, témahetek, projektoktatás ... 70

4.17 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv 80
5 AZ ISKOLA HELYI TANTERVE 81
5.1 A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői 81
5.2 Az iskolában tanított kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai 83
5.3 A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai 91
5.4 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei 91
5.5 Az egészségnevelési és környezeti nevelés elvei 92
5.6 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei 94
5.7 A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai 95
5.8 A tanulók értékelésének diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái 97
5.9 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai 97
5.10 A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek meghatározása 98
5.11 A tanulók magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek 99
5.12 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai 101
5.13 .A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módjai 105
5.14 A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 105
5.15 Választható érettségi vizsgatárgyak, amelyekből a középiskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja 107
5.16 Annak meghatározása, hogy a tanulók milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát. 108
5.17 Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei 108
5.18 A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei 109
5.19 Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja 110
5.19.1 A habilitációs, rehabilitációs ellátás közös elvei 110
5.19.2 A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai 110
5.19.3 A többségi intézményekben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás 112
5.19.4 A sajátos nevelési igényű tanuló sérülés specifikus fejlesztése 115
6 AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA 124
6.1 Bevezetés 124

6.1.1 Kerettanterv ... 124
6.1.2 A művészeti iskola története ... 124
6.1.3 A gimnázium és a művészeti intézményegység kapcsolódása ... 125
6.1.4 A művészeti iskola programjai, hagyományai és szerepe a gimnázium kulturális életében ... 125
6.2 Az iskola nevelési programja ... 126
6.2.1 Pedagógiai alapelvünk, értékeink ... 126
6.2.2 A Piarista Művészetpedagógia ... 126
6.2.3 A nevelő-oktató munkánk pedagógiai céljai ... 131
6.2.4 A nevelő-oktató munkánk pedagógiai feladatai ... 131
6.2.5 A nevelő-oktató munkánk pedagógiai eszközei ... 133
6.2.6 A nevelő-oktató munkánk pedagógiai eljárásai ... 133
6.2.7 Művészeti ágazatonként a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok és célrendszer 134
6.2.8 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok ... 135
6.2.9 A pedagógusok helyi intézményi feladatai ... 136
6.2.10 Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek ... 137
6.2.11 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések ... 139
6.2.12 Szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái ... 139
6.2.13 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, követelményei, az értékelés szabályai ... 140
6.3 Az alapfokú művészeti iskola helyi tanterve ... 141
6.3.1 A tanulóra vonatkozó értékelési formák és alkalmak ... 141
6.3.2 Az osztályzás és írásbeli értékelés a művészeti iskolában ... 141
6.3.3 Szorgalom osztályozása ... 142
6.3.4 Az ellenőrzés és értékelés alapelvei ... 143
6.3.5 Értékelésünk szempontjai ... 143
6.3.6 A tanítás folyamatában alkalmazott értékelés típusai ... 144
6.3.7 A növendékek jutalmazásának és értékelésének egyéb formái ... 145
6.3.8 A beszámoltatások formái ... 146
6.3.9 Az iskola által alkalmazott ellenőrzési formák ... 146
6.3.10 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai 147
6.3.11 A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei ... 148
6.3.12 Művészeti alapvizsga és záróvizsga ... 148
6.3.13 A felvétel és az átvétel helyi szabályai ... 150
6.3.14 Művészeti iskolánk szervezésében rendszeres programjaink, eseményeink ... 151
6.3.15 Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, beleértve a témanapokat, témaheteket és a projektoktatás ... 152
6.3.16 Könyvtár ... 153
6.3.17 A tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei ... 154
6.4 A tanszakok helyi tanterve ... 155

6.4.1 Klasszikus zene egyéni képzés ... 155
6.4.2 Népzene egyéni képzés ... 156
6.4.3 Hangszeres és vokális tanszakok egyéni képzés ... 156
6.4.4 Képzőművészet ... 158
6.4.5 Táncművészet ... 160
7 A KOLLÉGIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA ... 163
7.1 Bevezetés ... 163
7.2 A kollégiumi nevelés alapelvei ... 163
7.3 A kollégiumi nevelés értékrendszere ... 165
7.4 A kollégiumi nevelés céljai ... 167
7.5 A kollégiumi nevelés feladatrendszere ... 168
7.6 A pedagógiai tevékenység szerkezete, a kötelezően biztosítandó foglalkozások rendszere ... 170
7.7 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok ... 174
7.8 A tanulók fejlesztésének terve ... 175
7.9 A hátrányos helyzetű diákok személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok: ... 185
7.10 Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok ... 188
7.11 A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei: ... 188
7.12 A művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei ... 189
7.13 A kollégium gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenysége ... 189
7.14 Hagyományápolás, a kollégium egyéni arculatának erősítése ... 191
7.15 A kollégium legfontosabb partnereivel való együttműködés ... 191
7.16 Egészségnevelési elvek ... 192
7.17 Környezeti nevelési elvek ... 192
8 LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK ... 194
8.1 A pedagógiai program hatálybalépése, felülvizsgálata ... 194
8.2 A pedagógia program nyilvánosságra hozatala ... 194
8.3 Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai ... 195
8.4 A pedagógiai program elfogadásáról szóló záradék ... 196
8.5 Fenntartó jóváhagyása ... 196

1 BEVEZETÉS

AZ INTÉZMÉNY ADATAI

1. AZ INTÉZMÉNY NEVE: Dugonics András Piarista Gimnázium, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium, OM kód: 029752

2. SZÉKHELYE: 6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14.
Tel. 62/ 549 090
Honlap: www.szepi.hu E-mail: titkarsag@szepi.hu

3. FENNTARTÓJA: Piarista Tartományfőnökség (1052 Budapest, Piarista köz 1.)

1.1 A piarista iskola

A „piarista iskola” Kalazanci Szent József társadalmat átalakító álmából jött létre. Közösségébe tartozik mindenki, akit megszólít az alapító karizmája – aki ennek, az embert és világot az evangélium üzenete mentén formálni kívánó műnek részese kíván lenni Kalazanci Szent József stílusában.

Küldetésünk

Intézményi küldetésünket és a működésünket a rendi küldetésnyilatkozatból kiindulva alkotjuk meg.

„Mi, piaristák, szerzetesek és világiak, „az igazság munkatársai" Kalazanci Szent Józsefhez hasonlóan úgy érezzük: Krisztustól és az egyháztól küldetést kaptunk arra, hogy a nevelés által evangelizáljunk. A gyermekeknek és a fiataloknak, különösen a szegényeknek, kiskoruktól fogva az evangéliumot hirdetjük a nevelés által, a hit és a műveltség - „a vallásos élet és a tudomány" - közötti egység megteremtése révén. Így akarjuk az evangélium értékei szerint testvériességet teremtve megújítani az egyházat, és átalakítani a társadalmat. Küldetésünkhöz kaptuk Istentől származó karizmánkat, történelmünket, lelkiségünket és pedagógiánkat, közösségben élő társainkat, az iskolákat és más intézményeket. Ezek révén jeleníthetjük meg a tanító Jézust és egyházának anyai szeretetét a kicsinyek iránt.”

Nevelési intézményeink és minden neveléssel kapcsolatos projektünk megtervezésénél, megvalósítása közben, értékelésekor és fejlesztésénél tehát az *evangelizáló küldetést* tekintjük kiindulópontnak. Így rendalapítónk nyomába lépve világosan látjuk:

- szolgálatunk fő célját, az evangelizálást,
- szolgálatunk konkrét módját, a gyerekek, fiatalok nevelését,
- a sajátos eszközöket e szolgálat teljesítésére: a piarista iskolát és mindazokat az intézményi formákat, amelyeket a rend a gyerekek és a fiatalok szükségleteire figyelve alkalmas eszközként fedez fel.

Identitás-jellemzőink

Tíz jellemzővel határozzuk meg piarista intézményeink identitását:

1. A gyerekek és fiatalok központi szerepe
2. A szegények melletti elköteleződés
3. Színvonalas nevelői és lelkipásztori munka
4. Az evangélium hirdetése
5. A társadalom megújítása
6. Megosztott küldetés
7. A család bevonása
8. Kísérés
9. A nevelők felkészítése
10. Az egyházhoz tartozás érzése

Intézményeinket identitásunknak megfelelően alakítjuk, hogy az *identitáselemek kézzelfoghatóan jelenjenek meg* az intézmény alapprogramjában és a konkrét körülmények között, hogy érzékelhető, megélhető legyen az intézmény „piarista lelke". Különböző szerepeinkben mindnyájunk feladata, hogy gondozzuk az identitást.

Nevelési céljaink és tervezett eredményeink

A piarista intézményi közösségekben keresztény életünket hivatásként értelmezzük. Célunk, hogy olyan kultúrát teremtsünk, amelyben hivatását mindenki Istentől kapott adományként keresi és fedezi fel, dönt mellette, gondozza és kiteljesíti. Az emberre mint fizikai, szellemi, közösségi és spirituális létezőre tekintünk, mind a négy dimenziójában megszólítjuk és fejlesztjük – ezen az úton együtt alakul, fejlődik, halad az önismeret útján diák és tanár, annak érdekében, hogy a világban megtalálja helyét, ott bontakozzék és szolgálja környezete bontakozását is.

Tanítványainkat Istentől kapott ajándéknak, megismételhetetlen és pótolhatatlan csodának tartjuk, akikre kötelességünk vigyázni, és mindent megtenni annak érdekében, hogy a világban megtalálják az őket megillető helyet, és a bennük rejlő lehetőségeket ki tudják teljesíteni.

Emberképünk leírja annak az ideális diáknak a jellemzőit, akinek fejlesztésére oktató-nevelő munkánk irányul. Az emberkép egyes dimenziói megnevezik azokat az alapvető értékeket, amelyekkel kapcsolatban pedagógiai célokat, feladatokat tűzünk ki; folyamatokat, eljárásokat

határozunk meg, tevékenységeink tervezésénél és értékelésénél részleteiben és egészében ezekre figyelünk.

Intézményeink

Változatos intézményi formáink mindegyike „együttműködő közösségekben, fejlesztő közeget alkotva kíván hatékony segítséget nyújtani a ránk szorulóknak és hozzánk fordulóknak abban, hogy kibontakoztassák teljes emberségüket, érett személlyé váljanak". Nevelési tevékenységünket négy formában megvalósítjuk meg:

- az intézmény szívében élő *piarista keresztény* közösséggel
- *formális* intézményi neveléssel
- *non-formális* neveléssel
- *informális* neveléssel, azaz a mindennapi természetes emberi tapasztalatokkal, a szervezeti kultúrával.

1.2 Iskola az iskolák között

Az iskola: hely, ahol az ember emberré válik

„A katolikus iskolát is érzékenyen érintik azoknak a megoldandó kérdéseknek az összetevői, amelyek a második évezred utolsó szakaszában sokasodnak. A katolikus iskola is olyan gyermekekkel és fiatalokkal találkozik, akik a jelen nehézségeit megélik. Szembesül tanulóival, akik nem képesek erőkifejtésre, áldozathozatalra és kitartásra, és akiknek az értékek megvalósítására még családjukban sincsenek példaképeik. Egyre gyakoribb a közömbösség a gyakorló vallásos élet iránt, sőt a vallási és erkölcsi nevelés teljes hiánya. Ehhez járul számos tanulóban és családjaikban az érdektelenség az erkölcsi és vallási nevelési iránt, oly mértékben, hogy a katolikus iskolától is csak a jó diplomát, legfeljebb a minőségi oktatást és a szakmai képesítést igénylik. Az ilyen légkörben a nevelő elkedvetlenedik, és ez hozzájárul ahhoz, hogy személyiségében egyre nehezebben tudja egységbe foglalni oktató és nevelő önazonosságát."

A katolikus iskola a harmadik évezred küszöbén, 6.

A katolikus iskola sajátos jellege

Személyközpontúság

„A katolikus iskola a személyért és személyekből felépülő iskola. »Jézus tanításának középpontjában az egyes személy áll a maga anyagi és szellemi szükségleteivel együtt. A katolikus iskola célja ezért az emberi személy kibontakozása.« *(II. JÁNOS PÁL: Discorso al I Convegno Nazionale della Scuola Cattolica in Italia, in: L'Osservatore Romano, 1991. nov. 24., 4. o.)* Ez a kijelentés, amely megvilágítja az embernek Krisztussal való eleven kapcsolatát, arra emlékeztet, hogy Krisztus személyében található meg az emberi személlyel kapcsolatos teljes igazság. Éppen ezért a katolikus iskola az Egyház törekvését követve abban a tudatban fáradozik az emberi személy teljes kibontakozásán, hogy minden emberi érték teljes megvalósulása és ezért egysége is Krisztusban található meg (vö. A Katolikus Nevelés Kongregációja: *A katolikus iskola*, 35.). Ez a felfogás az emberi személyt a katolikus iskola nevelési tervének középpontjába helyezi, megerősíti az iskola nevelési elkötelezettségét, és alkalmassá teszi erős személyiségek nevelésére."

A katolikus iskola a harmadik évezred küszöbén, 9.

„A katolikus iskolának – sokkal inkább, mint az összes többinek – azon kell lennie, hogy életértékeket adjon át. Nevelési programja, mint láttuk, arra irányul, hogy Krisztushoz kapcsoljon a hit által, aki minden értéknek mértéke. Ám a hit főként személyes kapcsolatok által gyökerezik meg az emberben, olyanok között, akik mindennapos érintkezésben vannak a valósággal. A keresztény hit is egy közösség ölén születik és növekszik.

A katolikus iskola, 53-54.

Szintézis a hit és a műveltség között

„A katolikus iskola természetéből folyik a nevelési programjának egyik legeredetibb eleme: a kultúra és a hit szintézise. Hiszen a tudás a hit fényében bölcsességgé és az élet egy sajátos szemléletévé alakul. Ha a tudás és a hit között feszülő kapcsolat minden tantárgy lelkévé válik, akkor ez a tény sokféleségben egységet biztosít, és magából az iskolai tantárgyból kiindulva a világról, az életről, a kultúráról és a történelemről egységes szemléletet ad. A katolikus nevelési programban nincs külön ideje az oktatásnak és a nevelésnek, a megismerésnek és a lelki érésnek. A különböző tantárgyak nemcsak a tudás megszerzését célozzák, hanem értékeket közvetítenek és igazságokat fedeztetnek fel. Mindez az igazságkeresés légkörében történik, melyben a felkészült és egységes meggyőződésű nevelők,

a tudás és az élet mestereiként mintegy megjelenítői, még ha tökéletlenül is, de vonzóan az egyetlen Mesternek. Ilyen nevelési programnak a megvalósításában mindegyik tantárgynak a saját tudományág törvényei szerint kell együttműködnie a személyiség teljes érettsége kialakítására."

A katolikus iskola a harmadik évezred küszöbén, 14.

Szintézis a hit és az élet között

„A tanítás, mivel a valóságos értékeknek igazi elsajátítására törekszik, a maga apostoli dimenziójában nem elégszik meg a hit és a műveltség szintézisével, hanem azon fáradozik, hogy a növendékekben a hit és az élet személyes szintézisét is létrehozza.

A katolikus iskola sajátos elkötelezettségként felvállalja a növendék keresztény személyiségének teljes formálását: ma különösen, hiszen számot kell vetnünk azzal, hogy a család és a társadalom e téren nem teszi meg, ami rajta áll.

Ami a diák hitének és életének szintézisét illeti, a katolikus iskola tudatában van annak, hogy az ember egy meg-megújuló megtérés folyamatában válhat azzá, aminek Isten szánta. Megtanítja a fiatalokat arra, hogy személyes életük különféle helyzeteiben Istennel párbeszédet folytassanak. Ezen fölül ösztökéli őket, hogy nőjenek ki az individualizmusból, és a hit fényénél fedezzék föl: arra hívattak, hogy felelős módon éljenek, vállalják a többi emberrel való szolidaritás sajátos hivatását. Az emberi létezés logikája magától arra készteti őket, hogy mint keresztények kötelezzék el magukat Isten szolgálatára, saját testvéreik javának előmozdítására, s arra, hogy átalakítsák a világot, hadd változzék az emberek otthonává.

A katolikus iskola megtanítja a fiatalokat arra, hogy értelmezzék a mindenség hangját, amely előttük a Teremtőt nyilatkoztatja ki, s hogy a tudomány hódításai által jobban megismerjék Istent is, meg az embert is. A növendék a mindennapos iskolai életben megtanulja, hogy a világban való tevékenysége közben hivatása szerint élő tanúságot kell tennie arról a szeretetről, amellyel Isten az emberekhez fordul. Hiszen része egy olyan üdvösségtörténetnek, amely végső értelmét Krisztusban, minden ember üdvözítőjében találja meg.

A katolikus iskola – tudván: nem elegendő a kereszténységhez, hogy újjászülettünk a keresztségben, hanem élni és cselekedni is kell az Evangélium szerint – igyekszik megteremteni az iskolai közösség világában egy olyan légkört, amely segíti a növendéket abban, hogy mind érettebben élje a hitét, és fokozatosan kialakítson magában egy olyan állásfoglalást, amely lehetővé teszi számára a keresztségből eredő sokféle felelősség vállalását. Érvényre juttatja a nevelésben azt, hogy a keresztény tanítás pótolhatatlan

jelentőséget tulajdonít az erényeknek, mint maradandó és mély beállítódásoknak, amelyeknek fokozatosan ki kell alakulniuk a lelkiismeretben. Ezeket a teológiai erények teszik teljessé, s felmagasztalják őket a szeretetben, amely szinte lelkükké válik, s az erényes embert kereszténnyé teszi. A nevelő tevékenység középpontja mégis Krisztus. Ő az eszménykép, akihez a keresztényeknek saját életüket igazítaniuk kell. A katolikus iskola ebben különbözik az összes többi iskoláktól. Azok beérik azzal, hogy az embert igyekeznek kialakítani, ez a keresztény kialakításán fáradozik, hogy tanítása és tanúságtétele által megismertesse a meg nem kereszteltekkel is Krisztus misztériumát, amely minden ismeretet meghalad. *(vö. Ef 3.18-19)*

A katolikus iskola sajátos nevelő munkája során kapcsolatot tart különböző más nevelő intézményekkel (ezek a családon túl a keresztény közösségek, plébániai csoportok, az ifjúsági egyesületek, kulturális és sportszervezetek stb.). De azt sem szabad feledni, hogy sokféle módon több más társadalmi tényező is forrása lehet az ismeretszerzésnek és a műveltségben való részesedésnek. Ezzel az úgynevezett »párhuzamos iskolával« kapcsolatban fontos a valóságos iskola tevékeny jelenléte, amely rendszeres és kritikus neveléssel felkészíti a fiatalokat valamiféle önellenőrzésre és önuralomra. Ez teszi majd őket képessé arra, hogy szabadon és öntudatosan válogassanak azok között az üzenetek között, amelyeket a hírközlő eszközök felkínálnak nekik. Meg kell tanítani őket arra, hogy az információkínálatot személyes, kritikus ítéletüknek vessék alá, szerencsés szintézist alakítsanak ki, és az információkat beleépítsék emberi és keresztény kultúrájukba."

A katolikus iskola, 44-48.

„A katolikus iskolától a nevelési programjához való hűség nem-lankadó önkritikát is kíván, azon túl azt is, hogy állandóan visszatérjen az alapelvekhez, a szellemiségét meghatározó indítékokhoz, s ezektől ne automatikus válaszokat várjon a jelen kérdéseire, hanem érzéket, amely lehetővé teszi majd számára e kérdések megoldását az új pedagógiai törekvésekkel folytatott párbeszéd során, együttműködve mindazokkal, akik felekezeti különbség nélkül tisztességes szándékkal munkálkodnak az ember valódi haladásának előmozdításán. Ezt az együttműködést elsősorban a többi keresztény közösség iskoláival kell megvalósítani, hogy ezen a téren is előbbre vigyük a keresztények egységét. De ki kell ennek terjednie az állami iskolákra is. Kezdődjék a tanárok közötti kapcsolatokkal, találkozókkal, közös kutatási munkával, s aztán terjedjen tovább a nevelőkről a növendékekre, sőt azok családjára is."

A katolikus iskola, 67.

1.3 A rendalapító, Kalazanci Szent József

Korszakhatáron

A Piarista Rend alapítója, Kalazanci Szent József spanyol pap (1557-1648) azért hozta létre 1597-ben első iskoláját Rómában, hogy a szegény gyerekeket tanítsa, olyan ismereteket és képességeket adjon kezükbe, amellyel boldogulhatnak az életben.

1622-ben létrejött a Piarista Rend, amelynek tagjai a szerzetessé válásukkor az ifjúság nevelésére is fogadalmat tesznek. Az új rend iskolái hamarosan jó hírnévre tettek szert nemcsak Itáliában, hanem Spanyolországban, Ausztriában, Lengyel-, Cseh- és Morvaországban, s végül 1642-től Magyarországon is indultak iskoláik. A rendalapító szándékai szerint a piarista iskola ingyenes intézmény, amelyekben elsőbbséget élveznek a szegény gyerekek, mégis nyitva áll mindenki előtt, minden társadalmi megkülönböztetés nélkül.

Két hagyomány határán

„Kalazancius „KEGYES"-nek (*pie*) akarta hívni iskoláit. Ez a kifejezés akkoriban egyet jelentett az ingyenességgel. De azt is akarta, hogy ezekben az iskolákban a világi tudománnyal (LITTERAE) együtt a jámborság és a keresztény tanítás (PIETAS – *pietà*) is átadódjék. Az ingyenesség és a keresztény nevelés nem gátolták Kalazancius iskoláit abban, hogy a szó valódi és sajátos értelmében iskolák, azaz a kultúra felelősségteljes átadásának helyei legyenek.

Egyidejűleg két célt akart elérni: átadni a legszegényebb gyerekeknek egy olyan valódi kultúrát, amely képessé teszi majd őket a világban való eligazodásra és kenyérkeresetre, valamint gyakorlati (pietas) és elméleti (doctrina christiana) keresztény nevelést nyújtani nekik, hogy kiteljesítse személyes kialakulásukat mind emberi, mind keresztény értelemben.

Kalazancius eredetisége és zsenialitása leginkább nevelési programjának integrális jellegében mutatkozik meg. Nézete szerint az összes többi módszer gyermekszemlélete részleges és elégtelen volt. Állásfoglalása a hit és az értelem közötti lehetséges összhangon alapul. A kultúra beszédmódja és a hit beszédmódja – annak ellenére, hogy különböznek egymástól –

nem összeegyeztethetetlenek, hanem egymással szembesíthetők és képesek összeütközés nélkül együtt élni.

A Kegyes Iskolák alapítójában *a világi tudás iránt derűs bizalom* él. Az emberi fölemelkedés eszközének tekinti és – szoros értelemben vett vallási megfontolásoktól függetlenül – értéknek tartja az oktatást. Iskoláiba különbségtétel nélkül fölvesz keresztényeket, zsidókat és protestánsokat, mert úgy gondolja, iskolái mindenki számára megfelelnek. Rokonszenvez a matematikával, amely egyre inkább a természet magyarázatának új eszközévé válik, de továbbra is hiányzik a hagyományos iskolák programjaiból."

Giuseppe Gramignoli:

Kalazanci Szent József és műve, Szeged, 1997

Kalazanciusban valóban azt az egyházat látjuk, amely szegénnyé teszi magát, és szegényen él, hogy megszólítsa a szegényeket. A fentebb idézett szavakban: »amilyeneket az adott ország szegényei esznek« egy olyan normát szögez le, amely már nemcsak egy bizonyos történelmi korszak számára érvényes, és nemcsak egy meghatározott lelkiség jellemzője. E norma olyan egyházi kritériummá válik, amely elengedhetetlen az evangélium minden hiteles hirdetése számára. A II. vatikáni zsinat erőteljesen hangsúlyozta: az evangéliumot az evangélium fegyvereivel kell hirdetni, amelyek a szegény Krisztus fegyverei, aki meghirdeti, hogy »boldogok a szegények, mert övék az Isten országa.«"

Annibale Divizia:

Dimensione ecclesiale dello Scolopio, Roma 1996, 55-57.o.

Kalazancius hatása

Az ember integrális nevelése

„Követve az isteni Mester példáját, aki »látta a nagy tömeget, és megesett rajtuk a szíve, mert olyanok voltak, mint a pásztor nélküli juhok, és tanítani kezdte őket« *(Mk 6,34)*, Kalazanci József különösen a szegényeknek szentelte magát. Joggal mondhatjuk tehát, hogy valóban ő alapította meg a modern katolikus iskolát, amelynek a célja az ember integrális nevelése, és amely mindenki előtt nyitva áll."

II. JÁNOS PÁL PÁPA:

Discorso ai partecipanti al Capitolo Generale
dei Chierici Regolari Poveri della Madre di Dio delle Scuole Pie (Scolopi),
in: Ephemerides Calasanctianae 46(1998)/10 7.o.

Szabadság és nyitottság a jövőre

„A szegedi piarista iskola hagyománya a szabadság és a nyitottság hagyománya. Az elmúlt másfél évtized története arra bátorít minket, hogy legyünk nyitottak a jövőre, higgyünk a jövőben, és hogy a jövőre nyíló megoldásokkal álljunk elő, amikor nehéz helyzetbe kerülünk. Kalazancius is újat hozott létre, bizonyos értelemben ő is a jövőbe menekült. Az iskola pontosan ezt a szabad és jövőre nyitott, az új befogadására nyitott légkört és közeget igényli. Ha nem ilyen az iskola, akkor nem iskola. Annak az újnak, amely minden egyes emberben, minden fiatalban, minden egyénben megjelenik, ilyen otthonra, a szabadságnak helyet adó és az új befogadására nyitott hajlékra van szüksége. A piarista iskolát újra és újra ki kell találni."

(Urbán József SP)

Egész emberségben fejlődés

„Kalazancius iskolája nem betanított munkásokat nevel, nem olyan, mint később azok az iparosodó társadalmakban megjelenő iskolák, amelyek egy-egy gyár számára képeztek munkaerőt. Nem is olyan a kalazanciusi iskola, mint mondjuk egy futballakadémia, amely minden jó szándéka ellenére félő, hogy jobb esetben szakbarbárokat, rosszabb esetben egy modern rabszolgapiac igényeinek kielégítésére felhasználható fiatalokat képez. – Nem, Kalazancius az egész embert tartotta szem előtt, és örömteli, boldog, szabad életre akarta segíteni a rábízottakat. Nem erre vagy arra a részfeladatra akarjuk felkészíteni a diákjainkat, hanem abban akarjuk segíteni őket, hogy képesek legyenek örömteli, boldog, kiteljesedett életet élni, bármi következzék is a jövőben. Abban akarjuk tehát segíteni a gyerekeket és a fiatalokat, hogy a jövőre legyenek felkészültek. Erre a kifürkészhetetlen jövőre akkor lesznek felkészülve, ha egész emberségükben fejlődnek; ha teljesek, egészek, épek lesznek; ha azok lesznek, akikké lenniük kell; ha azzá lesznek, akivé Isten megálmodta őket. Nem az a cél tehát, hogy a régiek szavait tanulják meg ismételgetni, hanem az a cél, hogy a régiek szavát megtanulják megérteni, tudjanak szóba állni velük, és így hozzá tudják adni ehhez a szent diskurzushoz a maguk egyedi, soha nem volt, és pótolhatatlan szavait. – Ez a kalazanciusi iskola célja, ez a kalazanciusi iskola lényege."

(Urbán József SP tartományfőnök)

Emberi kompetenciák

Az egész életen tartó tanulást lehetővé tevő kompetenciák fejlesztése a nevelés kiemelt területe. A korszerű alapműveltség birtokba vétele, az alapkészségek elsajátítása az ifjú generációk feladata. A 20. századi felgyorsult világban az iskola adaptálja az új tanítás-tanulási stratégiákat, a kompetenciafejlesztés módszereit, az IKT-eszköztárának alkalmazását. A pedagógus munkája a teljes emberre kiterjed, a tanuló a fizikai/gazdasági, a társas/érzelmi, a szellemi/értelmi és spirituális dimenzióinak az „igazság munkatársa".
A felnőtt személyiség értékeit bemutató ábra (Piarista Pedagógiai Napok, Kecskemét 2009.)

1.4 Iskolánk története

Az alapítás (1720)

Szegedet szabad királyi város jogaiban az uralkodó megerősítette 1719-ben. A város önállóságát kifejezte azzal, hogy szerződést kötött a piarista renddel „a polgárok lelki vezetésére, az ifjúság tudományokra oktatására és nevelésére". Az iskola alapító oklevelét *III. Károly király* 1720. február 20-án írta alá. A magyar rendtartomány tizenkettedik kollégiuma lett a szegedi, a beiskolázási körzete kétszáz éven át közel 50 ezer km^2-nyi terület.
1720. július 11-én érkezett a városba Pál, Demjén és Orbán atya. Szerény körülményeket találtak, a hatszobás, rendház számára szolgáló roskadozó épületet a szegedi népnyelv „Hatrongyosnak" nevezte. 1721 októberében 110 tanulóval kezdődött meg az oskola első tanéve. A két osztály az egykori pestises kórház, a Lazaretum épületét kapta a várostól. 1789-ig a plébánia, a stólapénz volt a piaristák szegedi működésének anyagi alapja. Mivel az alapító nem tudott létrehozni egyszeri nagy alapítványt, ezért vállalta az atyák költségeinek biztosítását, az iskolaépület és a rendház mielőbbi megépítését, a működési költségek folyamatos fedezését. Ezt 1948-ig tudta teljesíteni. Ezért található majd a későbbi hivatalos iskolanévben a „városi" jelző. Az intézmény 1898-ig nemcsak a város első, hanem egyetlen gimnáziuma is volt.

A szabad tanrendű oktatás kora (1721-1777)

Római, azaz rendi mintát követő szabad tanrendű, felekezeti, hatosztályos latin iskola volt 1777-ig a szegedi. Földrajzot, számtant, hazai történelmet, newtoni fizikát is oktattak. Gyakorlati tudást nyújtott a szépírás, a számtan, az elemi jogi ismeretek, az okiratok szerkesztésének tanulása, humanista iskolaként adta a latin nyelv, irodalom és kultúra ismeretét. 1757-től a tanrend a magyar nyelv oktatását is tartalmazta, ami nemcsak nyelvtanítást, hanem a hazai kultúra átörökítését, a nemzettudat formálását is jelentette. Ez az iskolatörténetben azért is jelentős, mert a délvidéki soknemzetiségű országrészben egyetlen jelentős nevelőhely a szegedi, a diákok zömében a polgárosodó iparos, kereskedő és értelmiségi réteg gyerekei közül kerültek ki, akik a várost épp a magyar nyelv megtanítása miatt választották. A kegyes iskola azt jelentette, hogy tandíjmentes az oktatás. Népiskolaként működött, sőt az egyházi iskoláktól eltérően a piaristák nemcsak a katolikus felekezetűeket fogadták, hanem az ortodoxok, a zsidó vallásúak és a protestánsok gyermekeit is. Az intézmény rangot és tekintélyt adott Szegednek, a város művelődéstörténete két évszázadon keresztül elválaszthatatlan az iskolatörténettől. Ennek az időszaknak neves diákja *Dugonics András* és *Révai Miklós*.

Az állami tantervű oktatás első időszaka (1777-1850)

A Magyar Királyság területén 1777-ben rendelték el az állami tantervű oktatást. Az állami tanterv Szegeden megakadályozta a születőben lévő kereskedelmi szakiskola létrejöttét, és megmerevítette a gimnáziumi képzést. 1777 és 1806 között ötosztályos latin iskolaként működött az intézmény, majd ismét hatosztályossá vált. A természettudományos gyűjteménye olyan híres lett, hogy a várost látogató előkelők, uralkodók is megtekintették. Szablik Imre magyar tudománytörténeti jelentőségű kísérletet mutatott be, 1785. július 6-án Montgolfier-hőlégballont bocsátott fel. 1806-ig a kegyes iskolának 23.916 tanulója volt. 1848/49-ben a bölcsészeti képzés szünetelt, a hallgatók egyöntetűen a szabadságharcban vettek részt. Ennek a korszaknak szegedi diákja *Katona József, Beszédes József, Vedres István, Horváth Mihály, Klapka György, Klauzál Gábor.* A város két évfolyamos bölcsészeti képzés, azaz a líceum működtetésére is a piarista rendet kérte fel. 1792 és 1850 között 10.661 bölcsészhallgató járt a líceumban, de csak 10%-a volt a szegedi. A város felsőoktatást hozott létre, az Alföld meghatározó szellemi központja lett. Az alapítás után 70 évvel később, 1793-ban lett kész az ígért új iskolaépület. 1799 és 1850 között a rajziskola működtetésére is a kegyes atyákat

kérték fel. Ez is felsőfokú képzés volt, a mérnöki és a művészeti akadémiára csak ennek az elvégzése után lehetett beiratkozni. A céhmesteri cím megszerzéséhez is előírt képzés. Ebből az iskolatípusból nőtt ki a szakképzés városi tanodája, a reáliskola. 1840-ben a tanulók önképzőkört hoztak létre, ahol saját írásaikat, dolgozataikat, előadásaikat mutatták be, diákkönyvtárt alapítottak. A piarista atyák a szegedi értelmiség meghatározó csoportját alkották.

A főgimnázium korszaka (1850-1919)

Nyolcosztályos gimnáziumként 1945-ig működött az intézmény. 1850 után megszűnt a líceumi képzés, a rajziskola reáliskolaként városi működtetésű lett, és bevezették az érettségit. Tóth János SP atya 4000 diák számára szervezte meg az elemi oktatást, a Szeged környéki tanyai iskolarendszert. Az 1879-es nagyárvíz, amely a város jelentős részét elpusztította, az iskolaépületet is erősen megrongálta. 1886-ra készült el az új épület. A Monarchia egyik legnagyobb magyar középiskolája volt, évente közel 900 diákot nevelt. 1806-tól 1920-ig az évkönyvek 38.049 szegedi és 37.371 vidéki tanuló számát rögzítették. Az I. világháború alatt a katonaság több termet lefoglalt. A tanárhiány miatt nem volt tornaóra, több nyelv tanítása akadozott, sok öregdiák hősi halott lett. 1919 áprilisában fejeződött be a tanév, az épületet francia antant csapatok szállták meg. E korszakban tanult az iskola falai között *Schütz Antal, Lőw Immánuel, Tömörkény István, Herczeg Ferenc, Gönczy Lajos, Juhász Gyula, Huszka Jenő, Maróczy Géza, Mályusz Elemér.*

A humán gimnázium időszaka (1920-1944)

A diákok létszáma nem csökkent a trianoni határhúzás okozta beiskolázási körzet csökkenése miatt, a szegediek aránya 70 % felettivé vált. 1922-ben az iskola új elnevezést kapott: A Kegyesrendiek Vezetése Alatt Álló Szegedi Városi Római Katolikus Dugonics András Gimnázium. 1924-1945 között az ország egyik legrangosabb, humán tantervű gimnáziuma. 1920-ban szervezték meg az iskolai cserkészcsapatot, 1924-ben a sportkört. Az épület 1944-ben kárt szenvedett, német majd az orosz csapatok foglalták le, angolszász bombázásban sérült. Híressé vált diákja volt *Bálint Sándor, Bibó István, Sőtér István, Straub F. Brunó, Pauncz Rezső, Graselly Gyula, Gyulay Endre, Ferenczy Lajos, Paskai László, Kovács Mihály.*

Az államosítás és iskolabezárás kora (1945-1950)

1944 októberében szállták meg az orosz csapatok Szegedet. A városparancsnok utasítására egyetlen összevont városi gimnázium működött az 1944-45-ös tanévben. A piarista gimnázium alsó osztályai 1945-től kezdve fokozatosan megszűntek, és helyüket a piaristák által igazgatott, r. k. Szent Gellért Általános Iskola felsős osztályai foglalták el. A gimnázium diákjai 1947 tavaszán a tanárok tiltása ellenére az utcán tüntettek a kötelező hittanoktatás megszüntetése miatt. 1948 júliusában, 226 tanév után az intézményt államosították. A szerzetesek közül csak Kovács Mihály SP hittanár taníthatott a Szegedi Állami Dugonics András Gimnáziumban. Az „ideológiailag megbízhatatlan" egyházi iskola jogutódját egy tanév után megszüntették. A tanulókat a különböző városi középiskolákba helyezték át, az épületet az egyetem kapta meg. 1950 júniusában a még rendházban élő szerzeteseket egyetlen éjszaka alatt teherautókra pakolták, és Vácra vitték. Híressé vált diákja az időszaknak *Márta Ferenc, Solymosi Frigyes, Magay Dániel, Zsigmond Vilmos.*

Az újraalapítás (1991-)

43 éven keresztül nem oktattak piaristák Szegeden. Amikor az állam ismét engedélyezte újabb egyházi iskolák működését, akkor - a szegedi katolikus közösség, az egykori öregdiákok, a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége élükön a felsővárosi plébánossal, Kovács Mihály piarista atyával – kérték a rendet az iskola újraindítására. A város engedélyt adott ideiglenes épületekben a tanítás megkezdésére. 1991. augusztus 25-én kezdődött meg a 229. tanév a Felsővároson. A négyosztályos gimnázium fiúiskola lett, hatosztályos képzéssel egészült ki 1995-ben. Az újraindulás első éveiben ideiglenes helyiségekben folyt a tanítás. A minoritáktól kapták használatra a kollégium és a rendház épületét, a várostól a barakkot, ahol az osztályok zöme tanult, a felsővárosi plébániától a templomot és a kétosztálynyi épületet. Az államosítás előtt alig volt világi tanára a kegyesrendi gimnáziumnak, az újrakezdéskor a tantestületben két szerzetes tevékenykedett, 1998-ig az igazgató is világi volt. Szeged város, az egykori donátor ingyen biztosított telket új iskola építéséhez, a régi épületért az állam kárpótlást fizetett, amelyből felépült az új campus. A gimnázium és kollégium felszentelése 1999. augusztus 25-én, Kalazancius napján történt. Az ünnepségen Orbán Viktor miniszterelnök a hit és hazaszeretet iskolájának nevezte a piarista iskolát, biztatta az intézmény ifjúságát, hogy szerencsésebb nemzedék lesz, mint bármelyik, aki a 20. században élt.

Az elmúlt évek alatt a Rosztóczy sportpályát alakították ki. 2001-ben felépült a templom, a rókusi plébánia filiája. Ettől az évtől folyik a 13-14. évfolyamon informatikus szakképzés. A 2005-2006-os tanévtől működik a rendházban a prenoviciátus. 2007-ben egyesült a Mester Tanodával, alapfokú művészetoktatási tagintézmény jött létre. A 2013-14-es tanévtől kezdődően lett koedukált az intézmény. 2017-től kezdve érettségiznek lányok is a piarista gimnáziumban. 2020 tavaszán emlékeztek meg az alapítás 300. évfordulójáról.
Megadatott az újrakezdés lehetősége, „közösen találtuk ki; hogy azt csinálhattuk, amit jónak láttunk; hogy a saját művünk az, ami megvalósult; hogy kimondhattuk, megélhettük, valósággá élhettük magunkat."
(Urbán József 2009. november 27.)

2 AZ ISKOLA KÜLDETÉSNYILATKOZATA

Közösségünk a Kegyes Iskolák Regulái szellemében (összhangban az egyetemes rendi és tartományi dokumentumokkal) megfogalmazta hitvallását:

„Mi, szerzetes és világi piaristák szegedi közössége hisszük, hogy meghívásunk Isten iránti elkötelezettségünkből és Kalazanci Szent József hivatásából fakad, diákjaink és egymás szolgálatára szól."

és küldetésnyilatkozatát:

„Iskolánk közösségében mindannyian nyitottak vagyunk a személyes fejlődésre. Az értékeinket elfogadó családokkal együttműködve, az egész embert megszólítva hitet és tudást adunk át a ránkbízottaknak, mert hisszük, hogy ebből öröm és élet fakad."

Ennek szellemében fogadjuk magunk közé azokat a családokat, akik fogékonyak és együttműködők tudnak lenni ezen alapelveinkhez. Tudjuk, hogy mindez a hétköznapi életben értékek mentén jelenik meg. Egymáshoz való viszonyunkat éppen ezért 7 alapérték mentén határoztuk meg, (melyek röviden kifejtve) a következők:

1) Istenkeresés: „Számunkra az istenkeresés azt jelenti, hogy személyes életünkben, közösségünkben és a világban keressük az Isten szándékát, a Vele való kapcsolatot, és ünnepeljük jelenlétét.”
2) Közösségi élet: „Számunkra a közösségi élet azt jelenti, hogy közösségeinkben egymásra és közös céljainkra figyelve, szeretetben egymást segítve és szolgálva éljük meg mindennapjainkat.”
3) Elkötelezettség: „Számunkra az elkötelezettség azt jelenti, hogy odaadással és hűségesen vállaljuk értékeinket, hagyományainkat, kapcsolatainkat; éljük az evangéliumból fölismert hivatásunkat, és erre neveljük a ránkbízottakat.”
4) Személyesség és bizalom: „Számunkra a személyesség és bizalom azt jelenti, hogy egymás megismételhetetlen egyediségét és értékességét fölismerve bátran fordulunk társainkhoz. Elfogadó, őszinte és építő visszajelzéseket adunk egy kísérő, fejlesztő közegben.”
5) Fejlődésre kész ember: „Számunkra a fejlődésre kész ember azt jelenti, hogy egész emberségünket éljük meg: gazdagodunk testi-lelki egészségben, elméleti és gyakorlati tudásban, művészeti tevékenységben, sportban, kapcsolatainkban és lelki életünkben.”

6) Igényes munka: „Számunkra az igényes munka azt jelenti, hogy feladatainkat odafigyeléssel, a tőlünk telhető legmagasabb színvonalon, hatékonyan végezzük.”
7) Hiteles jelenlét a világban: „Számunkra a hiteles jelenlét a világban azt jelenti, hogy nyitottan, életkorunknak megfelelő megismerési szándékkal, párbeszédben, szolidárisan élünk a minket körülvevő valóságban.”

3 AZ ISKOLA JÖVŐKÉPE

A piarista rend négyévenkénti káptalani munkája kapcsán világossá vált számunkra, hogy rendelkezünk egy elfogadott hitvallással és küldetésnyilatkozattal. Mindennapi munkánk során az alapértékeink mentén működünk.
A kiemelt területek átgondolása, valóságelemzése után újra megfogalmazhattuk iskolánk erősségeit, ill. fejleszthető területeit.

Erősségeink:
- közösségfejlesztés,
- közösségi vezetés,
- gazdasági stabilitásra törekvés,
- elkötelezettség,
- szülőkkel való párbeszéd,

Fejleszthető:
- módszertani változatosság fejlesztése,
- szegedi piarista jelenlét,
- piarista terek kialakítása,
- egyházi partnerkapcsolatok.

Tantestületünkkel közös törekvés, hogy a piarista emberképet megvalósítva iskolánk
- a mai társadalmi igényekre választ kereső,
- személyes fejlődési utat biztosító (tanár, diák),
- sokszínű szegénység felé forduló,
- tanuló tanár – módszertani fejlődésre törekvő,
- közösségben megvalósuló,
- fejlődéshez szükséges feltételeket megteremtő / biztosító legyen.

4 NEVELÉSI PROGRAM

4.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei

Iskolánk pedagógiai alapelve a piarista jelmondatunkban megfogalmazott „pietas et litterae”, azaz a hit és a tudomány egységében való növekedés. Oktató-nevelő munkánk, tanári mivoltunk vezérelveit a hitvallásunkban, a küldetésnyilatkozatunkban és az alapértékeinkben fogalmaztuk meg. Különös figyelmet fordítunk a személyes figyelemre és fejlődésre, a közösségi élet intenzív megélésére és a világban való hiteles jelenlétre. Magunkra mint tanuló intézményre tekintünk, reflektálva a változó világ kihívásaira megújulásra törekszünk. Hiszünk az oktatás társadalmat átformáló erejében.

Nevelő munkánk fókuszában a fenntartó által elfogadott „piarista emberkép”, a teljes emberré válás és nevelés áll. Kiemelt fontosságú az önmaga tanulásáért, fejlődéséért, közösségéért

felelősséget vállalni tudó, aktív, önálló és egymástól való tanulásra, önreflexióra kész ember nevelése.

Oktatói munkánk fontos területe a közép és emelt szintű érettségire, tanulmányi versenyekre és pályázatokra, továbbá a felsőoktatási tanulmányokra való felkészítés.

„A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel" (CIC 803. kánon). Pedagógiai tevékenységünk alapelvei a fent idézett elvárásnak megfelelően tehát a következők:

A diák személyisége a pedagógus személyiségének megnyilvánulásai által fejlődik. Ezért különleges felelősség hárul mind szakmailag, mind morálisan a pedagógusokra.

A nevelésben (különösen a kezdeti periódusokban) fokozott szerepe van a szokásautomatizmusoknak. Ezért a szokások kialakítására kitüntetett figyelmet kell szentelni, az erre fordított energia sokszorosan megtérül.

Lehetőleg a dicséretet helyezzük előtérbe. Arra kell törekednünk, hogy az valóban mindig indokolt legyen.

Nagy a jelentősége a tudásnak, az ismereteknek; értékkonfliktus esetén azonban az emberi morált magasabb rendű követelménynek kell tartani az ismeretnél, a személyiség harmóniáját, „belső békéjét" az érvényesülésnél.

Döntő a követelmények belátáson alapuló belső igénnyé váló betartása, és a pontosság, a fegyelem, az önfegyelem gyakorlása. Ez a pedagógiai folyamatban részt vevő diákokra és pedagógusokra egyaránt vonatkozik.

Az igényes követelmény meghatározása és végrehajtása következetességet tételez fel.

4.2 Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében

Iskolánk tervező-értékelő folyamatait a piarista rend négy éves káptalani ciklusaihoz igazítjuk.

A 2019-es káptalani folyamat során az előző időszak értékelése alapján, a tartományi célkitűzéseket figyelembe véve alkottuk meg a következő négy évre szóló helyi stratégiánkat.

A célok megalkotásakor szem előtt tartottuk, hogy tanuló iskola vagyunk. A stratégiai célok mentén működünk együtt, folyamatosan értékelve, felülvizsgálva a tevékenységek mentén a célok megvalósulásának alakulását.

A jelen megfogalmazott célok alapján fogalmazzuk meg minden tanvére az éves munkatervünket.

Stratégiai céljaink:

4.2.1 PASZTORÁLIS SZOLGÁLAT

Pasztorális tevékenységünket a szegedi piarista jelenlét minden fórumát érintve, a teremtett világ kihívásait, egyházunk és a piarista rend útmutatásait, valamint a helyi kihívásokat és lehetőségeket figyelembe véve szolgálatként végezzük.

Szemléletformálás a piarista karizmának megfelelő missziós mentalitással és életvitellel kapcsolatban.

Piarista egyházi közösségek (Kalazancius Mozgalom, Kalazanci Kör, Piarista Testvériség Csoport, Beavató szentségekre felkészítő csoportok, egyéb csoportok) fejlesztése.

Az iskola formális és nonformális pasztorális tevékenységének koncepció szerinti végzése.

4.2.2 MEGÚJULT OKTATÁS

Folytatjuk a közös gondolkodást a piarista pedagógia megújítására a szülők, diákok és a tanárok bevonásával.

A NAT módszertani alapelveiben és a tantárgyi célokban megfogalmazott diákkompetenciák megismerése és a fejlesztésükre legalkalmasabb eszközök megtalálása.

Piarista küldetésünk és alapértékeink megvalósításához szükséges tanári kompetenciáink fejlesztése.

4.2.3 BIZTONSÁGOS ISKOLA

A lehető legsűrűbbre szövött háló segítségével akarjuk biztosítani egy biztonságos iskola fenntartását – diákok, tanárok és szülők számára egyaránt!

Mentálhigiénés eszközeinkkel iskolánk minden tagját támogatjuk a piarista emberképben megfogalmazott testi, lelki és szellemi egység elérésében.

4.2.4 SZEMÉLYES TÖRŐDÉS

Erősítjük és fejlesztjük a személyes törődés intézményes formáit.

Erősítjük és fejlesztjük a személyes kísérés intézményes formáit.

Társadalmi felelősségvállalás

A piarista karizmáról tanúságot téve erősítjük a társadalomhoz és egyházhoz való kötődésünket.

Segítjük a szemléletformálást és a társadalmi felelősségvállalás kialakítását.

- A közösségi szolgálat a társadalmi felelősségvállalás egyik eszköze, ahol a diákok teljes mértékben tudnak választani az iskola által nyújtott lehetőségekből és csak indokolt esetben lehet egyéni helyeken végezni a közösségi szolgálatot.
- A piarista iskolákon belül megvalósul a TESZI-koordinátorok kapcsolattartása.

4.2.5 SZEGÉNYEK SZOLGÁLATA

Az iskolánkban megjelenő társadalmi rétegeket - beleértve magunkat, kollégáinkat, családjainkat - személyesen találkoztatjuk a szegénységgel.

A karitatív közösségi szolgálat a szegénység megismerését és segítését teszi a középpontba.

A karitatív típusú közösségi szolgálat nagyobb részt képviseljen azoknál a tevékenységeknél, mint ahol nincs közvetlen kapcsolat a rászorulókkal.

4.2.6 HIVATÁSKULTÚRA, ÉLETPÁLYATERVEZÉS

Évfolyamokra lebontva, tudatosan és kiemelten figyelünk a pályaorientációs folyamatok megszervezésére, melyek során személyesen segítjük a fiatalokat önismeretük növekedésében, emberi és keresztény hivatásukban való fejlődésükben.

Hangsúlyt fektetünk arra, hogy intézményünk tervezetten és módszeresen nyújtson támogatást és segítséget a diákoknak életpálya-tervezésükben és életpálya-vezetési kompetenciáik fejlesztésében.

Intézményünk szerzetes tagjai és világi munkatársai számára a tantestületünkbe lépés pillanatától képzési és együttműködési lehetőségeket teremt szakmai fejlődésük és hivatáskultúrájuk elmélyítésére.

4.2.7 GAZDASÁGI CÉLOK

Törekszünk olyan gazdasági hátteret biztosítani intézményünknek, hogy az oktatás-nevelés megfelelő színvonalon működjön.

Nevelő-oktató munkánk céljai

Iskolánk:

A gyermekeket, diákokat segíti abban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.

A gyerekek, szülők, partnerek, környezet elégedettségére törekszik, ezen belül a hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra való felkészítés fontosságát hangsúlyozza.

Alakítja a gyermekek, diákok morális és esztétikai szemléletét, fejleszti kognitív és kommunikációs képességeit, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényét.

A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában ismereteket közvetít, alapvető képességeket és alapkészségeket fejleszt.

Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakít ki.

A kudarc- és sikertűrés készségeit fejleszti.

Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és (életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő) készségeit munkálja.

Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejleszti a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.

A liturgiába való aktív bekapcsolódásra ösztönzi tanítványainkat.

Példaként állítja nagy művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonyát, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatását.

Megismerteti magyarságunk gyökereit (nyelv, történelem, magyarságtudat).

Megismerteti, átörökíti, élővé teszi hagyományainkat, ünnepeinket (táncház, népdalkörök, kézműves foglalkozások, stb.).

Kialakítja a kulturált szórakozás igényét.

A kollégiumi nevelés a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával a tanulók szocializációját, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődését, tanulását, a sikeres életpályára való felkészítését segítse, keresztény személyiségét fejleszti.

4.3 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai

Intézményünk fontos feladatának tekinti a krisztusi értékrend felkínálását és átadását diákjaink és tanáraink számára. Mivel személyiségünkkel és példaadásunkkal is nevelünk,

központi szerepű a piarista küldetésünkhöz és az alapértékeink megvalósításához szükséges emberi, tanári kompetenciáink fejlesztése. Törekszünk a Nemzeti alaptantervben felsorolt kulcskompetenciák és a módszertani alapelvekben és tantárgyi célokban megfogalmazott diákkompetenciák fejlesztésére és az arra legalkalmasabb eszközök megtalálására. Ezek közül alapvetőek a következők:

- Az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges készségek, képességek megalapozása, fejlesztése.
- A pályaválasztáshoz, továbbtanuláshoz, életvitelhez szükséges ismeretek és készségek fejlesztése.
- A felelős és tudatos társadalmi jelenléthez szükséges készségek és ismeretek átadása (társadalmi felelősség, környezettudatos magatartás).
- A diákok személyiségfejlődéséhez, személyes hitének fejlődéséhez segítségnyújtás.
- A fizikai, szellemi, lelki egészség fejlődéséhez szükséges segítség megadása, az egészséges életmódra való nevelés.
- A kulturális értékek iránti megbecsülésre való nevelés, különösen a magyar társadalmi és környezeti kultúra vonatkozásában.
- A digitális kompetencia fejlesztése, amely együttesen tartalmazza az infokommunikációs társadalom technológiáinak (IKT) magabiztos, kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén.
- Tanulói együttműködés és belső motiváció fejlesztése.
- Méltányosság, egyenlő hozzáférés, esélyegyenlőség elvének szem előtt tartása.

Az oktató-nevelő munka elsődleges eszköze a pedagógus személyisége, ezért nagy gondot fordítunk a pedagógusok fejlesztő támogatására, a módszertani kultúra fejlesztésére, belső szakmai műhelyekben való együttműködésre (MóDi = Módszertani Didaktikai Műhely), pedagógus továbbképzéseken, a Piarista Pedagógiai Alapképzésen (PiPA) és a kétévente megrendezésre kerülő Piarista Pedagógiai Napokon való széles körű részvételre, a rendszeres visszajelző alkalmakra, egymás óráin való hospitálásra és az évenkénti tanári munkát értékelő diákkérdőívek eredményeinek a feldolgozására, illetve azok tanulságainak a tanári munkába való beépítésére.

Ezen felül főbb eszközeink a különböző osztály- és iskolai programok szervezése, mint az osztálykirándulások és egyéb évközi tanulmányi kirándulások, a közösséget építő nyári túrák és osztályprogramok, kulturális és sportprogramok, ünnepélyek, speciális tanórák és osztályfőnöki órák, szakkörök, a diákönkormányzat (DÖK) működése, különböző iskolán kívüli programok, témahét, pályaorientációs előadások és egyéb pályázati keretek között megvalósuló osztálytréningek, a lelki napok, lelkigyakorlatok és bűnbánati liturgiák, a

rendszeres évfolyam- és osztálymisék, továbbá a személyes kísérés és a mentálhigiénés szakemberek jelenléte mindenki számára.
Nemzetközi partnerkapcsolatok és diákutazási lehetőségek spanyol és német egyházi iskolákkal segítik az idegen nyelvi kommunikáció fejlődését, más kultúrák megismerését, a látókör szélesítését diákjaink számára.

A sokféle tanulói kompetencia fejlesztése érdekében a frontális osztálymunkát kiegészítjük a tanulók aktivitását biztosító munkaformákkal: Alkalmazzuk a tanulói együttműködésen alapuló kooperatív csoportmunkát, a differenciált, egyénre szabott tanulásszervezési eljárásokat, mint például a differenciált rétegmunkát vagy a projektmunkát. A megváltozott pedagógusszerepet figyelembe véve tágabb feladatokhoz, projektekhez kapcsolódó multidiszciplináris tevékenységeket is szervezünk. Egyes természettudományos tantárgyaknál a kilencedik évfolyamon a tömbösített oktatás megvalósulása is napirendre került. Fontosnak érezzük a tanulók bevonását saját tanulási folyamataik tervezésébe és szervezésébe is, illetve a tanulók előzetes tudását is figyelembe vevő, önálló, felfedező, kutató tevékenységét támogató módszerek alkalmazását. Előtérbe került és domináns szerepet kapott a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek és tartalmak rendszeres alkalmazása. Az értékelési kultúránkat a változó tanítási-tanulási folyamatokhoz igazítjuk, hangsúlyt fektetünk a fejlesztő/formatív értékelésre, az ön- és társértékelés lehetőségének biztosítására.

4.4 A pedagógusok helyi intézményi feladatai

Minden tanár elsősorban élete példájával nevel, mely igaz az iskolai és az iskolán kívüli magatartására is. Iskolánk katolikus, szerzetesi iskola. A pedagógus lehetőleg hívő, vallását gyakorló ember, aki a piarista hagyomány gyakorlatában, az iskolai küldetésnyilatkozat és az alapértékek szerint folyamatosan fejleszti magát, s akire tanítványai felnézhetnek, nemcsak szakmai, hanem emberi példának is tekinthetik. A rájuk bízottakat hitéből fakadó szeretettel vezeti. A pedagógus az iskolai élet egészére figyelve, saját munkakörén túl is segíti a közösség tagjainak emberi és keresztény kibontakozását.

A nevelő munkájukhoz olyan módszereket választanak ki, melyek tevékenységüket a diákok számára a leginkább hatékonnyá és eredményessé teszik. Rendszeres önképzéssel, a továbbképzéseken való részvétellel, valamint a munkaközösség munkájába történő bekapcsolódással fejlesztik szaktárgyi és általános műveltségüket. Öltözködésük, külalakjuk

rendezett, tiszta, amellyel példát mutathatnak diákjaiknak. Kezdő és fiatal tanáraink hospitálnak, mentortanárukkal rendszeresen konzultálnak, megismerik az iskola hagyományait, valamint az előírásoknak megfelelően vesznek részt különböző továbbképzéseken.

A pedagógusok adminisztratív munkájukban is szolgálják az iskolát, gondosan vezetik azt. Az az e-naplóba a tanórai adminisztrációs adatokat legalább hetente rögzítik, az írásbeli feleleteket, dolgozatokat 10 munkanapon belül kijavítják; a jegyeket hetente vezetik fel a naplóba, mely heti 1-2 órás tantárgyaknál havi egy, ezt meghaladó óraszámú tantárgynál legalább havi két jegyet jelent. A tanárok tanévi munkájukat tanmenetben tervezik meg szeptember 30-ig. Indokolt esetben lehetőség van a tanmenet igazgatói engedéllyel történő év közbeni módosítására.

A pedagógusok részt vesznek a tehetséggondozásban és a felzárkóztatásban is. A tanulók feleleteit nyilvánosan értékelik, az érdemjegyet közlik a tanulóval. Az írásbeli dolgozatokat, felmérőket 10 tanítási napon belül javítják ki, nyilvánosan értékelik és úgy adják ki, hogy azokat a gondviselő is láthassa. Osztályzása következetes és igazságos és sohasem a fegyelmezetlenség megtorlásának az eszköze. A tanár negyedévenként kategóriát adva külön is értékeli a tanuló teljesítményét, tájékoztatja a szaktárgyi előmenetelről. A háromnegyed éves kategóriaadáskor, vagy abban az estben, ha bármely tárgyból az év hátralévő részében a tanuló bukás közeli helyzetbe kerül, az érintett szaktanár írásban értesíti a szülőt.

A pedagógusok 10 perccel a tanítási, foglalkozási beosztás szerinti órájuk előtt jelennek meg munkahelyükön, illetve a tanítás nélküli munkanapok programjának kezdete előtt 5 perccel annak helyén. Óráikat pontosan tartják meg, időben kezdik el és fejezik be, azokra tisztességgel, lelkiismeretesen készülnek fel.

A munkából való rendkívüli távolmaradását, annak okát lehetőleg előző nap, de legkésőbb az adott munkanapon 7.30-ig jelentik az igazgatónak vagy helyetteseinek, a helyettesítéséről való megfelelő intézkedés érdekében. Előre látható esetben a pedagógus az igazgatótól kérhet engedélyt legalább egy nappal előbb a feladata (tanóra; foglalkozás; felügyelet, fogadóóra stb.) elhagyására. A tanmenettől eltérő foglalkozás megtartását, a tanóra elcserélését az igazgatóhelyettesekkel engedélyeztetik.

A pedagógusok a tanév rendjében előre meghatározott fogadóórákon, konferenciákon, értekezleteken maradéktalanul részt vesznek, a szerdai értekezleti sáv idején az egész tanévben rendelkezésre állnak.

Rendszeres kapcsolatot tart az osztályfőnökkel és szülőkkel, tájékoztatja őket a tanuló érdemjegyeiről.

Az ügyeleti rend beosztása szerint látják el a különböző felügyeleteket (folyosó, ebédlő, tanulószoba, informatikaterem, versenyek). Az iskolán kívüli programok (osztálykirándulások, táborok, túrák, lelki programok, ünnepélyek stb.) lebonyolítását segítik, azokban tevékenyen részt vesznek.

Év végén a tanévzáró konferencia megkezdése előtt munkájukat befejezik, az iratokat rendben leadják, a rájuk bízott termeket, szertárakat rendbe teszik, elvégzik a kijelölt leltározási feladatokat, melyet az igazgatóhelyettesek ellenőriznek.

A pedagógus továbbtanulási szándékát, másodállását, mellékfoglalkozását, külföldi kiküldetését minden esetben egyezteti az igazgatóval.

4.5 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák/foglalkozások túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén, mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes és az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjének javaslatát figyelembe véve, az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívására.

Minden osztályfőnök tagja az osztályfőnöki munkaközösségnek. Ez az iskolai élet egyik legfontosabb testülete. Az osztályfőnöki munkaközösség heti, a tantestület számára is nyílt ülésein megtárgyalja az aktuális feladatokat, a nevelési problémákat, és azokra lehetőség szerint megoldási javaslatot tesz. Az osztályfőnöki értekezletet az igazgató vagy általa megbízott igazgatóhelyettes vezeti.

Az osztályfőnök:

1) A pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait.

2) Célzatosan összehangolja osztályában a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon van.
3) Tanítványai családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.
4) Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével).
5) Az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi*;*
6) Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását*;*
7) Koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, és látogatja óráikat*;*
8) Aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelőtanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pszichológus, logopédus, gyógytestnevelő, gyermekvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus)*;*
9) Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét*;* különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére*;*
10) Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, és minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti*;*
11) Szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, az ellenőrző könyv/tájékoztató füzet/digitális napló útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről*;*
12) Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat*;*
13) Saját hatáskörében – indokolt esetben – évi három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását*;*
14) Gondoskodik osztálya kötelező orvosi vizsgálatáról*;*
15) Osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében*;*
16) Az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására és büntetésére*;*

17) Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét;

18) Feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, és a legszorosabb együttműködést igényli a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel;

19) A tanulmányaiban jelentősen visszaeső – az eredményeihez képest lényegesen gyengébben teljesítő, ill. a bukásra álló – tanulók szüleit írásban is behívhatja a fogadóórára vagy megbeszélésre;

20) Kötelessége segíteni az évkönyv elkészítését beszámolójuk leadásával;

21) Az ünnepélyeket megelőzően osztályaikkal ismertetik az ünnepéllyel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat és felhívják a tanulók figyelmét az ünnepi öltözékben való megjelenés kötelezettségére;

22) Értesíti diákjait az évenkénti egy alkalommal külön beosztás szerint fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton való részvételről;

23) Fegyelmi eljárást kezdeményezhet az osztálya tanulója ellen;

24) A tanuló félévi és év végi osztályzatairól papíralapú értesítőt küld az iskola körbélyegzőjével és aláírásával ellátva;

25) A tanuló adataiban bekövetkező változásokról 8 napon belül köteles tájékoztatni az iskola titkárságát;

A fentiek alapján az osztályfőnöki munkával járó intézményi feladatok három fontos feladatkörben határozhatók meg:

1. *adminisztrációs és kontrolláló feladatok* (pl. törzskönyv, e-napló, ellenőrzők, bizonyítványok, hiányzások, magatartás-szorgalom értékelése, házirend),
2. *szervezési, tervezési és tájékoztatási feladatok* (pl. kapcsolattartás szülőkkel, kollégákkal, diákokkal, diákbizottsággal; kirándulások, óralátogatások, munkaterv, tanmenet, iskolai programok),
3. *neveléssel kapcsolatos feladatok iskolán belül és kívül* (pl. iskolai és iskolán kívüli programok, dicséret és elmarasztalás magatartás és szorgalom terén, önismeret és társas kapcsolatok fejlesztése, környezettudatosság, felkészítés a felnőtt szerepre, konfliktuskezelés, felelősségérzet kialakítása, hátrányos helyzetűek segítése, differenciálás, felzárkóztatás).

1. Kirándulások

A kirándulások elsődleges célja az osztályközösség építése. Az osztályfőnök felelőssége minden egyes kirándulás megtervezése, előkészítése és lebonyolítása. Osztálykirándulás esetén az osztályfőnököktől elvárás, hogy legkésőbb február végéig adják meg a stratégiai igazgatóhelyettesnek a kirándulás programját, a szálláshely(ek) címét és telefonszámát. Egyéb kirándulások esetén (pl. egynapos utak) két héttel az indulás előtt, kisebb osztályprogramok esetén (pl. mozi) egy héttel a program előtt kell ugyanezeket az információkat megadni.

A már megvalósított kirándulásokról és programokról – hagyományosan – az osztályfőnöki konferenciákon adnak rövid tájékoztatást a kollégák.

2. Iskolai rendezvények

Az osztályfőnöknek– az iskola vezetőjének beosztása és felkérése szerint – tevékenyen segítenie kell az iskolai rendezvényeken való aktív részvételt. Habár intézményünkben a legtöbb iskolai ünnepség, megszervezése közvetlenül nem személyekre van bízva, hanem munkaközösségekre, természetesen sok feladat hárul az osztályfőnökökre és osztályaikra is. Szerencsés elgondolás, hogy az új osztályok osztályfőnökeire az első tanév alatt lényegesen kisebb feladatok hárulnak, mint a későbbiekben.

3. A személyes törődés

Az általában rendkívül időigényes, és sokszor érzékeny területeket is érintő feladat sok lehetősége és kötelessége közül a következők a legfontosabbak:

- a szülőkkel és az osztályban tanító tanárokkal együttműködve törekedjék arra, hogy minél jobban megismerje és fejlessze tanítványai személyiségét,
- kísérje folyamatosan figyelemmel és értékelje az osztályközösség alakulását és az osztály tanulmányi munkáját és diákjai lelki fejlődését,
- legalább nagy vonalakban ismerje tanítványai családi hátterét, iskolán kívüli elfoglaltságait, és lehetőleg nézze meg diákjait külső szerepléseiken,
- figyelje és segítse a hátrányos helyzetű tanulókat,
- fejlessze a tanuló felelősségérzetét,
- minél több szünetben igyekezzen az osztályával lenni,
- lehetőleg legyen jelen osztályának tanításon kívüli iskolai programjain,
- látogassa az osztálya tanítási óráit,
- kövesse a szaktanárok és diákjai kapcsolatának alakulását,

- legalább évente hívja össze az osztályában tanító tanárokat megbeszélésre,
- szülői értekezleten számoljon be az osztály magatartási és tanulmányi helyzetéről, ismertesse elgondolásait, és ismerje meg a szülők véleményét,
- évente szervezzen legalább egy szülői találkozót, ún. „fehér asztalt”,
- igyekezzék félévente legalább egy hétvégén közös programot szervezni.

4.6 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széleskörűen fejlessze, tiszteletben tartva minden ember egyediségét, fejlődését és az egyetemes emberi értékeket. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket.

Feladatok a személyiségfejlesztés területén:

Szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása.

Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.

Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.

Fel kell készítenünk a tanulókat az önálló ismeretszerzésre, a sikeres felsőoktatási felvételire.

Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: érettségi előkészítők, szakkörök, kirándulás, iskolaújság stb.

A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.

Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembevétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.

A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.

A tanítási-tanulási folyamatban alkotó jellegű feladatok biztosítása.

Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.

A személyes meggyőződés és világkép kialakulásának és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.

Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező, alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.

Azoknak a hátrányoknak a csökkentésére való törekvés, amelyek a gyermekek szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

Személyes (egyéni) kompetenciák fejlesztése

Meghatározzák azt, hogyan irányítjuk önmagunkat. Az *önismeret (1)*, az érzelmek felismerése, kezelése, az *önszabályozás (2)* megtanulása minden tinédzser számára szükséges tanulási folyamat. A pontos *önértékelés (3)* segít stressz helyzetekben az *önbizalom (4)* megőrzésében. Az érzelmeink és motivációink megértése a tanulásban, a kihívások legyőzésében alapot adhat. Az egyéni bánásmód igénye megerősíti az iskolai érzelmi nevelés szükségességét. Korunk társadalmi jelensége, hogy a fiatalok *motivációja = feladat iránt való elkötelezettsége (4)* csekély. A gimnáziumban leggyakrabban a *teljesítménymotiváció* (= a kiválóság fejlesztésére, vagy egy adott szintjének elérésére irányuló késztetés) érvényesül. Az egyházi iskola, az osztályközösség formálása az *elköteleződés*t (= igazodás a team vagy a szervezet céljaihoz) próbálja alakítani. Az egyéniség, az individuum nem jöhet létre, ha nincs fejlesztve a *kezdeményezőkészség* (= készenlét a felmerülő lehetőségek megragadására). Nekünk, magyaroknak különösen fontos megtanulni, hogy mindennapjainkat hassa át az *optimizmus*, és e világlátáshoz *kitartás*t *(5)* és a *kudarcok tűrését*, a *kudarcokból tanulság levonását (6)* kapcsol a nevelő munka.

Szociális kompetenciák fejlesztése

Az ember élete nem a magány. A közösségi életre irányuló érzelmi nevelés *a társas kapcsolatok irányításában szerepet játszó tényezőkre,* a mások érzelmeinek meglátására, értelmezésére, empátiára és kapcsolatalakító képességekre irányul. A *közösségi viselkedés*ben *(1)* a konfliktuskezelés, figyelemfelkeltés, segítés másokon, empátia kialakítása a hangsúlyos. Minden ember számára hasznos tudás az *önmagával* szembeni viselkedés *(2),* így a következmények vállalása, az etikus viselkedés (a jó/rossz elkülönítése, az érzelem-kifejezés megtanulása, pozitív énkép, önelfogadás formálása, a munkában és az emberi kapcsolatokban felelősségtudat növelése. Az életrevaló ember, az iskolai életben hatékony tanuló számára létfontosságú a *feladattal való viselkedésben (3)* való jártasság, azaz a kommunikációs készség, a kérdésekre/problémákra való válaszolás, a feladatvégzés közben a koncentráció, a figyelés, a team munka, az együttműködés, aktivitás különböző formáinak használata, mások előtti szereplés, vállalkozás. Ez a világban való otthonosság, a *környezettel harmóniában való viselkedés (4)* – a környezet megóvása, az életviteli, étkezési viselkedés, a közlekedési gyakorlat - élethosszig tartó tanulási folyamatát erősíti. A *munkavégzés gyakorlatában való fejlesztésben érték a* csoportban végzett munka, a kooperáció igénye, a versengés és az együttműködés egyensúlya, az önérvényesítés és az áldozathozatal. Az iskolai fejlesztésben példaképek mutatása olyan emberi értékekre, mint a tisztesség, a felelősség, a megbízhatóság, a tolerancia, a szolidaritás, a segítőkészség stb. Tanórákon ez olyan munkafolyamatok gyakorlását jelenti, amely az együttműködésről, a szabálytartásról, az önfegyelemről, a stressz tűréséről, a versengésről, az együttérzésről szól.

Az iskola sokoldalúan alkalmat ad arra, hogy a gyermek érzelmileg fejlődhessen, értelme, hite, személyisége bontakozzon korosztályának, képességeinek megfelelően a tanórán, a hittanórán, az osztályfőnöki órán, a túrákon, lelki programokon. A következő programok lehetővé teszik a helyes önértékelés, megfontolt ítélőképesség, a mások felé való nyitottság kialakítását:

Sportolási lehetőség – Az iskola rendelkezik jól felszerelt tornateremmel, hatalmas zöld területtel, sportpályával, szabadtéri edzőparkkal.

Túrák – Évközben és nyáron a diákok számára túrákat szervezünk, ahol a természetjárás közösségi formájával ismerkedhetnek.

Lelkigyakorlatok – Évente két nap biztosított a nagyböjt időszakában, kapcsolódva a lelki elmélyülésre.

Vallási lehetőségek – Bűnbánati liturgiák (csoportos formában is), osztálymisék, gyónási alkalmak csendre, bűnbánatra való készségre, elmélyülésre nevelnek stb.
Kommunikációt igénylő iskolai és diákönkormányzati versenyek – Lehetőséget kapnak a fiatalok, hogy a bennük tudás, kreativitás formát kapjon.

Életpálya-építési kompetenciára nevelés

Az életpálya-építés elsősorban az osztályfőnöki órák részeként jelenik meg a 10-12. gimnáziumi évfolyamon, fel-felbukkanó tartalom a hittan tantárgyban. A tanórán kívüli idősávban a „C" típusú programcsomagok keretrészében folyik célirányosan a munka világára felkészítő pályaorientáció együtt a munkapiac-ismerettel, évente eltérő terepgyakorlatokon való részvétellel.

Olyan komplex projektek valósulnak meg, amelyek szórakoztató és izgalmas tevékenységek keretében segítik azoknak az emberi értékeknek - a későbbi munkahelyzetekben hasznos - tulajdonságoknak, képességeknek, kompetenciáknak az elsajátítását és fejlődését, mint

- az együttműködés,
- a sportszerűség, a tolerancia, a kudarctűrés
- a szolidaritás,
- az önállóság, az önbemutatás, az önérdek-érvényesítés és konfliktuskezelés.

Az életpálya-építési kompetenciák fejlesztésének alapelvei

- Hangsúlyt fektetünk arra, hogy intézményünk tervezetten és módszeresen nyújtson támogatást és segítséget a diákoknak életpálya-tervezésükben és életpálya-vezetési kompetenciáik fejlesztésében.

- Intézményünk szerzetes tagjai és világi munkatársai számára a tantestületünkbe lépés pillanatától képzési és együttműködési lehetőségeket teremt szakmai fejlődésük és hivatáskultúrájuk elmélyítésére.

- A tanulónak tisztában kell lennie kapott feladatainak céljával, a sikeres teljesítés kritériumaival, a mérhető, egyértelműen meghatározható követelményekkel.

- A tanulónak minden esetben kellő próbálkozási (tévedési) lehetőséget kell adni, lehetőséget és támogatást kell biztosítani ahhoz, hogy problémáit megfogalmazza, gondjainak megoldásához segítséget kérjen és kapjon is.

- Az alkalmazott módszereknek és tanulásszervezési módoknak lehetővé kell tenniük a személyes megnyilvánulást, a próbálkozást, kísérletezést, a kérdezést, segítségkérést, a tanulók közötti együttműködést.

- Szokássá kell alakítani a tanulás során a tervezést, a döntések indoklását, a vélemény indoklását, az önállóságot, a kérdésfeltevést.

- Lehetőséget kell teremteni az egyéni megoldásoknak, értékelni kell az eredetiséget, a kritikus és önkritikus magatartást, valamint mások munkájának támogatását, a szolidaritást.

Az életpálya-építési kompetenciák eredményes fejlesztése érdekében a pedagógusnak törekednie kell az iskola és a család folyamatos együttműködésének biztosítására is, amely elengedhetetlen ahhoz, hogy önálló felnőttként megállják tanulóink helyüket a világban.

4.7 Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Iskolánk alapvetően fontos célkitűzése tanulóink egészségének megóvása, a folyamatos egészségnevelési tevékenység. Ezt az irányelvet alkalmazva dolgoztuk ki iskolánk egészségfejlesztési programját, amelynek kulcsterületeiként tekintünk a következő feladatokra:

- a dohányzásmentes iskola megvalósítása,
- az alkohol-és a drogprevenció,
- az egészséges táplálkozásra nevelés,
- az aktív testmozgás, és a mozgásszervi betegségek csökkentése,
- a mentális betegségek megelőzése,
- családi életre nevelés,
- az elemi elsősegélynyújtás szabályainak elméleti és gyakorlati elsajátítása.

Fontosnak tartjuk az emberi szervezet működésével és a betegségek kialakulásával kapcsolatos ismeretek bővítését, az anatómiai és élettani ismeretek elmélyítését, saját szervezetünk megismerését és a fiziológiai folyamatok megértését. Ezen ismeretek használata

és beépülése az aktív tudatba elősegíti a prevenciós munkát. Az iskola nevelési programjának részeként direkt és indirekt módon tovább folytatjuk az egészséges életmódra nevelést, a szenvedélybetegségek (dohányzás, alkohol, kábítószer-használat) elleni küzdelmet.

A betegségek megelőzésében, az egészséget támogató magatartás formálásában az iskolaorvos az orvosi szűrővizsgálatok alkalmával aktívan és folyamatosan részt vesz, probléma esetén szülővel, osztályfőnökkel, iskolavezetéssel, társszakemberekkel a szükséges lépéseket megteszi.

Az egészségnevelés lehetőségei osztályfőnöki órákon:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- a testi higiénia kialakítása
- egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek felismerése és ismerete
- az étkezés, táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamatok, gyógyszerhasználat
- elsősegély-nyújtási ismeretek
- barátság, párkapcsolatok, szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- tanulás és tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- rizikóvállalás és kockázatai, közlekedés, személyes biztonság
- szenvedélybetegségek elkerülése; alkohol, dohányzás, drog, játékszenvedély
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony az egészséges környezet jelentős

4.8 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését, a tanulásában valamilyen módon akadályozott diákok támogatását. E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

1. A tanév elején esélyegyenlőségi felmérést készítünk a tanulók körülményeiről a személyiségi jogok messzemenő figyelembevételével.

2. A rossz anyagi helyzetben lévő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a tanulásában valamilyen módon akadályozott diákok segítésének formái:

-- Az osztályfőnöki és a tanári munka fontos területeként jelöljük meg, hogy a diákok között az emberi jó tulajdonságok, ne pedig az anyagi háttér jelentsen bármilyen szempontú „értéket".

- Személyes törődés/személyes kísérés rendszerének működtetése.

- Személyiségfejlesztő, közösségfejlesztő programok.

- A szabadidő hasznos, egészséges eltöltésének tanítása.

- Egészségfejlesztő, prevenciós célú, és kríziskezelő munkacsoport: "Szemiramisz műhely" működtetése. Edukatív és érzékenyítő programok megvalósítása a diákok és a pedagógusok számára, különös tekintettel a szerhasználat és a viselkedési függőségek témájában.

-Törekszünk arra, hogy az iskola szabadon választható programjairól egy diákunk se maradjon le anyagi okok miatt. Az adott program kapcsán az anyagilag rászoruló diákjaink számára több forrásból támogatást biztosítunk.

- A pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztése.

- Tanulmányi kirándulások támogatása.

- Kedvezményes ebéd biztosítása.

- Évente többször ruhabörzét tartunk.

- A diákok lelki egészségének érdekében intézményünk mentálhigiénés szakembert/iskolapszichológust alkalmaz, illetve szükség esetén igénybe veszi külsős szakértők (mentálhigiénés szakember/ pszichológus/ gyermekpszichiáter) munkáját.

- Együttműködés a területileg illetékes Gyermekjóléti Központtal. Ügyeleti idő biztosítása a Gyermekjóléti Központ illetékes munkatársa számára.

- A tanulók jogainak fokozott védelme.

- Méltányos és egészséges tanulási környezet biztosítása.

- Motiváló, sportolásra ösztönző környezet biztosítása.

- Szülői együttműködésre való törekvés a nevelésben.

- Gyermek és ifjúságvédelmi tanácsadó alkalmazása.

- Minden gimnáziumi diákunk számára elérhetővé tesszük a Művészeti Iskolánkban való tanulást, fejlődést.

- Tanulásában akadályozott diákjaink számára gyógypedagógiai fejlesztést biztosítunk.

- Egyedi kérelmek alapján alapítványi támogatást biztosítunk.

- Kenu, sífelszerelés, és sátor biztosítása az iskolai kirándulásokhoz.

- Biztonságos Iskola Tartományi Tanácsa program működtetése, az áldozattá válás, zaklatás, bántalmazás megelőzése érdekében.

- Pasztorális tevékenység a megkapaszkodási felületek növelése érdekében.

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembevétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Az együttnevelés az intézmény egészében pedagógiai hatással bír: pozitív emberi értékek, tulajdonságok kialakítására törekvés (a szeretet, a jóság, a becsületesség, az őszinteség, az önzetlenség, a szorgalom, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet példáinak erősítése), az együttműködési képesség kialakítása, az empátia fejlesztése.

Alapvető pedagógiai feladatunk a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembevétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Az együttnevelés során a pozitív emberi értékek, tulajdonságok kialakítására törekszünk (a szeretet, a jóság, a becsületesség, az őszinteség, az önzetlenség, a szorgalom, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet példáinak erősítése), az együttműködési képesség kialakítására, és az empátia fejlesztésére.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Tevékenységeink:

A nyilvántartás mellett a szociális és hatósági intézményhálózattal való kapcsolattartás

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős együttműködik az iskola minden érintett pedagógusával, a diákönkormányzattal, és kapcsolatot tart az egészség- és környezeti neveléssel is foglalkozó munkaközösségekkel. Iskolánk a régió nevelési tanácsadóival és a gyermekjóléti szolgálattal az alábbi területeken működik együtt:

Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
Ingyenes tankönyv biztosítása a jogszabályi kereteknek megfelelően.
Felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások.
Nevelők és tanulók személyes kapcsolatai.
Pályaorientáció.
Szülőkkel való együttműködés.
Szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.

Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba (Szöszke csoport) való javasolás. Elvárt az együttműködés a gyógypedagógusokkal, a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel, az egészségügyi intézményekkel és az iskolapszichológussal.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

a belépő évfolyam év eleji tudásszintjének mérése,
a problematikusnak ítélt tanulók szakértői vizsgálatának kérelme,
lehetőség szerint tanulás-módszertani ismeretek alkalmazása a tantárgyi órákon,
kapcsolat a nevelési tanácsadóval és a gyermekjóléti szolgálattal,
az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
a nevelők és a tanulók személyes kapcsolattartása,
az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
a felsőfokú továbbtanulás irányítása, segítése,
a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése,
az egy osztályban tanító tanárok együttműködése, egységes nevelési elvek alkalmazása,

az osztályközösség segítő erejének mozgósítása,
a közös iskolai és iskolán kívüli programokon való részvételre bátorítás,
szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról,
kedvezmények, mentességek biztosítása a nemzeti köznevelési törvény alapján,
iskolapszichológus segítő tevékenysége.

Az osztályfőnök az ifjúságvédelmi felelős segítségével külső szakember segítségét is igényelheti (nevelési tanácsadó, gyermekjóléti szolgálat).

Konfliktusok megelőzésénél, kezelésénél, közösségépítés során resztoratív módszerek alkalmazása.

Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik. Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, az ellenőrzés és az értékelés igazítását a tanuló képességeihez, és az egyéni foglalkozásokat.

Az SNI tanulók nevelése-oktatása során a használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékosságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazottaknak megfelelően folyik.

Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban a szaktanár és az osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, és szoros együttműködést igényel a családdal.

A tehetséggondozás módszereiben célirányos tanulás-szervezési eljárásokat alkalmazunk, ösztönözzük a pedagógusok szakirányú továbbképzéseit (tanulásmódszertan, tehetségdiagnosztika).

A tehetségfejlesztés tevékenységei iskolánkban:

bemeneti mérések, tehetség-nyilvántartás, lehetőség szerint az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, emelt óraszámú tantárgyak tanítása,
tehetséggondozó programok (szakkörök, művészeti foglalkozások, diákszínpad, sportkörök),
tehetséggondozó, és fejlesztő foglalkozások, felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre, iskolai sportkör, vetélkedő megrendezése, kiállítások szervezése,
felkészítés a felsőfokú továbbtanulásra, ennek irányítása, segítése,
személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése,
versenyeztetés, tantárgyakhoz köthető, sport-, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

A versenyek részletes felsorolása az éves munkatervben jelenik meg.

A Tevékeny Szeretet Iskolája program keretében néhány diák egy-egy tantárgyból egész évben segítheti a rászoruló tanulókat. Ez a keresztényi szeretet mellett a felzárkóztatás és a tehetséggondozás egy speciális formája.

Törekszünk arra, hogy az iskola szabadon választható programjairól egy diákunk se maradjon le anyagi okok miatt. Az adott program kapcsán az anyagilag rászoruló diákjaink számára az alábbi forrásokból támogatást biztosítunk:

a Dugonics András Alapítvány támogatása;
pályázati források felkutatása;
osztályon belül szülői felajánlások eljuttatása az anyagilag rászorulóknak;
igény esetén sporteszközök (pl. sátor, mentőmellény, sífelszerelés, stb.) kölcsönzése diákjaink számára.

Az osztályfőnöki és a tanári munka fontos területe, hogy a diákok között az emberi jó tulajdonságok, ne pedig az anyagi háttér jelentsen bármilyen szempontú „értéket

4.9 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Fontos, hogy a diákok kellő időben megfelelő tájékoztatást kapjanak az őket érintő eseményekről (pl. a tanév rendje), változásokról (pl. iskolai dokumentumok).

A diákoknak joguk van ahhoz, hogy – nem megfeledkezve a tisztelettudásról és a tapintatról – szabadon véleményt nyilvánítsanak minden kérdésről, az őket nevelő és oktató pedagógusok munkájáról, az intézmény működéséről, továbbá tájékoztatást kapjanak a személyüket és tanulmányaikat érintő kérdésekről, valamint e körben javaslatot tegyenek, továbbá kérdést intézzenek az intézmény vezetőihez, pedagógusaihoz, a diákönkormányzathoz, és arra legkésőbb a megkereséstől számított tizenöt napon belül érdemi választ kapjanak. A diákok javaslatot tehetnek az osztály – és az iskolaközösség – életének alakításával, valamint a kirándulások és szabadidős programok összeállításával kapcsolatosan is. Mindezek formája lehet a tanárral vagy az intézmény vezetőivel történő személyes beszélgetés (a téma összetettségétől függően esetleg előre egyeztetett időpontban), az iskolai (pl. osztályfőnöki) órákon való felszólalás/beszélgetés, a diákönkormányzat által tett javaslatok, ill. a tanuló gondolatainak írásban történő megfogalmazása.

A diákoknak joguk van ahhoz, hogy javaslatot tegyenek az Intézmény alapdokumentumainak (házirend, szervezeti és működési szabályzat, pedagógiai program) megváltoztatásával kapcsolatban, illetve hogy véleményezzék a tervezett változtatásokat. Ezeket a jogaikat egyénileg (személyesen), képviselőik útján, tanáraikon keresztül vagy a diákönkormányzaton keresztül gyakorolják. Véleményüket az intézmény más, szervezett módon is kikérheti, pl. papíralapú vagy elektronikus kérdőívekkel. A jogszabályoknak megfelelően a diákönkormányzat jogosult dönteni egy tanítás nélküli munkanap programjáról.

Ezekkel a lehetőségekkel segítjük azt, hogy diákjainkban kialakuljon a demokratikus kultúra, valamint a felelős vélemény- és érdekképviselet.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogainak gyakorlását, módját a házirend tartalmazza.

4.10 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

Fontosnak tartjuk a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítását.

A tanulói közösségek fejlesztése során kialakítjuk a közösségekben, hogy nevelői segítséggel, vagy önállóan, közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- tanórák: hittanórák, szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák
- tanórán kívüli szabadidős foglalkozások: szakkörök, lelkigyakorlatok, zarándoklatok, kirándulások,
- diákönkormányzati munka

Tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink

- törekedni kell a tanulás támogatására kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölcs erősítésével.
- segíteni a tanulók kezdeményezéseit, a közvetlen tapasztalatszerzést
- a közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével)
- a tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése
- különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése
- törekedni kell olyan pedagógus közösség kialakítására, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja

Tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

- A lelkigyakorlatok, zarándoklatok mélyítsék el a katolikus vallás és hit megélését.
- A Kalazancius Mozgalom fogja össze azokat a diákokat, akik hitéletükben és közösségi életükben többre vágynak a társaiknál.
- Színházlátogatás
- Testvériskolai kapcsolatok
- Szeged témahét
- Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.

- Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.
- A sokoldalú és változatos fogalakozások (zenei, tánc, képzőművészeti, kézműves, stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A Lázár Ervin Programban való részvétel segíti a diákokat, hogy értő és nyitott módon forduljanak a művészetek felé, és közösségi élményt is nyújt számukra.
- A séták, a kirándulások mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget.

Diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglevő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenység során

- Építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, plébániával, egyházi személyiségekkel, külső szakemberekkel.
- Fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést.
- Segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok hitbeli, pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére.

Az életpálya-építési kompetenciák eredményes fejlesztése érdekében a pedagógusnak törekednie kell az iskola és a család folyamatos együttműködésének biztosítására is, amely elengedhetetlen ahhoz, hogy önálló felnőttként megállják tanulóink helyüket a világban.

4.11 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.

Az iskola pedagógusai, osztályfőnökei, vezetői a szülői értekezleteken, szülői fogadónapokon, iskolai rendezvényeken, szülői levelező listákon rendszeres kapcsolatot tartanak a szülőkkel. A kapcsolattartás fontos eleme szülő számára az intézmény által adott jogosultsággal a

digitális napló és a tájékoztató füzet. Az iskola egészét, vagy tanulói csoportokat érintő kérdésekben az osztályfőnökök, illetve az iskola vezetősége tart kapcsolatot a szülői közösséggel és a szülői választmánnyal.

Az iskola tanévenként legalább két szülői értekezletet szervez. Az iskola valamennyi pedagógusa tanévenként – az éves munkatervben meghatározott időpontban – három alkalommal tart fogadóórát. A szülői szervezetek részt vállalhatnak az iskolai tanórán kívüli programok megszervezésében és végrehajtásában. Ennek érdekében együttműködnek az adott feladatot végrehajtó pedagógus közösséggel. A pedagógusok munkája megismerésének segítése érdekében a szülői szervezet számára bemutatóórákat tarthatnak a munkaközösségek. Az érettségi írásbeli vizsga szervezésével, a szóbeli vizsganapok kijelölésével, beosztásával, a vizsgacsoportok kialakításával összefüggő igazgatói döntések meghozatala előtt a szülői szervezet véleményét ki kell kérni. Az érettségi vizsgák előkészítését, megszervezését és lebonyolítását a szülői szervezet képviselője figyelemmel kísérheti.

A vezetők és a szülő kapcsolattartása történhet megbeszélés, írásbeli nyilatkozat, tanulói zsebkönyv, e-mail formájában vagy szülői értekezlet alkalmával. A tanév folyamán osztályonként szülői értekezletet és fogadóórát tartunk. Amennyiben a szülő ezen időpontokon kívül is szeretne találkozni gyermeke pedagógusával, telefonon a heti fogadóóra idején vagy írásban kell egyeztetnie az érintett pedagógussal.

A szülői értekezletek és a Szülői Közösség üléseinek időpontját az iskola éves munkaterve, a tanév rendje rögzíti. Az iskola honlapján olvasható.

Az osztályok Szülői Közösségeivel az osztályfőnökök tartanak kapcsolatot. A szülők csoportos tájékoztatása a szülői értekezlet, egyéni tájékoztatásuk pedig a fogadóórákon történik.

A szeptemberi szülői értekezleten a szülők értesülnek a tanév rendjéről, feladatairól. Ekkor kell bemutatni az osztályban (csoportban) oktató-nevelő új pedagógusokat.

A szaktanár vagy az osztályfőnök a tanulmányaiban jelentősen visszaeső – az eredményeihez képest lényegesen gyengébben teljesítő, ill. a bukásra álló – tanulók szüleit írásban is behívhatja a fogadóórára vagy megbeszélésre.

A tanulókkal a kapcsolattartás az osztályfőnök útján, minden tanulót érintő esemény, rendezvény esetén pedig igazgatói hirdetés útján történik. Ez történhet írásban a szülői

levelezési listán tájékoztató céllal, az e-napló révén és a tanulói tájékoztató füzet segítségével. A tanulói tájékoztató füzetben a szülő aláírással jelzi, hogy olvasta az információt. Az aláírást az osztályfőnök rendszeresen, a beíró tanár alkalmanként ellenőrzi.

4.12 Pasztorális szolgálatunk

Iskolánk küldetésének része – a rendalapító eredeti szándékának megfelelően – a ránk bízott diákok és családjaik felelős támogatása teljesebb emberi fejlődésükben, illetve életkorukból adódó szerepeik mind teljesebb betöltésében. E törekvésünk horizontján egy jól meghatározott keresztény emberkép áll.

Pasztorális szolgálatunkkal törekszünk elősegíteni, hogy a ránk bízott diákok, és a más velünk kapcsolatban lévők e keresztény emberképnek megfelelően személyiségük minden – különös tekintettel spirituális – dimenziójában haladjanak a kibontakozás irányában. Ez a fejlődés konkrétabban négy fő célban összegezhető:

1. megtalálják az élet értelmét kapcsolatba lépve a titokzatos jelenlévő Istennel. Ide tartozik pl. az önismeret, önelfogadás fejlődése, a tudatos Isten melletti döntés, megtérés… kialakulása.
2. megismerik és szabadon követik Jézus Krisztust (tudatos Krisztus-követés, hitismeret, bensőséges imaélet…);
3. beilleszkednek az egyház közösségébe (kis- és nagyközösségi élet; liturgikus élet…);
4. szolgálva vannak jelen egyházi és társadalmi közegükben (kritikus és építő jelenlét a társadalomban és az egyházban; a személyes karizmák kamatoztatása; az egyéni hivatás keresése, körvonalazódása, illetve megtalálása…).

Ezt a munkát úgy tekintjük, mint amiben mi a ránk bízottak kísérői vagyunk, és amelynek főszereplői ők maguk.

Pasztorális tevékenységünkben a kettős hűség elve vezet minket: hűnek lenni a római katolikus egyház, ezen belül pedig a piarista rend, valamint a magyar rendtartomány pasztorációra vonatkozó útmutatásaihoz, másrészt hűnek lenni a diákok és családjaik élethelyzetéhez, emberi és hitbeli állapotához, igényeihez.

Szolgálatunkat ennek megfelelően törekszünk úgy emberileg, lelkileg, mint szakmailag mind nagyobb hitelességgel és hozzáértéssel végezni. Ezért törekszünk folyamatosan képezni magunkat a felmerülő kihívásokra reagálva.

Szervezetileg iskolánk pasztorális tevékenységét a néhány fős Pasztorális Bizottság vezeti annak tudatában, hogy iskolánk minden dolgozója kiveszi részét ebből a szolgálatból.

Szolgálatunk hatékony végzése érdekében a Pasztorális Bizottság vezetésével hároméves időszakokra pasztorális tervet készítünk, amelynek céljait éves lebontásban igyekszünk megvalósítani részletes stratégia kidolgozásával.

Tevékenységünknek részét képezi néhány állandó program. Ezek a pedagógusok számára megszervezett – adventi és nagyböjti – rekollekciós alkalmak, valamint tanévkezdő lelkigyakorlat, a teljes tanári kar tevékeny részvételével megvalósuló spirituális nap az iskola egész diáksága számára, az önreflexiós órák/bűnbánati liturgiák évente négy alkalommal, az évi több alkalmas osztály- és évfolyammisék, és az éves nagyböjti lelkigyakorlatok.

Összehangolt működésre törekszünk iskolánk más munkacsoportjaival, különösen a Pedagógiai Bizottsággal, a Hittan munkaközösséggel, a mentálhigiénés munkacsoporttal, valamint a hivatásgondozásban elkötelezett egyéb munkatársakkal, továbbá a piarista közösség szegedi Jelenléti Csapatával, amellyel közösen dolgozunk az iskolai kereteken túlmutató feladatok elvégzésén.

4.13 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Osztályozóvizsga

Osztályozóvizsga engedélyezésének lehetőségei:

- előrehozott érettségi miatt kérelmezett osztályozó vizsga
- egyéni munkarenddel rendelkezők osztályozó vizsgái
- mulasztás miatt, a nevelőtestület döntése alapján letehető osztályozó vizsgák

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 64.§ (2) c) bekezdésének rendelkezése a nevelőtestület jogkörébe helyezi az osztályozó vizsga engedélyezését, így a nevelőtestületnek, azon belül az adott szaktanárnak lehetősége nyílik arra, hogy valóban csak abban az esetben engedélyezze osztályozó vizsga letételét, amennyiben a tanulónak a jogszabályban

meghatározott mértéket meghaladó hiányzása mellett valóban nincs a félévi vagy év végi értékeléshez (lezáráshoz) elegendő osztályzata.

Ha a tanuló jogszabályban meghatározottnál nagyobb arányú hiányzása vezetett az osztályozó vizsgára utasításhoz, akkor a tanulónak az osztályozó vizsgára nem kell jelentkeznie, ahogyan a magántanulónak sem, hiszen az osztályozó vizsgán való részvételi kötelezettségük a jogszabályi elrendelésen alapul.

Ugyanakkor az előrehozott érettségi esetében kötelező az osztályozó vizsga, amelyet a tanuló a szaktanárával való egyeztetés után kötelezően valósít meg.

Ha az intézmény a tanulót jogszerűen osztályozó vizsgára utasította, akkor a tanulónak az osztályozó vizsgán kell megszereznie a szóban forgó tantárgy(ak) adott félévre vagy tanévre vonatkozó osztályzatait. Abban az esetben, ha a tanulónak akár félévkor, akár a tanév végén osztályozó vizsgát kell tennie, a tanuló és a kiskorú tanuló szülője, gondviselője számára elérhetővé kell tenni az osztályozó vizsga tantárgyanként és évfolyamonként meghatározott követelményeit annak érdekében, hogy a tanuló eséllyel készülhessen föl az osztályozó vizsgára.

A vizsga rendjét a házirend szabályozza a követelmények, vizsgaidőpontok és a jelentkezés módja tekintetében.

Osztályozó vizsga mint az érettségi megszerzésének előfeltétele

Olyan tantárgyból, amely követelményeinek teljesítésével a helyi tanterv alapján valamely vizsgatárgyból a tanuló érettségi vizsga letételére való jogosultságot szerezhet, a tanulmányok alatti vizsgán minden évfolyamon kötelező követelmény a minimum hatvanperces írásbeli vizsgarész, amely az adott tanév helyi tantervének legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglalja, valamint a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítése. Ha egy tanuló egy adott tanévben előrehozott érettségi vizsgaszándéka miatt korábban kívánja megszerezni az adott tantárgyból az osztályzatot, akkor az osztályozó vizsgára történő jelentkezését be kell nyújtania az iskola igazgatója számára.

Osztályozó vizsga tantárgyi követelményei:

Magyar irodalomból minden évfolyamon írásbeli és szóbeli vizsga

Írásbeli vizsga: szövegalkotási feladat 90 percben: adott szempontú műelemzés vagy összehasonlító elemzés írása. Értékelés az érettségi szempontok és útmutatók szerint. Szóbeli vizsga, amely az adott évfolyam helyi tantervi tananyagát kéri számon. A szaktanárnak tíz tételből álló tételsort kell összeállítania. Minden tétel minimum három feladatból áll: stílustörténeti, alkotóval kapcsolatos és irodalomelméleti ismeretre kérdez rá. E kérdések nem feltétlenül egyetlen alkotóhoz kapcsolódnak, a vizsga során az adott évfolyam anyagában szereplő ismeretanyagról ad számot a vizsgázó.

Értékelés: a maximálisan elérhető pontszám 50 pont, ezen belül 10 pont stílustörténet, 10 pont irodalomelmélet, 20 pont az alkotóról adott felelet, 10 pont az előadásmód és forma értékelése. Az általános százalékos értékeléssel pontosan kiszámítható az érdemjegy.

Magyar nyelv Írásbeli vizsgaforma, amely egyrészt szövegértési feladatlap megoldását jelenti, másrészt egy érvelős rövid szövegalkotást. Az írásbeli időtartama: 60 perc.Szóbeli vizsgaforma: az adott évfolyam tananyagát kéri számon. A szaktanárnak öt tételből álló tételsort kell összeállítania, amely tartalmazza az elmélet számonkérését, ugyanakkor ahhoz kapcsolódó feladatmegoldást is.Értékelés: Az írásbelin és szóbelin is 50-50 pont szerezhető. A szóbelin 25 pont jár a tartalomért, 25 pont a nyelvi minőségért. Az összes elérhető pont tehát 100 pont, értékelés az érettségin érvényes százalékok szerint.

Történelem

A történelem vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll, melyek az érettségi vizsgaszabályzat történelem vizsgatárgyra vonatkozó szabályainak megfelelő formában kéri számon a tanuló ismereteit az adott tanév tananyagát figyelembe véve.

Az írásbeli vizsgarész egy rövid válaszokat igénylő részből és két röviden kifejtendő esszéből áll. A rövid választ igénylő kérdések topográfiai, kronológiai és fogalomhasználati kérdéseket tartalmaznak, számuk minimum 5, maximum 8 darab, s tananyaga az féléves/éves témák 75%-át érinti.

A két esszé közül az egyik egyetemes történeti, a másik magyar történelmi témát ölel fel. Az esszék értékelésénél figyelembe kell venni a tér- és időmegjelölést, a fogalomhasználatot, a problémacentrikusságot.

Az írásbeli vizsga időtartama 60 perc. A szóbeli vizsgán 10 tételből kell húznia a tanulónak. A húzott tételekhez a tanuló forrásokat kap, amelyek felhasználásával kell kifejtenie a kapott tételt. A szóbeli vizsgarész értékelése az esszék értékelési szempontjaival megegyezőek.

Alapvető elv az életkori sajátosságok figyelembe vétele, különös tekintettel az esszéfeladatok meghatározására a 7-8. évfolyamon.

A vizsga pontjainak megoszlása:

- Írásbeli vizsgarész: 60 pont, ebből a rövid választ igénylő feladatokkal 30 pontot, a kifejtendő feladatokkal 2 x 15 = 30 pontot lehet elérni.
- A szóbeli vizsgán elérhető pontszám 40 pont.
- Az összes elérhető pontszám 100 pont.

Matematika

A matematika vizsga írásbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli vizsga egy 45-60 perces feladatlap megoldásából áll. Az írásbeli jellemző az alábbiak:legalább öt, de legfeljebb nyolc feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%–át érinti. A feladatok közül két feladat az alapfogalmak, definíciók, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi, legalább három (egy vagy több kérdésből álló) feladat pedig a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusait tartalmazza. Az utóbbi feladatok közül két feladat könnyebb (rutinfeladatok), legalább két feladat pedig az összetettebb feladatok közül való. Értékelés: a maximálisan elérhető pontszám 100 pont.

Fizika

A vizsga egy 45-60 perces írásbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli vizsga öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%–át érinti. A feladatok közül két feladat az alapfogalmak, törvényszerűségek, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi, további három feladat pedig a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusait tartalmazza. Az utóbbi feladatok közül egy feladat könnyebb (rutinfeladatok), két feladat pedig az összetettebb feladatok közül való.

Biológia

A vizsga egy 60 perces írásbeli és egy 30 perces szóbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 60 %-át, a szóbeli vizsgára 40 %-át lehet adni. Az írásbeli vizsga öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév fejezeteinek legalább 75 %-át érinti. Az írásbeli feladatsor megoldásával 60 pontot lehet elérni. A feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladat típusoknak: ábraelemzés, rövid válaszos feladatok, feleletválasztós (teszt) feladatok. A szóbeli vizsgán a középszintű érettségi követelményeknek (fakultáció esetén az emelt szintűeknek) megfelelően összeállított tíz tételből húz a tanuló, amelyeket kifejt. A szóbeli tétellapon három kérdés szerepel, amelyre egyenként 10-10 pont adható. Szerepel továbbá öt biológiai fogalom meghatározása is, amelyekért egyenként 2-2 pont adható. A szóbelin elérhető pontszám 40 pont.

Kémia

A kémia vizsga egy 60 perces írásbeli és egy 30 perces szóbeli vizsga részből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 60 %-át, a szóbeli vizsgára 40 %-át lehet adni. Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév fejezeteinek legalább 75 %-át érinti. Az írásbeli feladatsor megoldásával 60 pontot lehet elérni. A feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladat típusoknak: rövid, kiegészítendő típusú feladat, feleletválasztós (teszt) feladat, táblázatos összehasonlítás, legalább egy számítási feladat. A szóbeli vizsgán a középszintű érettségi követelményeknek (fakultáció esetén az emelt szintűeknek) megfelelően összeállított tíz tételből húz a tanuló, amelyeket kifejt. A szóbeli tétellapon három kérdés szerepel, amelyre egyenként 10-10 pont adható. Szerepel továbbá öt kémiai fogalom meghatározása is, amelyekért egyenként 2-2 pont adható. A szóbelin elérhető pontszám 40 pont.

Földrajz

A földrajzvizsga egy 60 perces írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 60%-át, a szóbeli vizsgára 40%-át lehet adni. Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti(általában fejezetenként két feladat félévi, egy feladat év végi számonkérés esetén).A feladatok között tartalmilag három feladattípusnak feltétlenül szerepelnie kell:alapvető térképi-topográfiai ismereteket ellenőrző,alapfogalmakra, definíciókra vonatkozó,természeti és/vagy társadalmi-gazdasági jelenségekkel, folyamatokkal kapcsolatos feladatok. A szóbeli

vizsgán tíz tételből kell húznia a vizsgázónak. A tétellap két részből áll. Az egyik kérdés természetföldrajzi, a másik kérdés társadalom-és gazdaságföldrajzi vonatkozású, ha a tanuló már rendelkezik a megfelelő ismeretekkel. Ennek hiányában az adott tananyag két legfontosabb fejezetét érintik a kérdések. A kérdések minden esetben egy jelenség vagy folyamat legfontosabb fogalmaira, jellemzőire, működési mechanizmusára irányulnak.

Testnevelés

A vizsga formája: írásbeli és gyakorlati vizsga. A teljes testnevelés vizsgából az írásbeli vizsga aránya 33%, a gyakorlati vizsga 67%-ot tesz ki az elérhető pontszámokból. A vizsga testnevelés gyakorlatból teljes mértékben az érettségi vizsgakövetelményeknek az adott félévben/tanévben, a tananyagban szereplő követelményeire épül. A tanuló a gyakorlati követelményeket mutatják be sportáganként. A gyakorlati vizsga sportáganként bemutatásának teljes hossza 120 perc. A gyakorlati bemutatás a következő sportágakat tartalmazza: atlétika, torna, gimnasztika, labdajátékok közül választhatóan két sportág (kézilabda, röplabda, kosárlabda, labdarúgás), választhatóan az úszás vagy a küzdősport. Az írásbeli vizsga tesztjellegű, időtartama 60 perc. A kérdések legfontosabb fejezetei: olimpiatörténet, egészséges életmód, harmonikus testi fejlődés, testi képességek, gimnasztika, torna, táncos mozgásformák (RG vagy aerobik), atlétika, labdajátékok, úszás, küzdősport, természetben űzhető sportágak szerepelhetnek. A tesztben az adott sportág technikai elemeit, sportág taktikáját, sportág szabályait, történetét érinthetik a kérdések.

Testnevelés: írásbeli 50 pont, gyakorlati 100 pont

Ének–zene

Az ének-zene vizsga két vizsgarészből áll össze; 60 perces írásbeli, és 15 perces szóbeli és gyakorlati részekből. A vizsga ének-zenetantárgyból teljes mértékben az érettségi vizsgakövetelményeknek az adott félévben/tanévben, a tananyagban szereplő követelményeire épül.

26Az írásbeli feladatnál teszt kitöltése az adott félév/tanév zeneelméleti és zenetörténeti érettségi tananyagban szereplő követelményére építve. Négysoros magyar népdal betű, vagy számkottáját kell átírni a menzurális hangjegyírás szabályainak megfelelően ötvonalas kottarendszerbe. A feladat elvégzéséhez csak ceruza használható! Időtartama 60 perc, a kapható pontszám 40 pont.A szóbeli vizsgán tíz tételből kell egyet húznia a

vizsgázónak, melyekből adott félév dalanyagából állítandó össze. Feladat a dalok stílusos éneklése, népdalok elemzése, és a műdalokhoz kapcsolódó zenetörténeti vagy zeneelméleti kérdésre megfelelő válaszok megadása. Felelési idő maximum 15 perc, a kapható pontszám 60 pont.

Informatika

Az informatika vizsga írásbeli-gyakorlati részből áll. Az informatika írásbeli-gyakorlati vizsga egy feladatlapon szereplő feladatok gyakorlati megoldásából áll. Időtartama 60 perc. A gyakorlati feladatlap tartalmi jellemzői az alábbiak: Legalább két, de legföljebb három (egyenként esetleg több részből álló) feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti. A feladatok közül egy feladat egy összetett problémamegoldást ellenőriz. A másik (vagy másik két) feladat pedig a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusaiból könnyebb feladat megoldását várja el (rutinfeladatok). A következő segédeszközöket lehet használni a gyakorlati vizsgán: számítógép, vonalzó. Az írásbeli-gyakorlati vizsgán elérhető pontszám 80 pont.

Rajz és vizuális kultúra

Az írásbeli vizsga öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb művészettörténeti ismeretét érinti. A feladatok közül négy feladat a művészettörténeti ismeretek, alapfogalmak, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi, egy feladat pedig a vizsga tárgyát képező időszak építészeti, szobrászati, festészeti, vagy iparművészeti alkotásának elemző bemutatását kéri számon. Az írásbeli vizsga időtartama 60 perc, a kapható pontszám 40 pont. A rajz és vizuális kultúra gyakorlati vizsgán hat tételből kell egyet húznia a vizsgázónak. A tétellap egy rekonstrukciós feladat szerkesztését (vetületi-axonometrikus-perspektivikus), vagy egy egyszerű tanulmányrajz elkészítését kéri látvány alapján. A gyakorlati vizsga részét képezi egy minimum öt darabból álló portfólió benyújtása a tanuló éves (féléves) munkáiból. A gyakorlati vizsgarészre a tanuló 60 pontot kaphat, ebből 20 pont a benyújtott portfólió maximális pontszáma. A gyakorlati vizsgához szükséges eszközök: A4-es rajzlap, puha grafit, körző, egy derékszögű és egy bármilyen vonalzó.

Művészetek

A vizsga 60 perces írásbeli és egy 60 perces gyakorlati vizsgarészből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 60%-át, a gyakorlati vizsgára 40%-át lehet adni. Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll. A feladatok közül három feladat a mozgókép és médiaismeretek tantárgy, alapfogalmait, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi, két feladat

27pedig kreatív alkotó munkát igényel. Képről újságcikk, illetve egyszerű jelenet forgatókönyv-szerű feldolgozása. A gyakorlati vizsgán három tételből kell egyet húznia a vizsgázónak. A tétellap egy tanulmányrajz elkészítését kéri látvány alapján, választott technikával. A gyakorlati vizsga időtartama 60 perc. A gyakorlati vizsgához szükséges eszközök: A4-es, vagy A3-as rajzlap, továbbá a választott technikához szükséges eszközök.

Hittan

A vizsga egy 60 perces írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll. A vizsgán 100 pont szerezhető. Az írásbeli vizsgarész tartalmaz egy rövid választ igénylő (teszt) elemet, valamint egy kifejtendő feladatot. Az írásbeli vizsga tartalma illeszkedik az adott tanév és vallási felekezet hittan tantárgyához. A rövid választ igénylő feladatokra 20 pont, a kifejtendő (esszé) feladatra 30 pont adható. A szóbeli vizsgarész illeszkedik az adott tanév tananyagához. A szóbeli vizsgán tíz tételből kell húznia a tanulónak. A tételek összeállítása során a hittan érettségi alapelveit és szerkezetét az adott évre vonatkozó anyagainak figyelembevételével kell összeállítani. Minden tétel két részből áll. Az A feladatok egy-egy témakör átfogó anyagából jelöljenek ki 2 feladatot, amelyek alapján a vizsgázó bemutathatja alapvető hittani ismereteit, rendszerezési képességét, szövegelemzési készségét és hittani tudása alkalmazásának képességét. A B feladatok a tanévben tanult fogalmakat, rövidebb témákat tartalmazza.

Idegen nyelv:

A vizsga formája és az értékelés szempontjai

Az osztályozó vizsga egy írásbeli és egy szóbeli részből áll. Az írásbeli rész a nyelvtant, az olvasott szövegértést és a szókincset foglalja magában. A szóbeli rész a tanulónak a vizsgáztató kérdéseire adott válaszaiból, szituációs párbeszédből és a tanult témaköröknek megfelelő önálló témakifejtéséből áll.

Az osztályozó vizsga értékelésének szabályozása

Az osztályozó vizsga eredményénél a középszintű érettségi százalékos határai az irányadóak.

elégtelen (1)	0-24%
elégséges (2)	25-39%
közepes (3)	40-59%
jó (4)	60-79%
jeles (5)	80-100%

A vizsga módját és értékelését a szaktanár csak a fenti szabályokkal összhangban végezheti a20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet alapján.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát intézményünk akkor írja elő, ha iskolánk tanulója egy normál tantervű csoportból emelt szintű tantervű csoportba szeretne bekerülni, illetve másik iskolából való átvétel esetében.

A különbözeti vizsga tananyaga és értékelése az osztályozóvizsgával megegyező.

Egyes tantárgyak esetében szaktanári döntés a különbözeti vizsga, egyéni elbírálás alapján történi.

Típusa: Írásbeli: feladatmegoldás +elmélet

Követelmény: A helyi tantervben rögzített emelt szintű tananyag. Előre kiadott feladattípusok segítik a felkészülést.

Időtartama: 45-60+30 perc

Értékelése kétfokozatú: megfelelt: 40%-tól; nem felelt meg: 40% alatt, ez tantárgyak esetében változhat 50 %-ra.

Javítóvizsga

A javítóvizsgákra vonatkozó követelményeket a tanév végi elégtelen eredményt tartalmazó bizonyítvánnyal egy időben át kell adni a tanulónak.

A bizonyítványosztáskor tájékoztatni kell a tanulót a javítóvizsgák várható időpontjáról is, mely az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakra eshet.

A vizsgák időpontját az iskola honlapján is közzétesszük, a konzultációs időpontokkal együtt. A nyár folyamán két alkalommal tart a szaktanár konzultációt.

A javítóvizsga –a matematika és a testnevelés tantárgy kivételével –írásbeli/gyakorlati és szóbeli részből áll. Matematikából csak abban az esetben kerül sor szóbeli vizsgáztatásra is, ha az írásbeli vizsgarész során a tanuló nem ért el legalább elégséges eredményt. A javítóvizsga mindenkor vizsgabizottság előtt zajlik, melynek elnökét és tagjait (javító tanár ill. a szóbeli bizottság tagjai) az igazgató bízza meg.

A javítóvizsga követelményei és értékelései az osztályozóvizsga követelményeivel és értékeléseivel megegyezőek.

Pótlóvizsga

A pótló vizsgát lehetőleg ugyanabban a vizsgaidőszakban kell letenni, amiről intézményvezetői határozatot kell hozni.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:

- neki fel nem róható okokból elkésik, távol marad,
- megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik, és erről igazolást hoz.

A pótló vizsgát – az intézményvezető döntése alapján – az adott vizsgaidőszakban vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani, ha ennek feltételei megteremthetők.

Pótló vizsgát csak az elmaradt vizsgarészekből kell tenni.

4.14 A szóbeli felvételi vizsga követelményei

Tanulmányi területeink:

Tanulmányi terület	Kód	Felvehető
Hatévfolyamos, természettudományos orientációjú képzés	*0001 kód*	*30 fő*
Négyévfolyamos, sport-tehetséggondozó képzés	*0002 kód*	*32 fő*
Négyévfolyamos, emelt óraszámú angol nyelvi képzés	*0003 kód*	*12 fő*
Négyévfolyamos, általános képzés	*0004 kód*	*20 fő*

A Hatévfolyamos, természettudományos orientációjú és a Négyévfolyamos, általános képzésünkön nincs szóbeli felvételi, csak szóbeli beszélgetés, ismerkedés. A szóbeli beszélgetés keretében fölmérjük a jelentkezők és családjuk nyitottságát értékeinkre. A beszélgetés nem szaktárgyi jellegű, egy adott, ismeretlen szöveg alapján értékeljük a jelentkező szövegértési, kommunikációs, tanulási képességeit, valamint hitbeli jártasságát. A beszélgetés a felvételizők rangsorolásában nem játszik szerepet.

Ugyanakkor fenntartjuk a jogot, hogy megfelelő, a bejutáshoz elegendő tanulmányi és felvételi eredmény ellenére is elutasítjuk azt a diákot, akiről a felvételi bizottság úgy dönt, hogy maga a felvételiző diák és/vagy annak családja nem nyitott iskolánk alapértékeire.

A Négyévfolyamos, sport-tehetséggondozó képzésünkön a szóbeli felvételi kötetlen beszélgetés a jelentkező sporttal kapcsolatos ismereteiről, a jelentkező általános sportműveltségét méri. Ennek témakörei: Versenyeredmények, Rendszeres sportolás, Sport és tanulás kapcsolata, Kommunikációs képesség, Motiváció

A Négyévfolyamos, emelt óraszámú angol nyelvi képzésünkön tartunk szóbeli felvételit. Ennek anyaga:

1. Rövid nyelvtani feladat megoldása
2. Társalgás az alább feltüntetett témakörökben (A spontán beszédet többre értékeljük a betanult mondatoknál!

3. Képi stimulus alapján kezdeményezett beszélgetés

Témakörök:

1. személyes bemutatkozás

2. családtagok, testvérek, rokonság

3. iskola, tanulás

4. hobbik, sport, szabadidő

5. otthon bemutatása

6. tágabb lakóhely (város, falu) bemutatása

7. egy napod (hétköznap, hétvége)

8. alapvető ismeretek a célnyelvi országokról

A sikeres felvételihez szükséges nyelvtani szerkezetek listája:

Present Tenses (Simple, Continuous, Perfect)

Past Tenses (Simple, Continuous)

Expressing future: will, going to

Modals (would, can, could, may, might, should)

Conditionals (zero, first, second)

Gerund

Infinitive

Passive Voice in simple tenses

Expressing obligations (must, have to)

Expressing abilities (can, be able to)

4.15 A felvétel és az átvétel helyi szabályai

Felvételi:

Hatévfolyamos, természettudományos orientációjú képzés

Kód: 0001 **Képzési idő: 6 év** **Keretszám: 30 fő**

Írásbeli felvételi: Központilag kiadott egységes, kompetenciaalapú feladatlapokkal megszervezett írásbeli vizsga magyar nyelvből és matematikából.

A felvételi kérelmekről a tanulmányi eredmények és a központi írásbeli vizsga eredményei alapján döntünk.

A szóbeli beszélgetés keretében fölmérjük a jelentkezők és családjuk nyitottságát értékeinkre. A beszélgetés nem szaktárgyi jellegű, egy adott, ismeretlen szöveg alapján értékeljük a jelentkező szövegértési, kommunikációs, tanulási képességeit, valamint hitbeli jártasságát.
A beszélgetés a felvételizők rangsorolásában nem játszik szerepet.
Ugyanakkor fenntartjuk a jogot, hogy megfelelő, a bejutáshoz elegendő tanulmányi és felvételi eredmény ellenére is elutasítjuk azt a diákot, akiről a felvételi bizottság úgy dönt, hogy maga a felvételiző diák és/vagy annak családja nem nyitott iskolánk alapértékeire.

A felvételi rangsor kialakításának elvei

1. Kiszámítjuk a hozott és a szerzett pontok összegét és ez alapján sorba rendezzük a jelentkezőket.

Hozott pontok: 6. osztály félévi jegyei: magyar nyelv és irodalom jegyek átlaga, történelem, matematika, természetismeret, egy idegen nyelv 5 x 5 = 25 pont, ez az összpontszám 20 %-a.

Megjegyzés a hozott pontok esetében: *Ha a jelentkezőnek mentessége van valamelyik tantárgyból (pl. idegen nyelv, stb.), annak a tantárgynak teljes pontszámát kapja.*

Szerzett pontok: az írásbeli felvételi vizsgán szerzett pont: 100 pont, ez az összpontszám 80 %-a.

Teljes pontszám: 125 pont

2. Pontazonosság esetén a jogszabályban meghatározottak után azt a diákot részesítjük előnyben, akinek valamely testvére gimnáziumunk tanulója, majd azt, akinek testvére, vagy valamely szülője iskolánk tanulója volt.

Négyévfolyamos, sport-tehetséggondozó képzés

Kód: 0002 **Képzési idő: 4 év** **Keretszám: 32 fő**

Írásbeli felvételi: Központilag kiadott egységes, kompetenciaalapú feladatlapokkal megszervezett írásbeli vizsga magyar nyelvből és matematikából.

A felvételi kérelmekről a tanulmányi eredmények, a központi írásbeli vizsga és a szóbeli felvételi alapján döntünk.
Az alkalmassági vizsga eredménye a felvétel feltételeként kerül figyelembe véve, a rangsorolásban nem játszik szerepet.

Az alkalmassági vizsga hét elemből áll: 30 m-es futás szabályos térdelőrajttal, 1000 m futás, helyből távolugrás, kislabdahajítás, tornagyakorlat, szlalom labdavezetés, kötél- vagy rúdmászás.
Az alkalmassági vizsga feltétele egy orvosi igazolás, amely igazolja, hogy a tanuló rendszeres sporttevékenységet folytathat!

A szóbeli felvételi külön felkészülést nem igényel, az általános sportműveltséget méri.
A felvételi témakörei:
Versenyeredmények
Rendszeres sportolás
Sport és tanulás kapcsolata
Kommunikációs képesség

Motiváció

Ugyanakkor fenntartjuk a jogot, hogy megfelelő, a bejutáshoz elegendő tanulmányi, felvételi és alkalmassági eredmény ellenére is elutasítjuk azt a diákot, akiről a felvételi bizottság úgy dönt, hogy maga a felvételiző diák és/vagy annak családja nem nyitott iskolánk alapértékeire.

A felvételi rangsor kialakításának elvei

1. Kiszámítjuk a hozott és a szerzett pontok összegét és ez alapján sorba rendezzük a jelentkezőket.

Hozott pontok: 8. osztály félévi jegyei: magyar nyelv és irodalom jegyek átlaga, történelem, matematika, testnevelés, egy idegen nyelv 5 x 5 = 25 pont, ez az összpontszám 19 %-a.

Megjegyzés a hozott pontok esetében: *Ha a jelentkezőnek mentessége van valamelyik tantárgyból (pl. idegen nyelv, stb.), annak a tantárgynak teljes pontszámát kapja.*

Szerzett pontok: az írásbeli felvételi vizsgán szerzett pont: 100 pont, ez az összpontszám 74 %-a.

szóbeli felvételi vizsgán szerzett pont: 10 pont, ez az összpontszám 7 %-a.

Teljes pontszám: 135 pont.

2. Figyelembe vesszük az alkalmassági vizsga eredményét.

3. Pontazonosság esetén a jogszabályban meghatározottak után azt a diákot részesítjük előnyben, akinek valamely testvére gimnáziumunk tanulója, majd azt, akinek testvére, vagy valamely szülője iskolánk tanulója volt.

Négyévfolyamos, emelt óraszámú angol nyelvi képzés

Kód: 0003 **Képzési idő: 4 év** **Keretszám: 12 fő**

Írásbeli felvételi: Központilag kiadott egységes, kompetenciaalapú feladatlapokkal megszervezett írásbeli vizsga magyar nyelvből és matematikából.

A felvételi kérelmekről a tanulmányi eredmények, a központi írásbeli vizsga és szóbeli felvételi alapján döntünk.

Az angol nyelvű szóbeli felvételi:

1. Rövid nyelvtani feladat megoldása
2. Társalgás az alább feltüntetett témakörökben (A spontán beszédet többre értékeljük a betanult mondatoknál!
4. Képi stimulus alapján kezdeményezett beszélgetés

Témakörök:

1. személyes bemutatkozás
2. családtagok, testvérek, rokonság
3. iskola, tanulás
4. hobbik, sport, szabadidő
5. otthon bemutatása
6. tágabb lakóhely (város, falu) bemutatása
7. egy napod (hétköznap, hétvége)
8. alapvető ismeretek a célnyelvi országokról

A sikeres felvételihez szükséges nyelvtani szerkezetek listája:

Present Tenses (Simple, Continuous, Perfect)
Past Tenses (Simple, Continuous)
Expressing future: will, going to
Modals (would, can, could, may, might, should)
Conditionals (zero, first, second)
Gerund
Infinitive
Passive Voice in simple tenses

Expressing obligations (must, have to)

Expressing abilities (can, be able to)

Ugyanakkor fenntartjuk a jogot, hogy megfelelő, a bejutáshoz elegendő tanulmányi és felvételi eredmény ellenére is elutasítjuk azt a diákot, akiről a felvételi bizottság úgy dönt, hogy maga a felvételiző diák és/vagy annak családja nem nyitott iskolánk alapértékeire.

Megjegyzés: A képzés minimum 8 fő jelentkezése esetén indul!
A jelentkezőktől minimum A2, maximum B1 szintű nyelvtudást várunk!

A felvételi rangsor kialakításának elvei

1. Kiszámítjuk a hozott és a szerzett pontok összegét és ez alapján sorba rendezzük a jelentkezőket.

Hozott pontok: 8. osztály félévi jegyei: magyar nyelv és irodalom jegyek átlaga, történelem, matematika, biológia, angol nyelv 5 x 5 = 25 pont, ez az összpontszám 15 %-a.
Szerzett pontok: az írásbeli felvételi vizsgán szerzett pont: 100 pont, ez az összpontszám 61 %-a.
Szóbeli felvételi vizsgán szerzett pont: 40 pont, ez az összpontszám 24 %-a.

Szókincs	8 pont
Nyelvhelyesség	8 pont
Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés	8 pont
Szövegértés	8 pont
Kommunikációs cél elérése	8 pont

Teljes pontszám: 165 pont

2. Pontazonosság esetén a jogszabályban meghatározottak után azt a diákot részesítjük előnyben, akinek valamely testvére gimnáziumunk tanulója, majd azt, akinek testvére, vagy valamely szülője iskolánk tanulója volt.

Négyévfolyamos, általános képzés

Kód: 0004 **Képzési idő: 4 év** **Keretszám: 20 fő**

Írásbeli felvételi: Központilag kiadott egységes, kompetenciaalapú feladatlapokkal megszervezett írásbeli vizsga magyar nyelvből és matematikából.

A felvételi kérelmekről a tanulmányi eredmények és a központi írásbeli vizsga eredményei alapján döntünk.

A szóbeli beszélgetés keretében fölmérjük a jelentkezők és családjuk nyitottságát értékeinkre. A beszélgetés nem szaktárgyi jellegű, egy adott, ismeretlen szöveg alapján értékeljük a jelentkező szövegértési, kommunikációs, tanulási képességeit, valamint hitbeli jártasságát.
A beszélgetés a felvételizők rangsorolásában nem játszik szerepet.
Ugyanakkor fenntartjuk a jogot, hogy megfelelő, a bejutáshoz elegendő tanulmányi és felvételi eredmény ellenére is elutasítjuk azt a diákot, akiről a felvételi bizottság úgy dönt, hogy maga a felvételiző diák és/vagy annak családja nem nyitott iskolánk alapértékeire.

A felvételi rangsor kialakításának elvei

1. Kiszámítjuk a hozott és a szerzett pontok összegét és ez alapján sorba rendezzük a jelentkezőket.

Hozott pontok: 8. osztály félévi jegyei: magyar nyelv és irodalom jegyek átlaga, történelem, matematika, biológia, egy idegen nyelv 5 x 5 = 25 pont, ez az összpontszám 20 %-a.

Megjegyzés a hozott pontok esetében: *Ha a jelentkezőnek mentessége van valamelyik tantárgyból (pl. idegen nyelv, stb.), annak a tantárgynak teljes pontszámát kapja.*

Szerzett pontok: az írásbeli felvételi vizsgán szerzett pont: 100 pont, ez az összpontszám 80 %-a.

Teljes pontszám: 125 pont

2. Pontazonosság esetén a jogszabályban meghatározottak után azt a diákot részesítjük előnyben, akinek valamely testvére gimnáziumunk tanulója, majd azt, akinek testvére, vagy valamely szülője iskolánk tanulója volt.

Átvétel:

Az iskola lehetőséget biztosít más iskolában tanuló diákok átvételére. Az átvételről való döntés az intézmény vezetőjének jogköre, döntése előtt köteles kikérni az igazgatóhelyettes véleményét. A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség, valamint a tananyagban való esetleges elmaradás mértéke nem haladja meg azt a szintet, amely a tanuló számára pótolhatóvá teszi a lemaradást. Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket.
A tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van. Az átvételkor különbözeti vizsga letétele akkor írható elő, ha a tanult tananyagban vagy annak ütemezésében jelentős eltérés állapítható meg.
Az igazgató lehetőséget biztosíthat arra, hogy a különbözeti vizsgát a felvételtől számított maximum három hónapon belül tegye le az átvett tanuló, ebben az esetben a felkészüléshez egyéni segítségnyújtást kell biztosítani az átvett tanuló számára. Lehetőség van arra is, hogy – a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő és a tanuló együttes kérésére –évfolyamismétléssel eggyel alacsonyabb évfolyamú osztályba kerüljön a diák.

Jelentkezés iskolánk hat évfolyamos képzésére:

- Az általános iskola 6. osztályos tanulói felvételi eljárás keretében jelentkezhetnek.

- Felsőbb évfolyamokba becsatlakozási lehetőség személyes, szülőkkel és a jelentkezővel történő beszélgetés és szükség esetén szintfelmérő megírásával lehetséges.

Jelentkezés iskolánk négy évfolyamos képzésére:

- Az általános iskola 8. osztályos tanulói felvételi eljárás keretében jelentkezhetnek.

- A hatosztályos és nyolcosztályos gimnáziumok 8. osztályos tanulói felvételi eljárás keretében jelentkezhetnek.

- Felsőbb évfolyamokba becsatlakozási lehetőség személyes, szülőkkel és a jelentkezővel történő beszélgetés és szükség esetén szintfelmérő megírásával lehetséges.

4.16 Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, témanapok, témahetek, projektoktatás

Formális, informális és nem formális nevelés

„A nem formális nevelés. A legszegényebb gyerekek felé vezető út."

1. *Formális nevelés:* az intézményesített, kronologikusan szabályozott és hierarchikusan strukturált nevelési rendszerre utal az iskolát megelőző időszaktól az egyetemi tanulmányokig.

2. *Nem formális nevelés:* minden olyan szervezett és szisztematikus nevelési tevékenységre utal, amely a formális rendszer struktúráján kívül valósul meg, és a lakosság kisebb csoportjait célozza meg.

3. *Informális nevelés:* arra a folyamatra utal, amely az embert egész életszakaszán elkíséri, lehetővé téve számára, hogy mindennapi tapasztalatain, illetve a környezettel fenntartott kapcsolatain keresztül ismereteket, készségeket és magatartásformákat sajátítson el.
46. Egyetemes káptalan dokumentumai

- A formális nevelésnek tekintjük a tanév rendje szerint szervezhető programokat. Zömében tanórai, ill. délelőtti tanítási idő keretei alatt megszervezhető tevékenységek és iskola épületen belüli nevelési formák. Ide tartoznak az állami és intézményi, az egyházi év ünnepei, részben az osztálykirándulások, a tanulmányutak. Az ütemezett szervezettség alapján a nyári túrák, táborok, az osztályprogramok, az iskolai programok közül a bűnbánati liturgiák, a patrocínium, a témahetek és témanapok, osztályfőnöki napok a lelkigyakorlatok, osztálytréningek és a közösségi szolgálat,

iskolánkban a TESZI is. A formális nevelés évenként, osztályonként elérheti kétheti óraszámot.

- Az iskola többféle szerepben van jelen az informális és non formális nevelésben. Lehet szervező, koordináló; támogató, helyszínt, intézményi háttért biztosító és adminisztrációt segítő; társadalmi csoportokhoz, civil, önkéntes és egyházi szervezetek programjaiba bekapcsolódó, tanulóknak egyéni utat engedő.

1. Személyiségfejlesztés: önismeretet, önbizalmat fejlesztő foglalkozások, a személyes kísérés, személyes törődés, lelki és fizikai egészség fejlesztése, az önkéntes programok megszervezése, egyéni utak támogatása.

2. Közösségfejlesztés: a szabadidő terhére megvalósuló közösségi, egyházias, vallási kisközösségi, diákönkormányzati, karitatív, művészeti és települési (pl. sport, rendezvényszervező, kulturális, hagyományőrző, ifjúsági) eseményeken való aktív jelenlétek.

3. Vallásos nevelés: evangelizáció, templomi közösségben, a szegedi piarista közösséghez tartozás cselekedetei, az egyházi kis közösségi élet, lakóhelyi egyházi életben való jelenlét, ill. kapcsolódás hozzá.

4. Életpálya-tervezés, a hivatáskultúra alakítása, a pályaorientáció: tantárgyakhoz, tanórákhoz kapcsolódó, iskolai tanítási keretbe helyezhető, iskolán kívüli, valamint általános munkavállalói kompetenciákat fejlesztő, önkéntes, egyéni érdeklődésre alapuló, társadalmi környezet adottságait felhasználó programok.

5. Társadalmi felelősségvállalást, környezettudatosságot fejlesztő programok: globális, európai emberi értékekre alapuló, magyar és lakóhelyi identitást, Szegedhez és a régióhoz kötődést fejlesztő, külhoni magyarsággal kapcsolatokat építő, tanulói passzivitásra és aktivitásra egyaránt építkező programok.

Célja szerint személyes kísérés, fejlesztő és a szegényekért végzett társadalmi környezet alakítására irányuló tevékenység.

Résztvevői a kevésbé megszokott iskolai, intézményi szabályok, rugalmas munkarend szerint, gyakori külső helyszíneken és személyekkel együtt, döntően önkéntesen kapcsolódnak be. Egyéniségre, személyességre, személyes és társadalmi kapcsolatok bővítésére, társadalmi problémákra alapul.

A magas óraszám, tantervi előírások, a kevés szabadidő miatt a nevelés, az egyéni fejlesztés egyre növekvő mértékben intézményi kereteken kívül, közösségi keretek közé (pl. diákönkormányzat, Kalazancius mozgalom, civil szervezetek, egyházi kisközösségek) szorul. Az iskola csoportjai közösségi, helyi, társadalmi folyamatokban vannak jelen.

Szegedi piarista jelenlétet erősítve az iskola erőforrásait kihasználja és iskolai projektet alakít ki az informális és non formális neveléssel.

Sorszám	**Nevelési területek**	**Formális nevelés**	**Informális nevelés**	**Non formális nevelés**
1.	személyiségfejlesztés		egyéni utak kiscsoportos beszélgetés társas kör	önkéntes munka
	személyes kísérés	osztályfőnöki kísérő beszélgetések élsportoló mentorálás	szaktanári kísérő beszélgetések	
	személyes törődés		egyéni tanári figyelem (mester-tanítvány viszony) önbizalom-fejlesztő tréning	közösségi szolgálat
	lelki és fizikai egészségfejlesztés		drogprevenciós tréningek önismeret és	

			önbizalom-fejlesztés tematikus előadások (pl. alvászavar, függőség) sportoló-edző kapcsolat	
2.	közösségfejlesztés	diákönkormányzat programjai osztályprogramok osztályfőnöki nap iskolai ünnepek patrocínium támahetek témanapok	nagyszünetes programok DÖK-nap Éjjel-nappal Piár csapatépítő tréningek tematikus túrák (pl. vízi, kerékpáros, gyalogtúra) szalagtűző bál	öregdiák találkozó civil, művészeti és sportegyesületek programjaiba bekapcsolódás
	közösségi és művészeti/ érzelmi nevelés	iskolai koncertek, kiállítások	mester-tanítvány viszonyok iskolai koncertek, kiállítások	fellépések külső rendezvényeken helyi kisközösség szervezés (szabadidős, kulturális érdeklődés alapján)
3.	vallásos nevelés	osztálymise diákmise lelkigyakorlat I. tanítás előtti és tanítást záró ima	spirituális nap vallási önreflexiós óra bűnbánati liturgia imaélet egyházi	evangelizáció lelkigyakorlat II. szentségekre felkészítés Kalazancius Mozgalom

			közösségi élet	csoportjai piarista kisközösség templomi közösségben aktív jelenlét helyi egyházi közösségekhez kapcsolódás, közösségekben jelenlét
4.	életpálya-tervezés, hivatáskultúra, pályaorientáció	pályaorientációs tájékoztató emelt képzésről szóló tájékoztató	önismereti/ általános munkavállalói készségeket fejlesztő tréningek (pl. tudatos kommunikáció és asszertivitás, konfliktuskezelés, munkaszervezés, időgazdálkodás) munka világa gyakorlatok (pl. munkaügyi, jogi, vállalkozói) terepgyakorlatok szakmales PiárPálya	
		pályaválasztási, továbbtanulási	nyílt napokon való részvétel	

		tájékoztató nyílt nap szervezése		
	élethivatás		önismeret fejlesztése	önismeret fejlesztése
5.	társadalmi felelősségvállalás	iskolai ünnepségen aktív jelenlét, szereplés iskolai programokon rendezői feladatok	civilképző tréning önkéntes nap panorámaóra tematikus projekt honismereti, helytörténeti, intézménytörténeti programok múzeumlátogatás nyilvános kommunikáció fejlesztése (pl. diákújságírás, nyilvános fellépésre felkészítés)	piarista jelenlét települési helyszíneken (pl. kulturális műsorok, megemlékezések, közösségi programokon szereplés) közösségi szolgálat önkéntes munka civil szervezetek programjaiba való bekapcsolódás sportegyesületekkel, művészeti csoportokkal való együttműködés közös akció határon túli iskolákkal, diákokkal honismereti túra

				erdélyi, romániai és délvidéki magyar közösségekkel együttműködés (pl. közösségeik programján részvétel) lokális és piarista identitás fejlesztése
	környezettudatosság, aktivitás, környezeti nevelés	szakkörök, körök	ökoprogramok (pl. megfigyelési gyakorlat, ökokirándulás, környezetvédelmi előadás, kiállítás) szegedi, nagyvárosi természeti környezethez kapcsolódó programok (pl. madárbarát kert, kertész kör, növényhatározó tanösvény) kísérletezők tábora tematikus nyári ökotúra (pl. biológia-földrajz terepgyakorlat)	hulladékgyűjtés (pl. papír, kupak, fémdoboz)

			környezettudatos intézményekben, szolgáltatóknál látogatás, technológiák megismerése ökológiai-fogyasztási kultúra fejlesztése	
	gazdasági ismeretek fejlesztése		háztartási ismeretek pénzügyi ismeretek	

A non formális nevelés jellegzetességei

A) Elkötelezett: teljes egészében a tanulóra koncentrál, nem a programokra.

B) Befogadó: sokféle nevelési lehetőséget kínál.

C) Rugalmas, nyitott a stratégia gyors folyamatos változtatására: rövid határidők, változtatásokra nyitott.

D) Hatékony: gyorsan reagál a kisebb csoportok igényeire, a tanórai, intézményi szabályokon kívül állókra.

E) Realista: a csoportok helyzetét veszi figyelembe, nem az értékek elméleti, a formális nevelés tantervi rendszerére alapul.

F) Közösségi és megelőző jellegű: előnybe helyezi a közösségi megoldásokat és megelőző jellegű nevelést ajánl fel.

G) *Hasznos:* az égető társadalmi-munkaügyi problémákra reagál, igyekszik mások számára ismereteket, értékeket, képességeket és kompetenciákat kínálni.

H) Szolidáris: sok képzett és önkéntes nevelő végzi.

I) *Szabad:* nem hivatalos, s ezáltal sokkal jobban integrálhatja a piarista nevelés mindent átfogó elemeit.

J) *Nagyon rendszeres:* az értékelés a minőséget és a képességeket vizsgálja. Rendszeres, az egész pedagógiai folyamat és annak szakaszai (felmérés, tervezés, megvalósítás és értékelés) során a koherenciára törekszik.

K) *Több dimenziós:* számos nevelési tevékenysége az intézményi vagy formális kereteken kívül helyezkedik el: folyamatos nevelés (pl. kulturális programok); az iskolait kiegészítő feladatok; a szabadidő hasznos eltöltésének pedagógiája; szakmai képzés; támogatja a polgári, szociális, környezeti és egészségügyi képzés közösségi folyamatait is.

L) *Kiegészítő jellegű:* nem kel versenyre sem a formális neveléssel, sem pedig a plébániai struktúrákkal, hanem kiegészíti azokat.

Mint nevelői elköteleződés

a) Integrális: iskolában nem adható át a képzés

b) Mindenki előtt nyitott: az alacsony költségei gyakorlatilag ingyenes képzést tesznek lehetővé.

c) Környezethez igazodó. Könnyen eljut a címzettek lakhelyére, illetve közösségébe.

d) A részvételre épít. Az egész közösség bevonását elősegíti a nevelési folyamatba. Ezért a közösségnek ismernie kell a célokat, részt kell vennie a tevékenységekben és a nevelési kultúra támogatásában minden szinten.

e) A helyi erőforrásokat jobban kiaknázza. Lehetővé teszi, hogy szerződéses és önkéntes nevelőket keressünk ugyanazon a közösségen belül, ösztönözve ezzel, hogy a helybeliek dolgozzanak saját kerületükben a szociális és nevelési struktúrák megváltoztatásán.

f) Személyre szabott. Figyelemmel kíséri az emberek megismerési és magatartásbeli alakulását. Segíti a párbeszédet, a formális nevelés iskolai nyomása nélkül.

g) *Segíti a többi piarista tevékenységbe való integrálást*. A piaristák iskolai, plébániai és közösségi programjainak részét képezi. Ösztönzi a szociális tevékenységet, az önkéntességet és az evangelizálás különböző folyamatait.

Mint nevelési tevékenység

a) *Jól körülhatárolt és kiértékelhető célkitűzései vannak.*

b) *Szisztematikus és közösségi jellegű.* A tevékenységeket és célokat oly módon kell strukturálni, hogy az egyénieskedéseket kiküszöbölhessük, és erősítsük a csoportos és egyéni fejlődési folyamatokat, amelyeknek világosnak és értékeltnek kell lenniük.

c) *Képzés és pedagógiai minőség.* Megkívánja a folyamatos képzést, az ismeretek és a munkamód-szerek korszerűsítését.

d) *Tanulási rutinok.* Az, hogy a tanulásra és az együttlétekre egészséges környezetet és alkalmakat teremtünk, segít abban, hogy az emberek életében integrálóbb erőket és állóképességet fejlesszünk ki.

e) *Képességfejlesztés.* Erősítenünk kell a nem kimondottan iskolai jellegű képességek fejlesztését, mint például a kézügyességet, a másokkal való érintkezést, a környezetvédelmet, az alapvető egészségvédelmet és az olvasás szeretetét.

f) *Erkölcsös életre segít.* Az, hogy a tanulók olyan nevelőkkel és oktatókkal vannak körülvéve, akik idejüket és erőfeszítéseiket (gyakran ingyenesen) őnekik szentelik, és megfelelően képesek bizonyos nevelési kritériumokat képviselni, elősegíti, hogy olyan egészséges magatartásbeli modelleket állítsunk eléjük, amelyekkel nem egykönnyen találkoznak abban az informális közegben, amelyben mozognak (televízió, otthon, barátok stb.).

g) *Rugalmas és alkalmazható rendszer.* Mivel nem függ kötelező iskolai struktúráktól, nagyobb teret biztosít a pedagógiai kreativitásnak, jobban megfelel a mindenkori környezet nevelési szükségleteinek, figyelembe tudja venni a helyi sajátságokat és életritmust.

A piarista szolgálat „szegény gyerekek tanítására irányuló lelkületet" kíván

A non formális nevelés terén tanuló iskola vagyunk. A legszegényebbek felé vezető út a nem formális nevelés. A *„szegény gyermekkor"* újfajta szegénységét értelmezhetjük

1) a *társadalmi sebezhetőségből* (pl. nehéz anyagi helyzetű családokból származnak; csak egyik szülő neveli vagy nincs felnőtt kísérőjük;);

2) *a testi sebezhetőségből* (pl. kitett fiatalok, vagy fizikai vagy érzékszervi képességeik csökkentek, emiatt gyakrabban válnak bántalmazás célpontjává);

3) a *pszichés sebezhetőségből* (pl. szeretethiány, vagy gondatlan, felelőtlen szülők miatt gyermekkori depresszió, magány, beilleszkedési zavar, felületesség, anyagiasság, élet értelmének elvetése);

4) a *kulturális sebezhetőségből* (pl. sodródó, manipulálható személyiség, függ a közösségi médiumok nyomásától, tanulási készségekben alig fejleszthető);

5. a *vallási sebezhetőségből* (pl. a hit hiánya, élet értelmét nem találja, nincs erkölcsös életre szoktatás, nincs lelki életre késztetés, nincs transzcendenciára nyitott ajtó, szabadság).

Kalazancius öröksége a szegény gyerekek iránt való elköteleződés.

4.17 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási ismeretek szerves részét képezik a Nat kompetenciaterületi tudásanyagának, ahogyan ez az eddigiekben oktatott tantárgyi tartalmak közül az osztályfőnöki, kémia, fizika, biológia, testnevelés tematikához is köthető, így onnan is átemelhetőek a konkrétumok.

Lényeges, hogy ez a témaanyag az iskolai éves munkatervvel koegzisztens módon kerüljön kidolgozásra, pontosabban a munkaterv kövesse a pedagógiai programot.

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás,amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők,orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegély-nyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
   –ismerjék meg az elsősegély-nyújtás fogalmát;
   –ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
   –ismerjék fel a vészhelyzeteket;
   -tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét,várható következményeit;
   –sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
   –ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
   –sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

   -a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
   –a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
   –a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten-tanórai és a tanórán kívüli(egyéb) -- foglalkozások keretében–foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:–az iskola kapcsolatot épít ki az erre szakosodott egyesületekkel;
   –tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli programokba;
   –támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.
4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
   –a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagai
   -az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat(iskolaorvos,védőnő) segítségének igénybevétele az egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

5 AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

5.1 A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Iskolánk kerettanterve a 2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben bevezetésre kerülő Nemzeti alaptantervben foglalt szabályozásnak felel meg.

A 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben a 9. évfolyamtól a 2020. NAT szerinti, míg a hatévfolyamos 8. és 10.évfolyamtól, ill. a négyévfolyamos 10. évfolyamtól kimenő rendszerben a korábbi kerettantervet használjuk.

A jogszabály alapján az iskola a pedagógiai programjának részeként a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készít.

A helyi tantervünket az iskola tanárai készítették a Nemzeti alaptanterv 2020 kerettanterveinek felhasználásával ill. a korábbi helyi tanterveink átalakításával.

Az állami kerettantervek által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások közé tartoznak:

- a hittan tantárgy, amely kötelező tantárgy heti két órában minden évfolyamon,
- laboratóriumi gyakorlatok a 7-8. évfolyamokon heti két-két óra.

Ezek tantárgyi tartalmait és követelményrendszerét a tantárgyi tantervek tartalmazzák.

A kötelező tantárgyak közé tartoznak a kerettantervekben felsorolt kötelező tantárgyak, a hittan, valamint a kötelezően választandó tantárgyak.

A kötelezően választandó tantárgyak a következők:

- Az első idegen nyelv (angol vagy német), kilencedik osztályban a második idegen nyelv (angol, német, spanyol, francia, latin vagy olasz).
- Tizenegy és tizenkettedik évfolyamon kötelező két tantárgyból érettségire felkészítő tanórát felvenni. A 11. évfolyamon ebből a két tantárgyból az egyiknek valamilyen természettudományos tárgynak kell lennie, vagy pedig az integrált természettudomány tantárgynak.

5.2 Az iskolában tanított kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai

Iskolánk képzési struktúrájának megfelelő órahálók a NAT 2020 alapján:

Kimenő rendszerben

Hat évfolyamos képzés órahálója

	7.	**8.**	**9.**	**10.**	**11.**	**12.**	**Össz**
Magyar	3	4	4	4	4	5	24
Történelem, társ.ism.	2	2	2	2	3	3	14
Hittan	2	2	2	2	2	2	12
1.nyelv (angol, német)	4	4	4	3	3	3	21
2.nyelv			3	3	3	3	12
Matematika	5	5	3	3	4	4	24
Fizika	2	1	2	2	2		9
Kémia	1,5	1,5	2	2			7
Biológia	1,5	1,5		2	2	2	9
Földrajz	1	2	2	2			7
Ének-zene	1	1	1	1			4
Vizuális kultúra	1	1	1	1			4
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*					1		1
Művészetek					2	2	4
Informatika	1	1	1	1			4
Életvitel	1					1	2
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	30
Ofő	1	1	1	1	1	1	6
Laborgyakorlat	2	2					4
Emelt szintű tárgyak			2+2	2+2	2/3+2/3	2/3+2/3	16/20
Tanuló heti óraszám	**34**	**34**	**37**	**38**	**35**	**35**	216

A laborgyakorlat képzés alatt biológia, kémia, fizika laborfoglalkozásokat értünk, csoportbontásban, párhuzamosan.
A matematika 7-10. évfolyamig csoportbontásban.
Emelt szintű tárgyak 9-10. évfolyam: matematika, fizika, kémia, biológia, történelem-csak egy tantárgy kötelező
11. A: minimum 3 óra emelt
12. A: minimum 4 óra emelt

Négy évfolyamos általános képzés órahálója

	9.	**10.**	**11.**	**12.**	**Össz**
Magyar	4	4	4	5	17
Történelem, társ.ism.	2	3	3	3	11
Hittan(erkölcstan, etika)	2	2	2	2	8
1.nyelv (angol, német)	4	3	3	3	13
2.nyelv (latin, olasz, angol, német, francia, spanyol)	3	3	3	3	12
Matematika	3	3	4	4	14
Fizika	2	2	2		6
Kémia	2	2			4
Biológia		2	2	2	6
Földrajz	2	2			4
Ének-zene	1	1			2
Vizuális kultúra	1	1			2
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*.			1		1
Művészetek			2	2	4
Informatika	2				2
Életvitel				1	1
Testnevelés	5	5	5	5	20
Ofő	1	1	1	1	4
Választható tárgyak	2	2			2
Emelt szintű tárgyak			2/3+2/3	2/3+2/3	16
Tanuló heti óraszám	**36**	**36**	**35**	**35**	148

Informatika, vizuális kultúra tantárgy csoportbontásban.

Választható tantárgyak: tanulásmódszertan, becsatlakozási lehetőség az A osztály emelt szintű csoportjaiba.

11. B: minimum 3 óra emelt

Négy évfolyamos speciális nyelvi képzés órahálója

	9.	**10.**	**11.**	**12.**	**Össz**
Magyar	4	4	4	5	17
Történelem, társ.ism.	2	3	3	3	11
Hittan(erkölcstan, etika)	2	2	2	2	8
1.nyelv (angol, német)	4	3	3	3	13
2.nyelv (latin, olasz, angol, német, francia, spanyol)	3	3	3	3	12
Matematika	3	3	4	4	14
Fizika	2	2	2		6
Kémia	2	2			4
Biológia		2	2	2	6
Földrajz	2	2			4
Ének-zene	1	1			2
Vizuális kultúra	1	1			2
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*.			1		1
Művészetek			2	2	4
Informatika	2				2
Életvitel				1	1
Testnevelés	5	5	5	5	20
Ofő	1	1	1	1	4
Emelt szintű tárgyak			2/3+2/3	2/3+2/3	16
Emelt szintű angol	2	2			
Tanuló heti óraszám	**36**	**36**	**35**	**35**	146

11. B: vagy két óra angol és 1 óra emelt vagy minimum 3 óra emelt

12. B: minimum 4 óra emelt

Négy évfolyamos sport osztály órahálója

	9.	**10.**	**11.**	**12.**	**Össz**
Magyar	4	4	4	5	17
Történelem, társ.ism.	2	3	3	3	11
Hittan(erkölcstan, etika)	2	2	2	2	8
1.nyelv (angol, német)	4	3	3	3	13
2.nyelv (latin, olasz, angol, német)	3	3	3	3	12
Matematika	3	3	4	4	14
Fizika	2	2	2		6
Kémia	2	2			4
Biológia		2	2	2	6
Földrajz	2	2			4
Ének-zene	1	1			2
Vizuális kultúra	1	1			2
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*.			1		1
Művészetek			2	2	4
Informatika	2				2
Életvitel				1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5
Ofő	1	1	1	1	4
Emelt szintű tárgyak			2/3+2/3	2/3+2/3	7
Sporttörténet	1				1
Sportágismeret		1			1
Sportismeret		1			
Tanuló heti óraszám	**35**	**36**	**35**	**35**	

11. C: minimum 3 óra emelt

12. C: minimum 4 óra emelt

2020. szeptember 1-től érvényes felmenő rendszerben

Hat évfolyamos képzés órahálója

	7	8	9	10	11	12
magyar nyelv és irodalom	3	3	4	4	4	5
matematika (emelt órakerettel)	5	5	3	3	4	4
történelem	2	2	2	3	3	3
állampolgári ismeretek		1				1
hittan	2	2	2	2	2	2
természettudomány						
kémia	1,5	1,5	2	1		
fizika	2	1	2	3		
biológia	1,5	1,5	2	3		
földrajz	1	2	2	1		
első élő idegen nyelv	3	3	3	3	4	4
második idegen nyelv			3	3	3	3
Művészetek					1	
ének-zene	1	1	1	1		
vizuális kultúra	1	1	1	1		
dráma és színház					0	1
mozgóképkultúra és médiaismeret						
technika és tervezés	1					
digitális kultúra	1	1	2	1	2	
testnevelés	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1
kötött célú órakeret FAKT					6	6
Laboratórium (fizika, kémia, biológia)	2	2				
Összesen	33	33	35	35	35	35

Négy évfolyamos általános képzés órahálója

	9	**10**	**11**	**12**
magyar nyelv és irodalom	**4**	**4**	**4**	**5**
matematika	**3**	**3**	**4**	**4**
történelem	**2**	**3**	**3**	**3**
állampolgári ismeretek				**1**
hittan	**2**	**2**	**2**	**2**
természettudomány*				
kémia	**2**	**1**		
fizika	**2**	**3**		
biológia	**2**	**3**		
földrajz	**2**	**1**		
első élő idegen nyelv	**3**	**3**	**4**	**4**
második idegen nyelv	**3**	**3**	**3**	**3**
Művészetek			**1**	
ének-zene	**1**	**1**		
vizuális kultúra	**1**	**1**		
dráma és színház*				**1**
mozgóképkultúra és médiaismeret*				
digitális kultúra	**2**	**1**	**2**	
testnevelés	**5**	**5**	**5**	**5**
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	**1**	**1**	**1**	**1**
kötött célú órakeret FAKT			**6**	**6**
Öszsesen	**35**	**35**	**35**	**35**

Négy évfolyamos speciális nyelvi képzés órahálója

	9	**10**	**11**	**12**
magyar nyelv és irodalom	**4**	**4**	**4**	**5**
matematika	**3**	**3**	**4**	**4**
történelem	**2**	**3**	**3**	**3**
állampolgári ismeretek				**1**
hittan	**2**	**2**	**2**	**2**
természettudomány*				
kémia	**2**	**1**		
fizika	**2**	**3**		
biológia	**2**	**3**		
földrajz	**2**	**1**		
első élő idegen nyelv	**3**	**3**	**4**	**4**
második idegen nyelv	**3**	**3**	**3**	**3**
Művészetek			**1**	
ének-zene	**1**	**1**		
vizuális kultúra	**1**	**1**		
dráma és színház				**1**
mozgóképkultúra és médiaismeret				
digitális kultúra	**2**	**1**	**2**	
testnevelés	**5**	**5**	**5**	**5**
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	**1**	**1**	**1**	**1**
kötött célú órakeret FAKT			**6**	**6**
Emelt óra keret-angol	**2**	**2**		
	37	**37**	**35**	**35**

Négy évfolyamos sport osztály órahálója

	9	**10**	**11**	**12**
magyar nyelv és irodalom	**4**	**4**	**4**	**5**
matematika	**3**	**3**	**4**	**4**
történelem	**2**	**3**	**3**	**3**
állampolgári ismeretek				**1**
természettudomány*				
hittan	**2**	**2**	**2**	**2**
kémia	**2**	**1**		
fizika	**2**	**3**		
biológia	**2**	**3**		
földrajz	**2**	**1**		
első élő idegen nyelv	**3**	**3**	**4**	**4**
második idegen nyelv	**3**	**3**	**3**	**3**
Művészetek			**1**	
ének-zene	**1**	**1**		
vizuális kultúra	**1**	**1**		
dráma és színház				**1**
mozgóképkultúra és médiaismeret				
digitális kultúra	**2**	**1**	**2**	
testnevelés	**5 (4+1)**	**5 (4+1)**	**5**	**5**
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	**1**	**1**	**1**	**1**
kötött célú órakeret FAKT			**6**	**6**
Összesen	**30**	**30**	**35**	**35**

5.3 A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Választható tantárgy iskolánkban a 2. idegen nyelv, amelynek tanulása minden diákunk számára a 9. évfolyamtól kezdődően felmenő rendben kötelező. A tanulók az iskola által a felvételi tájékoztatóban szereplő idegen nyelvek közül választhat.
Választható tantárgyként szerepel iskolánkban az emelt szintű specifikációs vagy tagozatos formában tanult tárgyak köre 9-10. évolyamon: angol, biológia, kémia, matematika, fizika, történelem. A választható fakultációs tantárgyak (11-12. évfolyam) esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy szabadon válasszanak addig, amíg a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi. Egyik választható tantárgyunk esetében sincs olyan lehetőség, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni.

5.4 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A csoportbontásokkal a célunk, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő és energia jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítésre.
Egy csoport indításához szükséges minimális létszám 10 fő, ha a jelentkezők létszáma ezt nem éri el, a csoport indításához fenntartói engedély szükséges.

- *Informatika / digitális kultúra, technika és tervezés, rajz*: osztályonként két csoport.
- *Hittan*: ha az osztály tagjai hitüket tekintve nagyon heterogének, akkor csoportbontásban.
- Az első és a második *nyelv* választásakor a diákokat a szülők kérései alapján törekszünk beosztani az egyes nyelvi csoportokba. Egy nyelvi csoportba indokolt esetben mindkét párhuzamos osztályból kerülhetnek diákok.
- A *természettudományi laborgyakorlatok* során az osztályokat három csoportra osztjuk.
- *Matematikából* a hat évfolyamos gimnáziumi képzésben hetedik és nyolcadik évfolyamon két csoportra osztjuk a diákat. Kilencedi évfolyamtól külön csoportban tanítjuk az emelt matematikát váltasztó diákokat.
- A 11-12. évfolyamon a párhuzamos osztályokból külön csoportot alkotnak azok a diákok, akik a *matematikát* választják mint érettségire felkészítő tantárgyat. Hasonlóan járunk el *történelem* tantárgyból, ha a jelentkező diákok létszáma lehetővé teszi.

– A 11-12. évfolyamon az *érettségire felkészítő* tantárgyaknál létszámtól függően szervezünk egy (összevont 11-12.-es) vagy két csoportot. Ez utóbbi esetben általában a 11.-es és a 12.-es diákok kerülnek külön csoportokba, de indokolt esetben lehetséges szétválasztás pl. a letenni kívánt érettségi szintje szerint is.
– Testnevelés: a sportosztály esetén létszámtól és a diákok által választott sportok függvényében vagy nemek szerint vagy sportágak szerint történik mind az 5 órán.

5.5 Az egészségnevelési és környezeti nevelés elvei

A gyerekek hosszú éveket töltenek az iskolákban. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat, preferenciák kialakítását.

Az iskolás kor nem csupán a szellemi fejlődés ideje. Ez az az időszak, amikor a suta gyerek testileg is felnőtté válik. E bontakozás állandó felelősséget hordoz magában, amely nem korlátozódhat csupán az „iskolai időre". Egy vallásos fiatal nem szolgáltathatja ki testét a tunyaságnak, vakmerőségnek és szenvedélyeknek, hiszen akkor nemcsak a neki ajándékozott élet ellen vét, hanem a majdan rá bízottak ellen is. Diákjaink feladata és kötelessége tehát testük ápolása, fizikumuk kialakítása.

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önsegítés feladatait, módszereit.

Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy saját egészségüket felügyeljék és javítsák. A korszerű egészségnevelés egészség és cselekvésorientált tevékenység. Ennek megvalósítását tűztük ki mi is célul az iskolánkban.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) megfogalmazása szerint az egészségfejlesztő iskola folyamatosan fejleszti környezetét, ami elősegíti azt, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen.

A teljes ember, az érett személy kialakítása, nevelése érdekében a következő egészségnevelési alapelvek mentén szervezzük meg oktató-nevelő munkánkat:

- Segítse a gyermekeket a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában.
- Fejlessze az életvezetési képességeket.
- Fejlessze a gyermekek, tanulók felelősségérzetét egészségük megőrzéséért.
- Készítse fel a tanulókat a stressz-hatások feldolgozására.

- Segítse elő a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését.
- Valósítsa meg a mindennapi testedzést.
- Terjedjen ki a mentálhigiénés nevelésre is.
- Családi életre nevelés alapjainak lerakása (testi, lelki felkészülés, szülői szerep).

A környezeti nevelés alapelve a teremtett világnak, mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése. Célja a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel formálása. Tanítványaink környezeti erkölcsének, társadalmi-természeti felelősségének megalapozása. Tanítványaink alakuló értéktudatának, együttműködési képességének, életviteli szokásainak, a személyes és a közös felelősségtudat alapjainak formálása. Épüljön a hagyományok védelmére.

Amikor a szülők és a diákok a piarista iskolát választják, nem egyszerűen egy újabb tanulási színteret választanak. A piarista diákká válás nem azt jelenti, hogy belépnek az iskola kapuján, hanem azt, hogy a piarista szellemiséget vállalja a család a mindennapjaiban: a *pietas et litterae,* a hívő élet és tudomány szellemiségét.

A következő elemek alkotják környezeti nevelésünk gyakorlati megvalósítását:

- Környezetkultúra: művészetek, kézművesség, mikrokörnyezet (iskola, tanterem, iskolaudvar, kollégium) kialakítása.
- Környezetvédelem: hulladékgyűjtés, növények, állatok védelme, tájvédelem, energiatakarékosság az intézményben, otthonokban, környezetbarát közlekedés.
- A környezeti nevelés óvodai foglalkozásokon, tanórán és egyéb iskolai foglalkozáson elsajátítható elemei.
- Az eltérő tanítási foglalkozásokon (erdei iskola, múzeumi, állatkerti órák, iskolai projektek) megvalósítható elemek.
- A környezeti nevelés tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli (szakkörök, terepgyakorlatok, kirándulások, túrák) elemei.
- A környezeti nevelés szempontjából nagy jelentősége van az élményalapú, tevékenységalapú módszerek minél sokoldalúbb alkalmazásának.

5.6 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, amit az igazgató hagy jóvá.

A kiválasztás szempontjai:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Jól tanítható-tanulható, tanulásra ösztönző legyen.
- Adataiban legyen pontos, következetes, logikus.
- Törekedjen az érthetőségre, tömörségre, igényességre.
- Azonos tantárgynál azonos tankönyvcsaládot választunk.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A tankönyv szellemisége feleljen meg intézményünk elveinek, céljainak.

A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:

- Pedagógusaink a tankönyvválasztásnál a hivatalos tankönyvjegyzékben szereplő tankönyvek köréből választanak.
- A tankönyvrendelésbe a pedagógus csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak.
- Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.
- A kiválasztott tankönyvek konkrét meghatározása tanévenként történik.

A tankönyvekhez minden tanuló az iskolai könyvtárból történő kölcsönzés útján jut hozzá. A választott tankönyveket a szülők a tankönyvrendelés lezárása előtt ismerhetik meg.

5.7 A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai

Az iskola a teljesítményre épít, az iskolában teljesíteni kell. A tanulók munkájának értékelése a tanulási folyamat fontos részét képezi. A tanulók részéről, mint az elvégzett munka elismerésének igényeként a tanárok részéről pedig, mint oktató munkájuk visszacsatolásaként jelentkezik.

A tanulók teljesítményét folyamatosan kell értékelnünk, hogy fel tudjuk hívni figyelmüket a hiányosságokra, szükség esetén segítséget tudjunk nyújtani felzárkóztatásukhoz.

Ezért az értékelésnek objektívnek, következetesnek kell lennie. Mindenkor a tanuló fejlődését, önértékelési képességének javítását, motiválását kell szolgálnia; ugyanakkor figyelembe kell venni az értékelés során a tanuló önmagához, képességeihez mért fejlődését is.

Az ellenőrzés és értékelés célja az, hogy az igényesség belső késztetéssé váljék.

Csak az önmagával szemben is igényes tanár és tantestület tud igényességre nevelni.

Összhangot és együttműködést kell teremteni az egyes tantárgyak között, az egyes tantárgyakban megszerzett ismeretek egymást erősítve segítsék a diákot a tanulásban.

A tantárgyi és tanórai követelményeket a tanár az év elején közölje a diákokkal. Ezek legyenek világosak, egyértelműek és teljesíthetőek. A tanév elején közölt elvárások ne változzanak a tanév során, a tanuló érezze a következetességet és a kiszámíthatóságot.

A követelmények megállapításánál figyelembe kell venni az életkori sajátságokat.

Figyelembe kell venni a tanuló képességeit és a tanuláshoz való hozzáállását, ehhez jól kell ismerni a tanulót.

A követelmény mögött érződjön a tanítvány egyediségének és teremtettségének tisztelete.

Az iskolában íratott bármely típusú dolgozatot két héten belül ki kell javítani, a kijavított dolgozatot a tanulóknak be kell mutatni. A házirend további korlátozásokat írhat elő a témazáró és a témaközi dolgozatok bejelentése és megíratása tárgykörében, így korlátozásokat állíthat föl az egy napon íratható témazáró és témaközi dolgozatok számát illetően.

Az iskolai dolgozatok formái az alábbiak:

röpdolgozat: az adott óra vagy maximálisan az utolsó három óra tananyagából,

érintheti az osztály egyes tanulóit vagy egészét,

a röpdolgozat előzetes bejelentése nem kötelező,

a röpdolgozatra a tanuló az SzMSz-nek megfelelően egy osztályzatot kap,

témaközi dolgozat:

háromnál több óra anyagából,

érintheti az osztály egyes tanulóit vagy egészét,

a témaközi dolgozat előzetes bejelentése legalább két nappal korábban kell, hogy megtörténjék,

a témaközi dolgozatra a tanuló az SzMSz-nek megfelelően egyetlen osztályzatot kap,

témazáró dolgozat: egy vagy több átfogó témakör anyagából

jellemzően az osztály egészét érinti,

a témazáró dolgozat előzetes bejelentése a dolgozat íratását megelőzően legalább egy héttel korábban kell, hogy megtörténjék,

a témazáró dolgozatra a tanuló az SzMSz-nek megfelelően egy osztályzatot kap,

A tanulók írásbeli beszámoltatása jellemző formája a középiskolai oktatásnak, de iskolánkban kiemelt hangsúlyt kívánunk helyezni diákjaink rendszeres szóbeli feleltetésére is, mert diákjaink szóbeli megnyilvánulásának, kommunikációjának szintje jelenleg elmarad a kívánatostól.

A tanulók írásbeli beszámoltatása jellemző formája a középiskolai oktatásnak, de iskolánkban kiemelt hangsúlyt helyezünk diákjaink rendszeres szóbeli feleltetésére is, mert diákjaink szóbeli megnyilvánulásának, kommunikációjának szintje jelenleg elmarad a kívánatostól.

A szóbeli feleleteket egy-egy tanítási órára történő tanulói felkészülés mértékének és hatékonyságának ellenőrzésére alkalmazzuk, de lehetőség van a néhány órával korábban tanult tananyag szóbeli számonkérésére is. Szóbeli számonkérési forma alkalmazható egy-egy fejezet összefoglalása, áttekintése alkalmával akkor, ha házi feladatként a nagyobb egység átismétlését kapták feladatul a tanulók. Nem feleltethető szóban a tanuló egy-egy nagyobb fejezet teljes anyagából a témakör összefoglalása, áttekintése, a fejezet átismétlésével történő tanulói felkészülés biztosítása nélkül.

Gyakorlati beszámoltatásra kerül sor a testnevelés, a rajz és műalkotások elemzése és a művészetek tantárgy esetében. A gyakorlati beszámoltatás a tanuló által az iskolai oktatás és az otthoni felkészülés alatt megszerzett gyakorlati feladatok teljesítési szintjének értékelését, a tanuló osztályozását célozza.

5.8 A tanulók értékelésének diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

Három alapvető funkciója van az értékelésnek, ezek alapvetően a tanulók tantárgyi teljesítményének minősítésére koncentrálnak.

- A *diagnosztikus* (helyzetfeltáró) értékelés a tanulás kezdetén, azaz a tanulók előzetes tudásának feltárására irányul: hol/kik maradtak le, hol/kik haladtak gyorsabban.
- A *fejlesztő* (formatív) értékelés a tanulás folyamatában, azaz a tanulási hibák és nehézségek feltárására, segítésre irányul. Ez nemcsak a tanár számára jelent tudatosítást, hanem a diákoknak is, mert információkat és ösztönzést kapnak az önértékeléshez.
- A *szummatív* (lezáró-minősítő) értékelés a tanulási szakasz végén, azaz a tanuló teljesítményének viszonyítása a követelményekhez. Az év végi osztályzat is szummatív értékelés, amely szelektálja is a tanulókat, mivel nem léphetnek tovább azok, akik nem érték el az elégséges szintet (feltéve, hogy a pótvizsgán sem szerzik meg a jobb osztályzatot).

Intézményünkben mindhárom formát alkalmazzuk. A diagnosztikus értékelésre tanév vagy bármely anyagrész elején kerülhet sor. Az erre esetlegesen kapott osztályzat nem írható be a naplóba, nem számíthat be a tanuló félévi vagy év végi átlagába.

Leggyakrabban formatív értékelés történik (feleletek, röpdolgozatok), hogy ezzel a diákok visszajelzést kapjanak tudásszintjükről. A szummatív értékelésre az anyagrészek végén, valamint félévkor és év végén kerül sor. A témazáró (házi) dolgozatok súlyozása a normál jegyénél magasabb is lehet, de legfeljebb háromszoros.

5.9 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A tanítási órákon jellemzően rendszeres otthoni szóbeli feladatot határozunk meg, amelyet a tanítási órát tartó pedagógusaink egyértelműen közölnek. A szóbeli felkészülés céljából meghatározott feladatokat a következő tanítási órákon szóbeli, esetenként írásbeli számonkérési formában, illetőleg frontális számonkéréssel ellenőrizzük. A szóbeli feladatok mellett a legtöbb tantárgyból rendszeresen írásbeli házi feladatokat határozunk meg, amelyet

tanulóinknak általában a következő tanítási órára kell elkészíteniük. Az írásbeli feladatok speciális csoportját alkotják egyes tantárgyak olyan feladatai, amelyek hosszabb előkészületeket igényelhetnek, pl. olvasónapló írása, fél oldalt meghaladó idegen nyelvi fordítási feladat, alkotómunkát igénylő művészeti alkotás elkészítése. Ezekre a tevékenységi formákra általában több időt biztosítunk, mint két tanítási óra között eltelt időtartam. A hétvégi időszakra is jelölünk ki írásbeli és szóbeli házi feladatot, de ennek mértéke, terjedelme nem haladhatja meg a hétköznapokon is szokásos mértéket.
A szóbeli és írásbeli házi feladatok meghatározásakor a következő elveket követjük:

- egy-egy tantárgyból jellemzően annyi szóbeli és írásbeli házi feladatot jelölünk ki, amennyi –átlagos diákjaink képességét és munkabírását, koncentráló képességét figyelembe véve –nem haladja meg a 15-20 perces munkaidő-igényt
- a hosszabb idő-ráfordítást igénylő házi írásbeli feladatokat (olvasónapló, házi dolgozat, stb.) legalább egy héttel a kijelölt elkészítési időpont előtt kijelöljük
- a tanítási szünetek időtartamára (nyári, őszi, téli és tavaszi szünet, többnapos ünnepek) nem adunk az átlagos mennyiséget meghaladó írásbeli és szóbeli házi feladatot
- minden pedagógus igyekszik figyelembe venni, hogy a tanulónak egy-egy tanítási napra több tantárgyból is készülnie kell
- Elsőrendűen fontosnak tartjuk, hogy diákjaink szellemi terhelése az optimálishoz közelítsen. Ennek érdekében nem elegendő az iskolai tanítási órákon való aktív vagy passzív részvétel. Szükségesnek tartjuk, hogy tanulóink számára rendszeresen önálló otthoni felkészülésre alkalmas írásbeli és szóbeli feladatokat határozzunk meg.

5.10 A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek meghatározása

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten példamutató magatartást tanúsít, vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el; az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez; az iskolai, illetve az iskolán kívüli tanulmányi, sport- és kulturális versenyeken, vetélkedőkön vesz részt; vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola jutalomban részesíti.

Az iskolában – a tanév közben – elismerésként a következő dicséretek adhatók: szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói, nevelőtestületi dicséret.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő tanulmányi és

közösségi munkát végzett tanulók a tanév végén szaktárgyi teljesítményükért, példamutató magatartásukért, kiemelkedő szorgalmukért dicséretben részesíthetők. A dicséretet a tanuló bizonyítványába be kell jegyezni.

Tanulóink, akik a tanév során kiváló tanulmányi eredményt értek el, oklevelet és tárgyi jutalmat kapnak, melyeket a tanévzáró ünnepélyen vesznek át.

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, előadásokon és bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülhetnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni. A dicséretet írásba kell foglalni és azt a szülő tudomására kell hozni.

Az igazgatói és a nevelőtestületi dicséretet nyilvánosságra kell hozni. Ez történhet az iskolai hirdetőtáblán, az iskola honlapján, osztályfőnöki órán, tanévzáró ünnepélyen, illetve nevelőtestületi értekezleten. A dicséretről és a kihirdetés módjáról a szülőt értesíteni kell.

Az egyes tanulók jutalmazásának az alábbi fokozatai lehetnek:

- szaktanári dicséret: azok a tanulók, akik valamely tantárgyból kiemelkedő eredményt értek el, a szaktanár döntése alapján a szaktárgynak megfelelő elismerésben, dicséretben részesíthetők,
- osztályfőnöki dicséret: az osztályfőnök saját döntése vagy a többi tanár javaslata alapján a tanulót példaként állítja tanulótársai elé, és a dicséretet írásban a szülőknek is tudomására hozza,
- igazgatói dicséret: az osztályfőnök vagy az érintett tanárok javaslatára az osztálya vagy az iskola érdekében végzett kiemelkedő teljesítményéért az igazgató a tanulót dicséretben részesítheti, és erről a szülőket írásban értesíti.

A jutalmazás formája lehet: oklevél, könyvjutalom, tárgyjutalom, ösztöndíj.

5.11 A tanulók magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A félévi és év végi bizonyítványban a diákok magatartását és szorgalmát osztályzattal értékeljük. Minden tanulónak joga van tanulmányi eredményének,

magatartási és szorgalmi fokozatának megokolt és rendszeres értékeléséhez, jegyeinek megismeréséhez és rögzítéséhez. Ezt szolgálja a félévi és tanév végi értesítőn kívül, hogy évente két alkalommal megállapítjuk a szaktárgyi eredményeket (kategória).

Az előzetes javaslatokat az osztályfőnök terjeszti a félévi és az év végi osztályozó konferencia résztvevői elé. A folyamatot megelőzi, hogy egy elektronikusan kitöltendő táblázatot kap minden kolléga, ahol fel kell tüntetnie az ő javaslatát. Ebbe a táblázatba írja be az osztályfőnök a saját javaslatait is, ill. az osztálytanácsok és/vagy a tanulók önértékelése során született számokat. Szükség esetén a nevek mellé feltüntetésre kerülnek a dicséretek és megrovások is, hiszen ezek léte befolyásol(hat)ja a végső javaslatot. A javaslatokat az osztályfőnök – az egyéb szempontokat is figyelembe véve (lásd pl. beírások), és a számítógép átlagolását követően - az osztályozó értekezlet elé terjeszti. Kétes helyzetben (pl. a szorgalom értékelése esetén, ha az illető diák átlaga 3,4 és 3,7 közé esik az osztályban tanító tanárok értékelése alapján) szavazás következik, ill. szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök szava a döntő.

A szorgalom értékelése

- **Példás**: Kötelességét jól elvégzi, az órákra lelkiismeretesen készül. Bizonyos tárgyakból többletmunkát is végez. Az órákon aktívan vesz részt. Lehet példás szorgalma valakinek akkor is, ha bizonyítványában esetleg több jelesnél gyengébb osztályzat is szerepel. Nem lehet viszont példás, ha legalább két szaktanár úgy ítéli meg, hogy diákja gyengébb osztályzata egyértelműen az adott szaktárgyban nyújtott kevesebb szorgalmához, és nem képességeihez köthető.
- **Jó**: Kötelességét képességéhez mérten jól elvégzi, az órákra lelkiismeretesen készül, de többletmunkát nem végez. Az órákon inkább csak passzív a jelenléte. Bukásra nem állhat egyetlen tárgyból sem.
- **Változó**: Teljesítménye képességéhez mérten ingadozó. Nem törekszik komoly munkára. Sokszor készületlen. Esetleg egy vagy két tárgyból még bukásra is áll, vagy a bizonyítványban szereplő elégséges osztályzatainak száma meghaladja az ötöt.
- **Hanyag**: Rendszeresen nem készül órákra. Tanulmányaival nemigen törődik. Teljesítménye lényegesen képessége alatt van. ~~Több~~ Minimum három tárgyból is bukásra áll.

A magatartás értékelése

- Példás: Az intézmény szabályait megtartja, tanáraival és társaival tisztelettudó. Társait pozitív módon befolyásolja, segítőkész. Közösségi feladatokat szívesen vállal.
- Jó: Az intézmény szabályait megtartja, tanáraival és társaival tisztelettudó. A közösségben viszont inkább passzív, visszahúzódó.
- Változó: Vannak – nem túl súlyos – fegyelmi kihágásai. Könnyen befolyásolható negatív irányban. A közösséget nem építi viselkedésével. Akinek igazgatói, osztályfőnöki intője van és/vagy több igazolatlan órája, nem lehet ~~közepesnél~~ változónál jobb a magatartása.
- Rossz: Sok fegyelmi ütközése van az Intézménnyel, tanáraival. Társait tudatosan negatív irányba~~n~~ befolyásolja. Akinek igazgatói rovója van, nem lehet jobb a magatartás jegye.

5.12 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Az értelmi nevelés

Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére, az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítására, fejlesztésére. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítására, a praktikus gondolkodásra.

A kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti alaptanterv alapján történik.

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek során.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását tekintjük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését, és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Legyen képes a tanítási folyamatot digitális felületen (pl. Classroom) fogadni és küldeni. Beadandó feladatait digitális formában elkészíteni.

Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan vegyen részt a közügyekben.

Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint a művészi önkifejezés, a műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

Az erkölcsi nevelés

Értékorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák), elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Az önismeret és énkép kialakulásának segítése, az értelmi és érzelmi oldal egészséges arányának kifejlesztésére törekvés. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása: a folyamatos önfejlesztés belső igényének kialakítása. A tanuló segítése, hogy képessé váljon érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a gyakorlására, valamint a kölcsönös elfogadásra. Fontos a társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek (szociális kompetencia), a kulturált magatartás és a kommunikáció elsajátítása.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára. Az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerésére, megbecsülésére nevelő ismeretek elsajátítása, egyéni és közösségi tevékenységek gyakorlása.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége, demokratikus vitakultúra gyakorlása), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.

Fenntarthatóságra, környezettudatosságra való nevelés

Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál, annak elfogadtatása, hogy a természeti erőforrásokat a tanulók tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. Váljon a tanulók igényévé a természet és az épített környezet megóvása. Ismerjék meg a hosszú távon fenntartható életmód gyakorlati fogásait.

Közvetlen és tágabb környezetünk értékeinek, sokszínűségének megőrzésére, gyarapítására közösségi szolgálatba való bekapcsolódás.

A testi és lelki egészségre nevelés és családi életre nevelés

Testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg, a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magában foglalja az egészségmegőrzést is. A nevelés feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a klasszikus, természetes családi életre történik, melyben segítséget nyújtunk a fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről.

Felelősségvállalás másokért, önkéntességre nevelés

A munka fontosságának és megbecsülésének tudatosítása. Az iskolában létrehozott szellemi és anyagi javak megbecsülése, a mindennapos elvégzett tevékenységek gyakoroltatása, a csoportmunkában való részvétel képességének és a projektszemléletnek a fejlesztése. Tanulóinkban a szociális érzékenység és a segítő magatartás fejlesztése.

Médiatudatosságra való nevelés

Biztos esztétikai értékítélet és belső késztetés kialakítása. A tanulók ismerjék meg és értsék meg, hogy milyen összefüggés van a média, a pénz és a társadalom között, tudják értelmezni a látottakat és hallottakat, alakuljon ki kritikai beállítódásuk. Életvitel óra és külső foglalkozások keretében szerezzenek ismereteket az adatbiztonsággal, a jogtudatossággal, és a függőséggel kapcsolatosan.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanulókban tudatosodjon saját felelősségük a tisztességes munka, a fogyasztás, az észszerű gazdálkodás területén, tudjanak mérlegelni és dönteni. Ismerkedjenek meg a vállalkozások során felmerülő kockázatokkal és veszélyekkel, azzal, hogy a pénzt hogyan fektethetik be, és ehhez kitől kérjenek információkat.

Pályaorientáció

Átfogó ismeretek szerzése és betekintés a munka világába, az életkoruknak és tudásuknak megfelelő lehetőségek megismerése több csatornán keresztül, és a felsőoktatási intézmények által szervezett nyílt napok segítségével. Felkészítés az egyéni képességek, pályaalkalmasság felmérésére és elfogadására, a jövőbeli felelősségvállalásra. A segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos tevékenységek gyakorlása, magatartásmódok és azok kezelésének fejlesztése

5.13 .A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módjai

A mindennapos testnevelés (heti 5 óra) megvalósítására az iskola egy nagy tornateremmel és sportpályával rendelkezik. Órarendi órakeretben, a sport-tehetséggondozó osztályainkon kívül heti 3 óra testnevelést tudunk megszervezni. Esetükben a további két testnevelésórát délutáni szakkörök keretében kell teljesíteni. Ezekből az intézmény bőséges választékot nyújt, a hét több napjára elosztva, hogy mindenki találhasson közöttük olyat, amely megfelel az érdeklődésének és időbeosztásának.
Iskolai szakköreink:

labdarúgás: heti 1 alkalommal 2x45 perc, 7-12. évfolyam tanulóinak

szertorna: heti 1 alkalommal 2x45 perc, 7-12. évfolyam tanulóinak

labdajátékok: heti 1 alkalommal 2x45 perc, 7-12. évfolyam tanulóinak

kondicionális erősítés: heti 1 alkalommal 2x45 perc, 7-12. évfolyam tanulóinak

néptánc: heti 1 alkalommal 2x45 perc, 7. és 9. évfolyam tanulóinak

Akik rendszeresen sportolnak, a törvényi előírások teljesülése esetén, határozatban felmentést kapnak a plusz két óra testnevelés alól, figyelembe véve, hogy a délutáni elfoglaltságukat ne terheljük.

5.14 A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését,

illetve megszüntetését, a tanulásában valamilyen módon akadályozott diákok támogatását. E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

1. A tanév elején esélyegyenlőségi felmérést készítünk a tanulók körülményeiről a személyiségi jogok messzemenő figyelembevételével.
2. A rossz anyagi helyzetben lévő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a tanulásában valamilyen módon akadályozott diákok segítésének formái:

-- Az osztályfőnöki és a tanári munka fontos területeként jelöljük meg, hogy a diákok között az emberi jó tulajdonságok, ne pedig az anyagi háttér jelentsen bármilyen szempontú „értéket".
- Személyes törődés/személyes kísérés rendszerének működtetése
- Személyiségfejlesztő, közösségfejlesztő programok
- A szabadidő hasznos, egészséges eltöltésének tanítása
- Egészségfejlesztő, prevenciós célú, és kríziskezelő munkacsoport: "Szemiramisz műhely" működtetése. Edukatív és érzékenyítő programok megvalósítása a diákok és a pedagógusok számára, különös tekintettel a szerhasználat és a viselkedési függőségek témájában.
-Törekszünk arra, hogy az iskola szabadon választható programjairól egy diákunk se maradjon le anyagi okok miatt. Az adott program kapcsán az anyagilag rászoruló diákjaink számára több forrásból támogatást biztosítunk.
- A pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztése
- Tanulmányi kirándulások támogatása
- Kedvezményes ebéd biztosítása
- Évente többször ruhabörzét tartunk.
- A diákok lelki egészségének érdekében intézményünk mentálhigiénés szakembert/iskolapszichológust alkalmaz, illetve szükség esetén igénybe veszi külsős szakértők (mentálhigiénés szakember/ pszichológus/ gyermekpszichiáter) munkáját.
- Együttműködés a területileg illetékes Gyermekjóléti Központtal. Ügyeleti idő biztosítása a Gyermekjóléti Központ illetékes munkatársa számára
- A tanulók jogainak fokozott védelme.
- Méltányos és egészséges tanulási környezet biztosítása
- Motiváló, sportolásra ösztönző környezet biztosítása.
- Szülői együttműködésre való törekvés a nevelésben.

- Gyermek és ifjúságvédelmi tanácsadó alkalmazása
- Minden gimnáziumi diákunk számára elérhetővé tesszük a Művészeti Iskolánkban való tanulást, fejlődést
- Tanulásában akadályozott diákjaink számára gyógypedagógiai fejlesztést biztosítunk
- Egyedi kérelmek alapján alapítványi támogatást biztosítunk
- Kenu, sífelszerelés, és sátor biztosítása az iskolai kirándulásokhoz.
- Biztonságos Iskola Tartományi Tanácsa program működtetése, az áldozattá válás, zaklatás, bántalmazás megelőzése érdekében
- Pasztorális tevékenység a megkapaszkodási felületek növelése érdekében

5.15 Választható érettségi vizsgatárgyak, amelyekből a középiskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja

	Középszinten	**Emelt szinten**
Magyar	x	x
Történelem	x	x
Hittan	x	x
1. nyelv (angol, német)	x	x
2. nyelv (francia, spanyol, olasz, latin)	x	x
Matematika	x	x
Fizika	x	x
Kémia	x	x
Biológia	x	x
Földrajz	x	x
Ének-zene	x	x
Vizuális kultúra	x	x
Informatika	x	x
Testnevelés	x	x
Emelt szintű tárgyak	x	x

5.16 Annak meghatározása, hogy a tanulók milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát.

Tanulóink minden olyan tárgyból érettségi vizsgát tehetnek, amelyet a 7-12. évfolyamon tanultak, vagy amelyből osztályozó vizsgát tettek. Amennyiben olyan tárgyból kívánnak érettségi vizsgát tenni, amelyet iskolánkban nem tanítunk, akkor másik iskolában, vendégtanulói jogviszony keretében teljesíthetik az arra a tárgyra vonatkozó tanulmányi kötelezettségeiket, és tehetik le az érettségi vizsgát.

Az érettségi vizsga tantárgyainak középszintű témaköreit évente az érettségiről szóló jogszabály rendelkezéseinek megfelelően határozzuk meg és hozzuk nyilvánosságra.

A 100/1997. (VI.13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatról szóló jogszabály változása szerint ismét lehet érettségi vizsgára jelentkezni a 2020. május-júniusi vizsgaidőszaktól olyan érettségi vizsgatárgyból, amelyeknél a tanuló számára az adott vizsgatárgy vizsgájára való jelentkezés feltételeinek teljesítéséhez szükséges tantárgy tantárgyak tanítása a középiskola helyi tanterve szerint a középiskolai tanulmányok befejezését megelőző tanévek valamelyikében lezárul, először a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző első vagy második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában, valamint az azt követő vizsgaidőszakokban.

Azokat tanulókat, akik valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tettek, ezáltal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítették, az iskola magasabb évfolyamán vagy évismétlés esetén felmentjük az adott tantárgy tanítási óráján való részvétel alól, de az adott órán az iskolát nem hagyhatja el.

5.17 Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet alapján:

E rendelet mellékleteként kiadták a középiskolai érettségi vizsgák részletes vizsgakövetelményeit.

Az egyes vizsgatárgyak részletes vizsgakövetelményei tartalmazzák az adott vizsgatárgy

vizsgakövetelményeit és vizsgaleírását, továbbá a középszintű, illetve az emelt szintű érettségi vizsga témaköreit. Ha a vizsgatárgyból középszintű és emelt szintű vizsga is tehető, akkor emelt szinten a középszintű követelmények ismerete is elvárás.
Az egyes vizsgatárgyak vizsgaleírása - külön a középszinten, illetve külön az emelt szinten tehető érettségi vizsgára – tartalmazza.

5.18 A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

A tanuló magasabb évfolyamra lép, ha az évfolyam követelményeit minden tantárgyból – legalább elégséges osztályzattal –a szorgalmi időszakban rendesen, osztályozóvizsgán vagy különbözeti vizsgán teljesítette. Nem léphet tovább az a tanuló, aki valamelyik tantárgy követelményrendszerét –neki felróható vagy fel nem róható okokból –nem teljesítette.

Ha a tanuló hiányzása az adott tanévben meghaladja a 250 órát, és a tanév végén nem osztályozható, akkor számára a tantestület osztályozó vizsgát engedélyezhet. A sikertelen osztályozó vizsga, vagy a vizsgaengedély meg nem adása, évfolyamismétlést von maga után. Választott tárgyat leadni - általános szabályként - lezárt év után lehet. Ez utóbbi esetben az igazgató a szaktanár véleményét kikérve különbözeti vizsgát írhat elő.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az adott osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja megdöntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi jegyek alapján a tanuló javára módosítja.

5.19 Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja

Inkluzív intézményként a pedagógiai programunkban az alábbiak szerint jelennek meg a differenciált és az egyéni fejlődést biztosító módszertani eljárások:

- gimnáziumunk vezetése és tantestülete felvállalja a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók nevelését és oktatását;
- számukra személyre szabott – sérülésspecifikus - értékelési és követési rendszert biztosítunk;
- a felvételi, valamint az érettségi eljárásunk, vizsgaszabályzatunk eljárása során a jogszabály által lehetővé tett maximális kedvezményeket biztosítjuk a sajátos nevelési igényű felvételizők, érettségizők számára. A felvételi döntés során azonos pontszám esetén előnyben részesítjük a sajátos nevelési igényű tanulókat.

5.19.1 A HABILITÁCIÓS, REHABILITÁCIÓS ELLÁTÁS KÖZÖS ELVEI

a) A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában részt vevő nevelési-oktatási intézmények egész nevelési-oktatási rendszerét átfogó, hosszú távú habilitációs, rehabilitációs célok és feladatok határozzák meg, melyeket az intézmény dokumentumai tartalmaznak.
b) A habilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teheti szükségessé.

5.19.2 A HABILITÁCIÓS, REHABILITÁCIÓS TEVÉKENYSÉG KÖZÖS CÉLJAI ÉS FELADATAI

Cél, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermekeknél.
- a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,
- ha szükséges, a fejlesztés az iskoláskor előtti képességfejlődés területeire is terjedjen ki,

- a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az intézmények pedagógiai programjainak tartalmi elemeivé,
- a tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

Ennek érvényesítése érdekében meghatározza:

- A tartalmak kijelölésekor egyes területek módosításának, elhagyásának vagy egyszerűsítésének, illetve új területek bevonásának lehetőségeit,
- A sérült képességek rehabilitációs, habilitációs célú korrekciójának területeit,
- A nevelés, oktatás és fejlesztés szokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztésére vonatkozó javaslatokat.
- A mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékosságból, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékosságból, autizmus spektrum zavarból vagy egyéb pszichés fejlődési zavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.
- Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
- A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

A fogyatékosság, a pszichés fejlődési zavar típusának megfelelő szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógus, gyógypedagógiai tanár, konduktor, konduktor-óvodapedagógus, konduktor-tanító, terapeuta, kompetenciája:

- a programok, programcsomagok összeállítása,
- a habilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztés, osztálytermen belüli megsegítés,
- közreműködés az integrált nevelés, oktatás keretein belül a tanítási órákba beépülő habilitációs, rehabilitációs fejlesztő tevékenység tervezésében, ezt követően a konzultációban.

A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára

5.19.3 A TÖBBSÉGI INTÉZMÉNYEKBEN MEGVALÓSULÓ (INTEGRÁLT) NEVELÉS, OKTATÁS

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált - oktatásuk (teljes vagy részleges integrációjuk). Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, önmagához mért fejlődése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- Intézményünk vezetője támogatja pedagógusai részvételét az integrációt segítő szakmai programokon akkreditált továbbképzéseken.

- Az együttnevelést megvalósító intézményünk pedagógusainak, valamennyi dolgozójának, gyermek- és szülői közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.

- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.

- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai - esetenként egészségügyi - eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.

- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki

a) a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak - egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző - módosulásait;

b) egyéni fejlesztési tervet készít a gyógypedagógus - konduktív nevelés esetén konduktor - együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;

c) a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján - szükség esetén - megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;

d) egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;

e) alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;

f) együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő - a tanuló fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező - gyógypedagógus, gyógypedagógiai tanár, konduktor, konduktor-óvodapedagógus, konduktor-tanító, terapeuta

a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;

b) javaslatot tesz a fogyatékosság, a pszichés fejlődési zavar típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);

c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;

d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;

e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;

f) együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;

g) terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon - egyéni fejlesztési terv alapján a habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben -, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra;

h) segíti a befogadó pedagógust az egyéni értékelés kialakításában, a gyermek önmagához mért fejődésének megítélésében;

i) segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.

A **kollégiumi nevelőmunka** a társadalmi beilleszkedéshez szükséges képességek fejlesztését szolgálja. Ennek során jelentős szerepet kap az egyéni bánásmód, a személyre szabott nevelési eljárások, az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tevékenységformák alkalmazása.

A diákotthoni foglalkozások szervezésekor kiemelt szerepet kap:

- a szocializációt segítő képességek fejlesztése,

- az egyéni tanulási és ismeretszerzési technikák megtanulása, alkalmazása,

- az egészséges életmódra nevelés - a tanuló speciális igényeihez igazítva az egészség megőrzéséhez szükséges technikák, képességek megszerzése, megőrzése,

- a környezeti nevelés, az egyéni igények alapján a saját környezet megfelelő kialakítása,

- a szabadidős program, önkiszolgálás, munka, tehetséggondozás, felzárkóztatás, társas kapcsolatok, közösségi tevékenységek alkalmazása, amelyek a tanuló eredményes társadalmi beilleszkedését segítik elő.

A sajátos nevelési igényű diákok számára:

- a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,

- ha szükséges, a fejlesztés az iskoláskor előtti képességfejlődés területeire is terjedjen ki,
- a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az intézmények pedagógiai programjainak tartalmi elemeivé,
- a tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

Ennek érvényesítése érdekében:

- a tartalmak kijelölésekor egyes területek módosításának, elhagyásának vagy egyszerűsítésének, illetve új területek bevonásának lehetőségeit,

- a sérült képességek rehabilitációs, habilitációs célú korrekciójának területeit,

- a nevelés, oktatás és fejlesztés szokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztésére vonatkozó javaslatokat.

5.19.4 A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓ SÉRÜLÉS SPECIFIKUS FEJLESZTÉSE

A tanulók között fennálló - egyéni adottságokból és igényekből adódó - különbségeket intézményünk a pedagógiai programban és helyi tanterv kialakításakor figyelembe veszi.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

a) a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékosság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,

b) az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teheti szükségessé.

A fogyatékosság, a pszichés fejlődési zavar típusának megfelelő szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógus, gyógypedagógiai tanár, konduktor, konduktor-óvodapedagógus, konduktor-tanító, terapeuta, kompetenciája:

- *a programok, programcsomagok összeállítása,*

- *a habilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztés, osztálytermen belüli megsegítés,*

- *közreműködés az integrált nevelés, oktatás keretein belül a tanítási órákba beépülő habilitációs, rehabilitációs fejlesztő tevékenység tervezésében, ezt követően a konzultációban.*

5.19.4.1 A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztésének elvei (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia)

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

- diszlexia,
- diszortográfia,
- diszkalkúlia,
- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
- a fentiek együttjárása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
- hiperaktivitás és figyelemzavar; továbbá
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében

alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együttjárást. Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki.

Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy

- a tanulók általában fáradékonyabbak, a meteorológiai változásokra érzékenyebbek,
- az átlagnál, nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárás okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint
- a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

5.19.4.2 Pszichés fejlődési - súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztése

A fejlesztés alapelvei

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a szakértői bizottság szakértői véleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni sajátosságaik, szükségleteik figyelembevételével, a szülővel és a tanulóval történő megbeszélést követően történik.

Az egyéni fejlesztőmunka tervezése, a rehabilitációs terv kidolgozása logopédus, pszichopedagógus, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakon/szakirányon szakképzettséget szerzett gyógypedagógus, gyógypedagógus-terapeuta, pszichológus és egyéb szakemberek (pl. szomatopedagógus, gyermekpszichiáter) bevonásával történik és rehabilitációs célú órakeretben zajlik.

Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról, célkitűzéseiről, ütemezéséről (mikro, ill. makrotervezés) tájékoztatni kell az osztálymunkában résztvevő pedagógusokat, szaktanárokat, különös tekintettel a gyermek osztályfőnökére.

Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni szükséges a további célkitűzések megtervezését megelőzően.

Az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a tanuló fejlődését, előrehaladását segítő számonkérési, értékelési formákat; indokolt esetben, a szakértői bizottság javaslata alapján - az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből - az értékelés és minősítés alól mentesítés adható.

A tanítás-tanulás folyamatában kiemelt figyelmet, a tanulásszervezési módok, a tanulási és értékelési eljárások megválasztása terén sajátos feladatot jelent a bármely területen tehetségesnek bizonyuló tanulók felismerése, tehetségük gondozása, amely támogatja a pályaorientáció folyamatát is.

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók oktatása intenzív terápiás céllal szervezett időszakos különnevelés keretében (pl. logopédiai osztályban, tagozaton), valamint a többi tanulóval együtt, integrált nevelés, oktatás keretében történhet.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat

a) a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása.

b) a pozitív énkép és önértékelés kialakítása,

c) a tanulás iránti motiváció és a kudarctűrő képesség növelése,

d) a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társaskapcsolatok kialakítása,

e) a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai specifikus tanulási zavarok esetén

A pszichés fejlődési zavar körébe tartozó jelenségeket, így az iskolai tanulási és viselkedési problémák kialakulását különböző tényezők idézhetik elő. Ezért a specifikus tanulási zavar, valamint a viselkedésszerveződés zavarának megállapítása sokrétű, differenciáldiagnosztikai irányultságú állapotfeltárást igényel a szakértői bizottságok részéről.

A specifikus tanulási zavarok esetében a tanulók alapproblémája, hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasással (diszlexia), a helyesírással (diszortográfia), az írásmozgással (diszgráfia) és a számolással (diszkalkúlia) kapcsolatban az iskolai oktatás során feltűnő nehézségek jelentkeznek, általános értelmi képességeik és tanulási teljesítményeik között alulteljesítés formájában lényeges különbség áll fenn. Ennek az eltérésnek a hátterében a megismerési képességek különböző zavarai állnak, amelyek az olvasás, az írás, a helyesírás vagy a számolás területén önálló, (körülírt) vagy kevert típusú zavar (együttjárás) formájában jelenhetnek meg.

a) **Diszlexia - az olvasási képesség zavara**,

a specifikus tanulási zavarok leggyakoribb formája, amely önmagában és más jelenségekkel kombinálódva fordulhat erő.

Jellemzői

- a hang-betű kapcsolat kialakulásának nehézsége
- hiányos fonológiai tudatosság: nehezített a beszédhangok megkülönböztetése, hangok, szótagok sorrendjének, rímek felismerésének nehézsége
- értelmes és értelmetlen szavak helyes/hibás olvasásának különbözősége
- gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges feldolgozása
- rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál
- írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre
- vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus olvasászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás készségét, segítse az olvasás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

a) a betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság,

b) a rövid távú emlékezet,

c) az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése,

d) a testséma biztonságának kialakítása,

e) az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analizáló-szintetizáló módszerrel,

f) az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,

g) a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,

h) az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,

i) az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával,

j) speciális olvasástanítási program alkalmazása,

k) az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

b) **Diszortográfia - a helyesírási képesség zavara**,

nagy gyakorisággal társul diszgráfiával, de az együttjárástól függetlenül egyik önálló megjelenési formája a specifikus tanulási zavaroknak

Jellemzői:

- a centrális auditív feldolgozás, a fonémafeldolgozás zavara,

- beszédhangok nehezített megkülönböztetése a fonetikai, fonológiai jellemzők pl. (időtartam, zöngésség mentén),
- helyesírási hibák halmozódása,
- a tollbamondás utáni írás hibái.

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus helyesírászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő helyesírási készségét, segítse elő az anyanyelvi kompetencia kialakulását, az írott nyelv használatának korosztályi szintű alkalmazását.

A fejlesztés feladata:

- a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség,
- a rövidtávú emlékezet fejlesztése,
- a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása,
- a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése.

c) Diszgráfia - az írás grafomotoros jellemzőinek zavara

Jellemzői

- csúnya, torz, nehezen olvasható íráskép,
- szaggatott betűalakítás és betűkötések,
- rossz csukló, -kéz, ujjtartás, az íróeszköz helytelen fogása, görcsösség,
- egyenetlen ritmusú, strukturálatlan íráskép, formai és aránybeli hibák,
- kialakulatlan kézdominancia,
- lassú tempójú írás, központozás, hiánya, nagybetűk használata és betoldása a kisbetűk közé,
- továbbá: fonológiai-nyelvi jellemzők zavara (nyelvtan, mondatszerkezet, helyesírás).

A fejlesztés célja:

A specifikus írászavar javításának feladata az iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő írás készséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

A fejlesztés feladatai:

a) a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra,

b) a testséma biztonságának kialakítása,

c) a vizuomotoros koordináció fejlesztése,

d) az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés),

e) a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése,

f) sikertudat kialakítása.

d) Diszkalkulia - a számolási képesség specifikus zavara

A specifikus számolási zavar a különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége.

Jellemzői:

- a szimbólumok felismerésének és tartalmi azonosításának nehézségei,
- a mennyiségfogalmak kialakulásának hiányosságai,
- a mennyiségfogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a számsor- és szabályalkotás zavara,
- a téri és síkbeli viszonyok érzékelésének hiányosságai,
- helyiérték megértésének, műveleti jelek értelmezésének, halmazok, mennyiségek összehasonlításának nehézségei,
- szerialitási zavar, számlálási és becslési képesség hiánya,
- számértékek szimbolikus funkciójának értelmezési nehézségei,
- mennyiség és arab szám megfeleltetés és a számértékek összehasonlításának nehézsége,
- számjegyekre vonatkozó lexikai hibák,
- komplex aritmetikai műveletek értelmezésének problémái,
- gyenge verbális emlékezet, a számmemória és az általános memóriateljesítmény különbsége,
- figyelemzavar.

A fejlesztés célja:

A specifikus számolási zavar esetén a fejlesztő munka feladata iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a számolási-matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein. A számolás elkülönülten szerveződő képességrendszer, amelynek számos kapcsolata van a beszéd, az olvasás és az írás rendszereivel, ezért a számolási zavarok a specifikus tanulási zavarok és nyelvi zavarok különböző megjelenési formáival együtt járhatnak.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

a) a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése,

b) Matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása,

c) a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése,

d) a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése,

e) a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása,

f) a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése,

g) segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,

h) a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,

i) a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása,

j) a diszkalkúlia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása,

k) az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

e) Hiperaktivitás és figyelemzavarok

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitásukkal, a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek. A hiperaktivitás és/vagy figyelemzavar megállapítása többlépcsős diagnosztikus folyamat eredménye, szülői és tanári kérdőívek kitöltését, közvetlen megfigyelést, speciális differenciáldiagnosztikai vizsgálatok elvégzését követően.

Jellemzői

- szóródó, terelhető figyelem, hosszabb ideig nem képes összpontosítani,
- komplex feladatokra nem képesek szervezett választ adni, az elterelő ingereket gátolni,
- az impulzivitás következtében kialakuló meggondolatlan viselkedés, eseteként düh, haragreakciók,
- motoros nyugtalanság (babrálás, széken hintázás, ülőhely elhagyása, stb.),
- megkezdett tevékenység befejezetlensége,
- ingersorozatok hibás kivitelezése,
- tantárgyi alulteljesítés (főként, nyelvi, számolási feladatokkal kapcsolatban),
- én-bizonytalanság, másodlagos pszichés tünetek.

A fejlesztés célja

- a figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése.

A fejlesztés feladatai

- team munka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés,
- speciális figyelem-tréning,
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése,
- fokozott egyéni bánásmód,
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése,
- feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése,
- motiválás, sikerélmény biztosítása.

A pszichés fejlődés zavarai körébe tartoznak továbbá a szocio-adaptív folyamatok zavarainak következtében kialakuló viselkedésszervezési problémák, amelyek az érzelmi kontroll, ön-, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségében az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg. Minthogy a magatartásjellemzőkben hasonlóság figyelhető meg, szükséges hangsúlyozni, hogy ezeknek hátterében elsődlegesen idegrendszer működési zavar, az ún. végrehajtó funkciók zavara és nem környezeti ártalom húzódik meg.

A fejlesztés célja

- a közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.

A fejlesztés feladata a fejlesztési cél alá rendelt szempontok figyelembevételével történik. Eszközei lehetnek:

a) kognitív viselkedésterápiás eljárások alkalmazása,

b) pszichoterápia,

c) a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése,

d) a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása,

e) önértékelési képesség fejlesztése,

f) sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása,

g) Együttműködés a családdal és más szakemberekkel,

h) A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

6 AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

6.1 Bevezetés

6.1.1 KERETTANTERV

Az iskolában a tanszakokon lévő szakmai munka tantervét és óratervét az alapfokú művészetoktatás követelményei, és tantervi programja határozza meg.

6.1.2 A MŰVÉSZETI ISKOLA TÖRTÉNETE

A Mester Tanoda Alapfokú Művészetoktatási Intézmény 2001. augusztusában alakult alkotóművész mester tanárok összefogásával, a Mester Tanoda Alapítvány fenntartása mellett. A cél az volt, hogy az intézmény lehetőséget biztosítson a különféle művészeti ágak iránt fogékony fiatalok taníttatására, képzésére. Az intézmény oktatói a kezdetektől fogva nem csak tanárok, hanem elismert előadóművészek is. Az intézményben megalakulásakor komolyzenei, népzenei, vizuális művészeti, balett és dráma művészeti ágak működtek. Az iskola művészeti rendezvényeken történő részvételei révén tágabban értelmezett társadalmi kapcsolatokat alakít ki környezetével, szolgálni tudja közösségét. Székhelye 2001-2006-ig az Alsóvárosi Művelődési Ház, 2006-2007-ig pedig a Dugonics András Piarista Gimnázium épülete.

A 2007 / 2008. tanévtől a Piarista Tartományfőnökség vette át az alapfokú művészetoktatási intézmény működtetését a Dugonics András Piarista Gimnázium intézményegységeként, az összes művészeti ág megtartása mellett. Ezzel jelentősen bővült a gimnázium képzési programja, sokszínűbb lett. Ugyanebben az évben, 2007-ben kapta meg a művészeti iskola a „Kiválóra Minősített Alapfokú Művészetoktatási Intézmény” minősítést.

A piarista iskolák jelmondata: pietas et litterae, „hitre, tudásra, szép életre, jóra” nevel. Művészeti iskolánkban az egyéniség fejlődésének biztosítása, a személyes kompetenciák kibontakoztatása, valamint a közösségi életre nevelés, a társas kapcsolatokra való felkészítés, a szociális kompetenciák fejlesztését szolgáló módszerek preferenciája az évek során az alapfokú művészeti iskola kiemelt feladatává vált. A tehetséggondozó munka minden fontos nevelési sarokponton képviseli ezt a nevelési szellemiséget. Az érzelmi nevelés egyre nagyobb hangsúlyt kapott, előtérbe helyezvén a művészetek kínálta utakat és módszereket.

6.1.3 A GIMNÁZIUM ÉS A MŰVÉSZETI INTÉZMÉNYEGYSÉG KAPCSOLÓDÁSA

A délelőtti tanórákat követően a piarista diákok egy része a délutáni másodoktatásban szívesen tanul az alapfokú művészeti iskola különböző tanszakain. A művészeti egység jelenléte a piarista iskola nagy hagyományokkal rendelkező múltját a különböző művészeti ágak oktatásával gazdagítja. A nevelés sokszínűsége révén részt vállal a különböző iskolai események, programok és projektek megvalósulásával a teljes emberré válás folyamatában. A piarista nevelési elv összhangban van a gimnáziumban és a művészeti nevelői attitűdben - nemcsak a délelőtti iskolai programok és tanulási alkalmak során, hanem az egyéni és csoportos művészeti órákon is.

A tanév rendjében lévő, a gimnáziumi osztályokat érintő programok, események szervezésében a művészeti intézményegység pedagógusai is szerepet vállalnak, így a művészeti területet az ott tanító tanárok munkája koncepcionálisan képviseli.

6.1.4 A MŰVÉSZETI ISKOLA PROGRAMJAI, HAGYOMÁNYAI ÉS SZEREPE A GIMNÁZIUM KULTURÁLIS ÉLETÉBEN

<u>A gimnázium osztályait is érintő programjaink, eseményeink:</u>

- Évnyitó, évzáró és osztálymisék
- Zene világnapja (október 1).: megemlékezés, koncert, vetélkedő.
- Patrocínium rendalapító ünnepségsorozatán belül: tanár-, diák koncert, spirituális nap, diák táncház
- Iskolai osztálykarácsonyok
- Féléves, éves képzőművészeti vizsgakiállítás az iskola aulájában, ahol piarista diákjaink rendszerint zeneművek előadásával közreműködnek
- Az intézmény berkein belül megszervezésre kerülő koncertek a tanév egészét tekintve: tehetség napi templomi koncert, pünkösdi hangverseny, farsangi bemutató
- Iskolai témahét rendezvénysorozat
- Udvari zenebona, év végi könnyed hangulatú koncert
- Nagyszüneti programjaink

Nemzeti ünnepi alkalmaink:

- Temesvári Klapka szobor koszorúzása
- Október 23. ünnepség
- Március15. Nemzeti Ünnep

6.2 Az iskola nevelési programja

6.2.1 PEDAGÓGIAI ALAPELVÜNK, ÉRTÉKEINK

- A művészeti nevelés: szolgálat
- Kulturális hagyományok tisztelete és megőrzése
- Hitelesség
- Növendékek személyes kísérése, mentorálása
- A tehetség támogatása
- Testi-lelki harmónia kialakítása
- Szeretetteljes légkör megteremtése
- Teljes elfogadás
- Személyes példamutatás

6.2.2 A PIARISTA MŰVÉSZETPEDAGÓGIA

Ars poeticank, hogy a művészeti nevelés: szolgálat. A Jó Isten világosságát hirdetjük, amellyel a világ titkainak tárába a művészeteken keresztül is vezet út. Ez a tárház számunkra is újdonságokkal van tele. Érzéseinken, értelmünkön keresztül alkotást formálunk, s ebbe bevonjuk növendékeinket. Őszinte hittel megfogalmazott művészeti alkotás, zenemű felcsendülése Istent hirdeti. A művészetben fontos, hogy saját hangunkat, csatornánkat megtaláljuk. Ez sem megy Isten nélkül. Ahogyan mi a tanítás zamatára ráleltünk, úgy célunk, hogy a növendék rátaláljon a hangszeres játék ízére. A rávezetés legfőbb eszköze, a növendék és a tanár közös boldogsága. Megtanítjuk a növendéket gyakorolni is. Meg tudjuk ezt úgy tenni, hogy ennek minden perce örömteli legyen. Nem hétköznapian foglalkozunk a tanulókkal, hanem éreztetjük velük saját lobogásunkat. Segítjük a gyermekeket abban, hogy a művészeteken keresztül megtalálják saját tüzüket, útjukat. Hirdetjük tulajdonképpen az

Isteni csodát! Így igazi Kalazanciusi nevelők tudunk lenni. Nem félünk odaadni mindenünket. Célokat, reményt és önbecsülést ad mindez nekik.

A zene kitartásra, fegyelemre neveli a gyermekeket, általa javul iskolai teljesítményük, később elhelyezkedési esélyeik. Az agy működését nem kis mértékben befolyásolja valamely művészet akár csak kis fokú elsajátítása, így mintha drog prevenciós tevékenység is folyna általunk. Szociális érzékenység is kell ehhez, így tökéletes összhangban lehet művészeti pedagógiánk a piarista pedagógiával. A kitartás úgyszintén növekszik így a növendékekben, hisz minden egyes találkozásnál bíztatást kapnak a fejlődésre. Ezt természetesen más tanulmányi területeken is tudják alkalmazni, és tapasztalataink szerint meg is teszik. Igaz hosszú időre van szükség, hogy annyira elsajátítsák a hangszeres játék technikáját, hogy izgalom nélkül komolyabb műveket is előadjanak koncerteken, de addig is, amíg évente többször vizsgáznak, koncerteznek, a feszültséget, remegést, izzadást megtanulják kezelni, melynek külön technikája van, ezt a megengedő lelkületet is itt magukévá teszik, melyet a későbbiekben szintén hasznosíthatnak. Mindenkinek, aki beiratkozik hozzánk, adni szeretnénk önmagunkból, ezekből az elvekből, személyre szabottan, identitását növelve, tudat alatt, vagy tudatosan Istent bemutatva, valamely módon.

Rendszerint délutáni órákban foglalkozunk a diákokkal, kik testi és lelki állapota a mindennapos tanulási nehézségektől, az iskolai, valamint az otthoni elvárásoktól délutánra már fokozottan feszült. Ezért a nevelésünk elsődlegesen magában hordozza azt a kompenzációs tevékenységet, amely az önmagáért végzett művészeti órák légkörében, a növendékre koncentrálva, oldódott lelki állapotot eredményez.

Számunkra a művészet tanulás folyamatában a tanár türelmes és szeretetteljes baráti hozzáállása az alapvető, és képviseli növendéke számára azt a tényt, amely a zenélés, vagy bármely más művészeti tevékenység örömében megnyilvánul. Öröm számunkra, ha tanárokként hiteles személyes példaképpé válhatunk a növendék számára, amely a gyermek ragaszkodásában és a tárgyhoz való hozzáállásában mutatkozik meg.

Tanári feladatunk a rendszeres találkozások alkalmával az egyéni órák nyújtotta lehetőség által a mentori tevékenység, amely a személyes kísérés, törődés folyamatában nyilvánul meg. A piarista jelmondat a „Pietas et litterae” olyan belső motivációs forrás, amely a művészeti nevelés során segíti, támogatja a teljes emberré válás folyamatát. Mi, Piarista Művészeti

Nevelők szívvel-lélekkel viseljük gondját a ránk bízottaknak. Elengedhetetlen, hogy mindannyiunkban ott legyen a tanulás és tanítás iránti szenvedély, kreativitás.

Művészeti iskolánk célja a művészetek megszerettetése, a belső motiváció megtalálása és fenntartása.

A dicséret, bátorítás, saját darabválasztás, szereplési lehetőség, közös kiállítás- és koncertélmények, sikerélmények a legjellemzőbbek, amivel motiválunk, ezeket a tanuló személyiségét figyelembe véve helyezzük előtérbe.

Fontosnak tartjuk a növendékeink felé való teljes odafordulást, növendékeink lelkiállapotát is figyelembe véve tartjuk az órákat, rugalmasan alakítjuk óráinkat, hiszen a zene által feloldódni csak nyugodt, szeretettel teli légkörben lehet. Azt szeretnénk, ha a diákjainknak a zene egy olyan megtartó erő lenne, amely a jelenlegi és későbbi életükben átsegíti őket a nehéz időszakokban, örömükben, bánatukban. Azok, akik zenét tanulnak, kitartóbbakká válnak, jobb a problémamegoldó képességük, kevesebb időt töltenek a számítógép előtt, és magabiztosabbá válnak a társas kapcsolatok terén.

Közösséget fejleszteni az egyéni oktatásban is lehet. A koncertek, vizsgák, közös órák, kamarazenélés remek lehetőséget adnak erre. Úgy kezeljük a tanszakainkat, mint egy-egy osztályt, a közös élmények összekovácsolják a különböző korú és más-más iskolából érkező növendékeinket. A piarista iskolai ünnepségekhez kötődő hangversenyek és a hozzájuk kapcsolódó együttlétek által a más iskolából érkező diákok belelátnak iskolánk életébe, és mivel jól érzik magukat ebben a közösségben, egyre többen szeretnének bekapcsolódni a gimnázium életébe is.

Diákjaink különböző társadalmi és kulturális szinten lévő családokból érkeznek. A keresztény viselkedésformák, a templom mint koncerthelyszín, és a művészeti iskola egyházi ünnepekhez kötődő eseményei közös pontok egymás elfogadásának tekintetében. A mindennapok részét képezi, hogy vegyük észre a másikban a jót, és figyeljünk arra, hogy miben segíthetünk egymásnak.

A piarista művészetoktatásban tanító népzenész tanárok elhivatottsága a népzene tanítás iránt több rétegű. A népzene tanszakok tanárainak pedagógiai hitvallásában jelen van a családi örökségben megtapasztalt zene és népzene szeretete, aktív előadóművészi pályafutásuk a megszerzett mesterségbeli tudás átadásának erős alapja, s e népzene tanári mesterségbeli

tudás tevékeny szeretettel való felajánlása a közösség javára. A piarista művészeti iskolában tanító népzene tanárok vallják, hogy a hagyományos kulturális értékeknek kiemelt szerepe van a közösségi élet minőségének javításában. A személyes fejlődésre való nyitottság révén, felvállalják a folyamatos önképzést annak érdekében, hogy kidolgozhassák az élményközpontú népzeneoktatás feladatrendszerét. A népzeneoktatás „szegedi modellje" piarista közösségben képzeli el a népzenét tanuló növendékek zenei nevelését. A piarista emberkép szellemében fejleszti, neveli formális és nonformális eszközökkel. A népzene a magyar nemzeti identitás értékes kincse, sőt alappillére. Épp ezért a hagyományos értékrendre a mai modern korban, mint vezérfonalra támaszkodik a piarista népzene tanár, és alkalmazza annak az évezredek alatt felgyülemlett értéktárnak az alapanyagát a rá bízott fiatalok egész emberré neveléséhez. Az egészséges ember ismeri a saját kultúráját. Az emberi lény a közösségben tud kiteljesedve élni, amely teljességben a zenei anyanyelvén való kommunikáció képessége elengedhetetlen. Nagy tudású és mélyen tisztelt zenei nevelőink, Kodály Zoltán, Bartók Béla gondolatait már igen sokan megerősítették, sőt az „egyszerű" falubeli nótafák is számos tanúságot tesznek arról, hogy a zenei nevelést nem lehet elég korán kezdeni.

Az UNESCO díjas *Táncház módszert* aktívan működtetjük a Piarista Alapfokú Művészeti Iskolában. Növendékeinket bevonjuk a gyermek táncházakba és diák táncházakba, ahol ők maguk muzsikálhatnak, énekelhetnek, taníthatnak másokat, tanáruk segítségével vagy önállóan. A tanév rendjében évente meghatározott közösségi alkalmakat tudatosan gazdagítjuk a népzene testközeli élményével. Régiós és nemzetközi testvériskolai kapcsolatokat is ápolunk, amelyben a népzenei tanszakok növendékei aktív szerepet vállalnak. A népzene oktatásban megszerzett szakmai tudás széles körű terjesztését szolgálják az évente ismétlődő nemzetközi kurzusok, amelynek szellemében 2001-óta minden évben felvállaljuk a Kárpát-medencét átívelő szakmai munkát. A növendékeinkkel felebaráti szeretetet ápolunk. Önzetlen útmutatásunkban, irányadásunkban szárnyalni hagyjuk neveltjeinket az általuk választott művészeti ágazaton. A szeretetteljes légkör kialakítása, megteremtése nagy feladatunk, hogy növendékeink és mi is, önmagunk tudjunk lenni. Nekünk népzenész tanároknak fő célunk, hogy azt a kincset, melyet őseink ránk hagytak, minél szélesebb körben hirdetni tudjuk. Fontosnak tartjuk a folytonos megújulást, a lélek ápolását, a személyes példamutatást, a növendékeink s önmagunk felé tanúsított türelem gyakorlását. Napról-napra arra törekszünk, hogy jobb emberek tudjunk lenni, s zenei nevelésünk által az újabb generációk is jobb emberekké váljanak. Nem véletlen, hogy a

népzenekutatás és a népdalból kiinduló zeneművészet éppen Magyarországon virágzott fel, hiszen az első világháború előtti soknemzetiségű Magyarország népeinek állandó érintkezése a népzene legváltozatosabb formáinak kialakulásához vezetett. Ez a magyarázata annak, hogy a magyar népzene oly gazdag népdalokban, népdaltípusokban és hangszeres dallamokban egyaránt. E népzenei kincs valóban bámulatos és a világon egyedülálló: a MTA Zenetudományi Intézetének, a Néprajzi Múzeum Népzenei Gyűjteményének, valamint a Néptáncosok Szakmai Házának archívumaiban fellelhető dallamok száma meghaladja a háromszázezret.

“Mikor egy ledöntött nemzet újjá akarja magát építeni, szüksége van, inkább, mint valaha, a hagyomány minden porszemére. Hogy tudja: mi vagyok, honnan jöttem?” /Kodály Zoltán/

Piarista karizmánk erőt ad a művészetoktatás új útjainak felvállalásához. Összművészeti projekteket hozunk létre, miközben pedagógiai céljainkat valósítjuk meg esélyegyenlőség terén. Értékelési rendszerünk működtetésén keresztül ösztönözzük művészeti csoportok kialakulását és működését, felvállaljuk a hátrányos helyzetű szórványban élők kulturális misszióját.
A különböző művészeti ágakban tehetséges növendékeket a versenyekre való felkészítés mellett a közösség szolgálatára, a tehetség gyengébb oldalának segítésére neveljük. Ösztönözzük a más iskolákból hozzánk művészeti iskolába járók bekapcsolását piarista iskolánk lelki életébe. A néphagyomány egy olyan tarisznya, amit elődeink sok száz és ezer viszontagságos év óta hordoznak magukkal hegyeken, folyókon által megrakva csupa hasznos és szép dolgokkal. Biztosak lehetünk benne, hogy fölöslegeset nem rejt, mert az olyanokat háborúk, éhínségek, járványok és egyéb csapások idején elhagyják, csak a legszükségesebbeket viszik tovább. Ebből adódóan minden, ami ebben van, egyszerre több értéket is képvisel.

A tánc, amit az ember legeslegelőször az Isten dicséretére járt, a mai napig hordozza magában ezt a jelentést. Ez által tudjuk kifejezni, hogy örvendünk testi-lelki harmóniánknak és embertársainknak. Ugyanakkor hozzá is segít a fizikai erőnlétünk megtartásához, ügyességünk csiszolásához, a többiekkel való együttlét és a mozgás pedig jókedvet ad. Beállni a többiek közé táncolni: nem könnyű - tánc közben ízig-vérig önmagunk vagyunk, minden hibánkkal és erényünkkel megmutatkozunk. Így vagyunk szerethetők, és így fogadjuk el egymást. Ha sikerül megérteni, hogy ez így van jól, akkor úgy érezhetjük, hogy egy kicsivel könnyebben esik a járás, egy néhány centivel magasabban vagyunk, közelebb az

Istenhez. Fontos, hogy nem egyedül, hanem a velünk együtt táncoló, muzsikáló és éneklő társainkkal közösen. A tánc a zene és az ének így alkotnak egységet, és egy közösséget az azt létrehozó emberek. Mindezeket idős táncos és zenész mestereinktől: öregektől tanuljuk, akiknek a mozdulatait egy élet bölcsessége teszi letisztulttá. Ezt tűztük ki célul átadni diákjainknak a táncon keresztül a táncról. Igaz, a cél magas, de ez vesz rá, hogy felfelé nézzünk.

„A Szép igaz: s az Igaz: szép! - sose Áhítsatok mást, nincs főbb bölcsesség![1]

6.2.3 A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁNK PEDAGÓGIAI CÉLJAI

- A növedékek személyiségének fejlesztése életkoruk figyelembevételével
- A kezdeményezési és döntési képességük fejlesztése
- Kreativitás és improvizációs készség kibontakoztatása
- Iskolai rendezvényeken való részvételre ösztönzés
- A kölcsönös szimpátia és bizalom megteremtése és megtartatása
- Tanár és növendék együttműködése az alapvizsga, majd a záróvizsga letételéig
- A legjobb képességű növendékek művészi pályára irányítására
- A szeretet kinyilvánítás módjának megismertetése és gyakoroltatása.

6.2.4 A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁNK PEDAGÓGIAI FELADATAI

A művészeti iskolában az ismeretek átadása olyan pedagógusi értékközvetítésen alapul, amely a növendék *önmegvalósítását* támogatja. A gyermek iskolai baráti kapcsolataiban, ismeretségeiben olyan emberi értékként nyilvánul meg, mint az elfogadás, empátia, szeretet és tisztelet. Pedagógusi munkánk egyik alapvető eleme, hogy felfedezzük a gyermek személyiségének, lelkivilágának gazdagságát, és a művészeti tárgyakon keresztül felfedeztethetjük és kibontakoztathatjuk számára azokat az értékeit, amelyek s*zemélyiségének* további *gazdagítását* szolgálják. A reális *önértékelés* kialakításával tápláljuk az egészséges önbizalmát, amely számára a további élethelyzetekben erős támaszként szolgál.

A növendékeink kezdeményezési és döntési képességét figyelemmel kísérjük, és fejlesztjük a gyakorlatias folyamatokban és szituációkban, amely az önálló emberré válásuk folyamatában

[1]John Keats: Óda egy görög vázához (Tóth Árpád fordítása) https://csicsada-irodalom-birodalom.blogspot.com/2012/05/john-keats-oda-egy-gorog-vazahoz.html(letöltés dátuma: 2020.július 3.)

nélkülözhetetlen. Tudjuk, hogy ha a tehetség nem párosul megfelelő mértékű gyakorlással és a cél eléréshez szükséges befektetett energiával, akkor a vele született képességek és készségek nem valósulnak meg az egyén személyiségének és lelkivilágának önkifejezésében.

A művészetoktatásban az egyik legalapvetőbb feladat a megfelelő tanár-növendék kapcsolat kialakítása. A tanár felelőssége és tudatossága döntően befolyásolja a kapcsolat minőségét. Alapvető, hogy a tanár barátságos és türelmes legyen, hiszen személyisége központi tényező a tanárnak a növendékkel folytatott kommunikációját és a jövőbeni közös munkát illetően. A felsorolt feladatok meghatározzák a közös munka alapját, amelyben a művészeti tárgyak szakma specifikus elemei között szerepel a növendék reflexiója is.

A foglalkozásokon olyan szituációkat teremtünk, ahol visszaigazolást nyer növendékünk szavahihetősége, megbízhatósága.

A növendékkel történő minőségi kapcsolat fenntartása alapvető feladata a tanárnak. A rendszeres találkozásokat követően kialakul a *bizalom* tanár és növendék között, és elindul a fejlődés. Amennyiben a tanár és diákja között megfelelő az összhang, kialakul a kötődés és a bizalom. A minőségi tanári munka, valamint a tanár hiteles személye éveken át tartó kapcsolatot eredményezhet növendékével, amely bizonyítja a művészetpedagógus mentori képességét és szerepét.

Sikeresnek akkor mondható az együttműködésünk a növendékeinkkel, ha a diákok nagy részét képesek vagyunk évekig inspirálni a közösen folytatott munkával, majd a kellő motiváció hatására az alapfok elvégzését igazoló sikeres alapvizsga után tovább haladnak, folytatják tanulmányaikat a továbbképző évfolyamokon.

Feladatunk, hogy tudatosítsuk és elősegítsük a közösségeink által a demokratikus működést, annak értékeit és szabályait. Kalazanciusi nevelőkként fogékonnyá tesszük növendékeinket az Isteni Teremtés szépsége iránt, amelyben a *természet és ember csodálatos harmóniája* mérvadó, és így megláttatjuk, hogy az egyik legnagyobb ajándék a művészet általi önmegvalósítás útján jöhet létre. Hiszünk abban, hogy a nevelésünk és tevékenységeink hatására a társadalomnak olyan értékes tagjaivá válnak, akik a *szeretetet* az iskolán belüli és iskolán kívüli közösségekben megfelelő módon és minőségben nyilvánítják ki embertársaik javára.

A művészeti területek *közös* feladata, hogy a nemzeti kultúra értékein és ismeretein túl az egyetemes kultúra gazdagságát, annak értékeit közvetítse.

6.2.5 A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁNK PEDAGÓGIAI ESZKÖZEI

Személyes példamutatással referencia személyként nyilvánítjuk ki növendékeink számára az empátiát, a másik embertárs felé mutatott toleráns viselkedés módot, a legnagyobb emberi erényt: a türelmet és az alapvető tiszteletet.

A művészeti tevékenységünkben és pedagógiánkban az ismeretanyag elsajátításához és megértetéséhez különféle játékos módszereket alkalmazunk.

Az ismeretanyag tudatosításakor a folyamatos és gyakori *értékelés* fontos eszközünk, amelyet a tanulás menetében különböző módokon és formában valósítunk meg.

Az értékelés folyamatában *ösztönző* módszereink: a helyeslés, bíztatás, elismerés. Szerepléskor dicséret, oklevél, osztályozás és jutalmazási formák.

Nyomást gyakorló módszerként: a négyszemközti elbeszélgetés, a felszólítás, figyelmeztetés, vagy szükség esetén a kizárás alkalmazható.

6.2.6 A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁNK PEDAGÓGIAI ELJÁRÁSAI

A művészettanítás pozitív pszichológiai tényére és pozitív hatására alapozva pedagógusokként segítői és támogatói tevékenységünk nyilvánvalóvá válik a tanár és növendéke kapcsolatában. A tanári attitűdben az ösztönzés és a bátorítás pozitív hatást gyakorol a növendékre, ezért fontos, hogy a művészetoktatást is pozitív élményként élje meg diákunk, így segítsük a növendék önkiteljesedését, és a tanulásban való boldogulását. Ennek az alkalmazott módszernek a birtokában a kreatív tanár olyan érzelmi harmóniát teremt, amely nagy szerepet játszik az érzelmi intelligencia fejlődésében. Így olyan sajátos tanulási folyamatok születnek, amelyeknek középpontjában az ismeretszerzés *érzelmi* hatása dominál, tehát a cél boldogság és boldogulás.

A művészeti órák rendszeresen beszélgetésekkel kezdődnek, ezért a beszélgetésekben fontos a tanár kezdeményező szerepe, *őszinte* érdeklődése, amely erősíti a személyes kapcsolatot, és megadja az óra alaphangulatát.

Az adaptív tanulásszervezésünk által olyan munkamódszert alkalmazunk, amelyben a gyermek személyiségének fejlesztése kiemelt tanári feladat. Lényege, hogy a pedagógus

összehangolja tevékenységét a diák igényével. A tanári hozzáállás és viselkedés központjában a gyermek egyénisége az irányadó. A pedagógus így megismeri diákja szükségleteit és emberi tulajdonságait, és az adaptív tanulásszervezésben a tanár a tanulói kapcsolatra, kompetenciára és a gyermek autonómiájára helyezi a hangsúlyt. Az adaptív pedagógus a munkájában az elképzeléseit többféle módon segítheti: az egyénre szabott munkájában, tehát a differenciálásban az interakcióra, a sokszínű instrukcióra és a közös kooperatív tevékenységre épít.

Az interakcióban munkatársunkká tehetjük a növendéket, és a feladat elvégzése után visszajelzést adunk számára, hogy elégedettek vagyunk-e munkájával. Lényeges a biztató, dicsérő szó és az elismerés.

6.2.7 MŰVÉSZETI ÁGAZATONKÉNT A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK ÉS CÉLRENDSZER

6.2.7.1 Zeneművészet

A zenei nevelés középpontjában az a zenei élmény áll, mely az élet minden mozzanatát tartalmasabbá, gazdagabbá teszi. A zene megszerettetése, a zenei kifejezőeszközök megismertetése révén olyan motivációkat kapnak, melyek lehetővé teszik a tanulók aktív részvételét a zenei kommunikációban. A zenei nevelés sajátos eszközei a zene megértésén, befogadásán és reprodukálásán keresztül lehetőséget teremtenek a harmonikus személyiség kibontakozásához. Kiemelkedően fontos a zenei ízlésformálás, a zenei igényesség fejlesztése, mert ez teszi lehetővé az értékes műalkotások felismerését és elfogadását, a kritikai képesség kialakulását.

A zenének sokféle funkciója létezik, ezek között a megismerő, a szórakoztató, a gyógyító, a preventív szerep éppúgy megtalálható, mint a szocializáló. Ezért a zenei készségek fejlesztésekor nemcsak az életkornak megfelelő éneklésre, technikai képzésére, az éneklési kultúra kialakítására, az élményekből fakadó aktív zenélési kedv felkeltésére és továbbfejlesztésére fektetünk hangsúlyt, hanem az értelmi, érzelmi kifejezés gazdagítására, az éneklés vagy a hangszerjáték személyiségépítő, teljes embert nevelő, közösségépítő, katartikus élményt magában rejtő funkciójára is.

6.2.7.2 Képző- és iparművészet

A *Képző- és iparművészet* tanításának célja hozzásegíteni a tanulókat a látható világ jelenségei, valamint a sajátos képi közlések, vizuális művészeti alkotások mélyebb átéléséhez, értelmezéséhez. Célja továbbá azoknak a képességeknek, készségeknek a fejlesztése, ismeretek átadása, amelyek a vizuális kommunikáció magasabb szintű műveléséhez, a látható világ használatához, alakításához, a kreativitás fejlesztéséhez szükségesek. A vizuális nevelés kiemelt fontosságú feladata a kreativitás működtetése, illetve fejlesztése. A fejlesztés célja az örömteli élményt nyújtó, a személyes megnyilvánulásnak legnagyobb teret adó alkotótevékenység megszerettetése, ezáltal a motiváció fokozása, egy szélesebb értelemben vett alkotómagatartás kialakítása, egyúttal pedig segíteni a művészeti alkotások mélyebb megértését, a katartikus hatású művek átélését.

6.2.7.3 Dráma és tánc

A *dráma és tánc* kreatív folyamata a csoportos játékok együttes élménye révén segíti elő a tanulók alkotó és kapcsolatteremtő képességének kibontakozását; összpontosított, megtervezett munkára szoktatását; testi, térbeli biztonságának javulását; idő- és ritmusérzékének fejlődését. Hozzájárul mozgásuk harmóniájához és beszédük tisztaságához, szolgálja ön- és társismeretük gazdagodását. A dráma és tánc az érzékelés és a kommunikáció iskolája. A dráma és a tánc speciális művészeti ismereteket nyújt, és az alkotómunkával együtt járó élmények segítségével hozzájárul a kreatív személyiség kialakításához. A kultúra iránt nyitottságot, esztétikai érzékenységet alakít ki, s a művészetek befogadására, értésére és művelésére nevel.

6.2.8 A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Iskolánkban csoportos órák a képző- és iparművészeti, táncművészeti, zeneművészeti ágazatokban is vannak. A csoportos órák sajátossága, hogy növendékeink az egymásrautaltság és az együttműködés lehetőségét a maguk javára fordíthatják, amely a közösségi érzésben és a közösségépítésben elsődleges és kiemelkedő fontossággal bír. A csoport, csoportos formációk sikere az egyéni produkción is múlik.
A művészeti iskolában a csoportos foglalkozások: a közös táncolás, zenélés, alkotás öröme által közösség- és személyiségfejlesztő hatásúak.

A szereplések, fellépések, programok, a csoportos művészeti megnyilvánulások során kapcsolatépítés intézményünkön belül, társiskolával, városunkban vagy az ország más településein is adott lehetőség, tanárok és növendékek együttes közreműködésével.

Az iskolában működő csoportjaink, melyek közösséggé alakulhatnak a növendékek számára:

- Főtárgy tanszakokon: grafika, tűzzománc, fotó film, tánc és társastánc, és hangszeres kamara órák csoportja
- Szolfézs, zeneelmélet órai csoport
- Kamarazenei, zenekari együttesek
- Kórus
- Táborok
- Versenyekre, fesztiválokra és találkozókra utazó növendékek és tanárok
- Teljes összetett intézményi programokon és eseményeken fellépő művészeti iskolás és gimnáziumi diákok, ideértve a teljes tanári kart is
- Egyházi ünnepeken a fellépők és a liturgiákon résztvevők.

6.2.9 A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI

A pedagógusaink részletes feladatait a munkaköri leírásuk tartalmazza.
Az elektronikus naplót pontosan és naprakészen vezeti. Bevezeti az elmaradó és a helyettesítésre került órákat is /A tanítási órák nyilvántartása 2020. szeptembertől az E-naplóban történik .
Kamarahangversenyeket és nagykoncerteket, tanszaki bemutatókat és fellépéseket, valamint a képzőművészeti tanszakon tanító kollégák növendék kiállításokat szerveznek.
A munkaközösségünk pedagógusaiból kialakuló szervezőcsapat kezdeményez intézményi szintű versenyeket, városi, megyei, vagy akár annál nagyobb találkozókat, eseményeket.
Iskolai kulturális programokat szerveznek olyan projektekben, ahol a gimnázium és a kollégium pedagógusaival együtt valósítják meg a projekthez kapcsolódó eseményeket.
Fogadó órákat és szülői értekezletet kezdeményeznek, a növendékek szüleivel folyamatos kapcsolatot tartanak.

Az elméleti tárgyakat és főtárgyat tanító tanárok a tanév megkezdése előtt egyeztetik a növendékek évfolyamba sorolását, összehangolják az elméleti és gyakorlati órák időpontját, a növendék érdekében a legoptimálisabban.
A pedagógusnak kiemelt feladata, hogy a sikeres közös munka érdekében a munkaközösségi értekezleteken jelen van.
Továbbá részt vesz a munkáltató által meghirdetett továbbképzéseken, és él a pedagógusi előmeneteli pálya adta lehetőségekkel.
A közösségi alkalmakon a teljes gimnáziumi és az egész összetett intézményt érintő programsorozatokon és ünnepélyeken részt vesz, ilyen például a Patrocínium és a lelki nap, illetve az egyéb rendi képzések.
Az iskolai dokumentumok közös készítésébe, a helyi tanterv és pedagógiai program alkotásának folyamatába bekapcsolódik.
A termének rendben tartásáért és dekorációjáért felelős.
Az iskola szellemiségében neveli kalazanciusi tanítóként a művészeti oktatásban résztvevő, a nappali közismereti órákon tanuló gimnáziumi diákságot és a kollégista diákokat egyaránt.
A sajátos nevelési igényű tanulókra kiemelt figyelmet fordít, az értékelésben javaslatot tesz.
Az év végén a növendékek egész éves munkáját szóban is értékeli a bizonyítvány kiosztásakor. A következő tanév elején pedig a bizonyítványokat összegyűjti, és biztonságban elhelyezi a titkári helyiségben.

6.2.10 KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

Munkaközösségünk kiemelt feladatának tekinti a tehetséggondozást és az azzal kapcsolatos tevékenységeket. A növendék egyéni képességeit, adottságait szem előtt tartva finom különbségek, speciális megoldások jellemzik a kollégák munkáját.

A tehetség készség formájában nyilvánul meg az iskolarendszerű tanulás előtti korban. Ezt a készséget kell időben felismernünk, és az oktatási tevékenység közben a gyermek egész egyéniségét, értelmi, kombinációs készségét, kreativitását, érzelmi világát, fantáziáját, kitartását, memóriáját, akaraterejét, mozgáskészségét is figyelembe venni, fejleszteni, jó irányba terelni.

Feladatunk a rendszeres, céltudatos és igényes munka, a hatékony gyakorlás megtanítása. Az összetett folyamat összehangoltságot kíván a tanuló, a szülő és a pedagógus között, melyben fontosnak tartjuk az anyagi körülményektől független *esélyegyenlőség* biztosítását.

A zenei pályát választók esetében a szakirányú felkészítés sikerességét a *tehetséggondozó* órákkal támogatjuk.

A felzárkóztatást igénylő tanítvány részesülhet az egyéni képességekhez igazodó, azt támogató módon fejlesztő *felzárkóztató* órákban, ahol a mentális és manuális képességek célirányos fejlesztésével, az önálló tanulás és az önművelés alapozásával fejlesztenek az iskola tanárai.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő, tanulási zavarokkal, illetve részképesség-zavarokkal küzdő gyermekek felzárkóztatása és fejlesztése is megjelenik a pedagógiai munkánkban. Fontos annak felismerése és a tanulókkal való felismertetése is, hogy átmenetileg vagy tartósan bárki szorulhat speciális segítségre, hogy mindannyian "különbözőek vagyunk", s ez a sokszínűség nem negatívumot, hanem pozitívumokat jelent a közösségek és a társadalom számára. Az iskolai képzés teljes időtartama alatt törekszünk arra, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek személyisége minél harmonikusabban és teljesebben kibontakozzon, képesek legyenek a társadalom által elfogadott normák szerint, saját igényeiket megvalósítva kiegyensúlyozott, boldog életet élni a zenetanulás segítségével.

1. A sajátos nevelési igényű, beilleszkedési nehézséggel küzdő, vagy egyéb, magatartásból származó problémák esetén:

- Biztosítjuk az *integrált* iskolai nevelést és oktatást.
- Figyelmükbe ajánljuk a törvényben meghatározott olyan pedagógiai célú rehabilitációs folyamatokat és foglalkozásokat, amelyek a szakvélemény alapján szükségesek.
- A szakértői és szakvélemények birtokában biztosítjuk számukra a tanulási kedvezményeket vagy az ingyenes tanulási lehetőséget.
- A szülői házzal tartjuk a kapcsolatot, és a szülőknek konzultációs lehetőséget biztosítunk.
- Kapcsolatot tartunk a pedagógiai szakszolgálatokkal.

2. A kiemelten tehetséges tanulók esetén:

- A kiemelten tehetséges tanulók esetén az adaptív tanulásszervezési folyamattal az egyénre fókuszálva olyan módszereket és technikákat alkalmazunk, amivel segítjük és biztosítjuk a fejlődésüket.
- Támogatjuk és gyarapítjuk az iskolai fellépéseket, emellett a versenyeken és találkozókon való szereplést, és a felkészülésre külön alkalmat biztosítunk.

6.2.11 A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Megkülönböztetett figyelmet fordítunk az esélyegyenlőség érvényesítésére, a családi, szociális, kisebbségi jogainak érvényesítésében akadályozott növendékek befogadására, tevékenységük, fejlődésük követésére, boldogulásuk segítésére.

Elvárás a művészeti iskola tagjaitól:

- az egyenlő bánásmódra és az esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírások ismerete,
- a diszkriminációtól mentes oktatás és nevelés, a befogadó és toleráns légkör biztosítása.
- ismereteink e téren való folyamatos bővítése.

6.2.12 SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNERI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

A növendék tanulmányairól, naprakészségéről a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják a tanulókat és a szülőket. A tájékoztatás mellett fontosnak tartjuk azt is, hogy a szülők megismerjék programjainkat, eseményeinket, amelyekre egész évben várjuk őket is. A szaktanárok a tanszakuk tagjainak tájékoztatása érdekében növendék címlistát használnak, amely a szülői házzal történő levelezésre alkalmas.

A rendszeres e-mail levelezés mellett szülői értekezletet tartunk évente legalább egy alkalommal. A szülői értekezletek alkalmával lehetőség nyílik a szülővel gyermekének tanulmányairól, szorgalmáról és magatartásáról beszélni.

A kiemelt tehetségű növendék művészeti tevékenysége folyamatainak tervezésére is kiváló alkalom, az intézményvezető és a szaktanárok részvételével. Ezenkívül iskolánkban a szülőknek lehetősége van óralátogatásra, ahol megtekinthetik gyermekük hangszeres egyéni óráját, vagy az iskolai nyílt nap alkalmával betekintést nyerhetnek az egyéni órák mellett a csoportos képzéseinkbe is.

Probléma esetén felvesszük a szülői házzal a kapcsolatot a szaktanár segédletével, valamint az iskolai mentálhigiénés szakembert is bevonjuk. Problémásabb esetekben a Gyermekjóléti Szakszolgálat segítségét kérhetjük. Az eredményes munka elképzelhetetlen a szülői ház támogatása nélkül, ezért iskolánknak ismernie kell a szülők igényeit, elvárásait és elképzeléseit.

6.2.13 A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI, KÖVETELMÉNYEI, AZ ÉRTÉKELÉS SZABÁLYAI

A tanulói teljesítménymérés az alapfokú művészeti iskolákban a közismereti oktatáshoz hasonlóan történik.

A tanulók teljesítményének mérése lehet: félévi meghallgatás, év végi vizsga, évközi meghallgatások, koncertek, tanszaki programok, bemutatók, esetenként iskolai versenyek. A teljesítmények mérése, értékelése ezekhez az alkalmakhoz igazodik, de mindenkor a növendék egész évi munkája alapján dönt a tanár az érdemjegy végső kialakításánál.

A kiskorú tanulók szülei folyamatos tájékoztatást kapnak.

6.2.13.1 Osztályozó vizsga

Az osztályozó vizsga – fentiekhez kapcsolódva - lehetőséget biztosít arra, hogy az a növendék, aki indokolt oknál fogva nem tudja teljesíteni a meghatározott időpontban a munkarendben megjelölt vizsgáját, letehesse azt az év végi zárás előtt. Az osztályozó vizsga eredményét a szaktanár vezeti be a törzsanyagba és a naplóba egyaránt. Az osztályozó vizsgáról a szaktanár értesíti a szülőket. Az eredmény záradékát az igazgató hitelesíti. Az eredményhirdetés szintén a bizonyítványosztáskor történik.

6.2.13.2 Összevont beszámoló

A művészeti iskola *kiemelkedő teljesítményű* növendéke igazgatói engedéllyel az iskola kettő évfolyamának tanulmányi követelményeit az előírtnál kevesebb idő alatt teljesítheti, így lehetőség adódik arra, hogy a tanuló összevont beszámolót tegyen.

Az összevont beszámoló kritériumai:

- A főtárgyi beszámoló anyagát kétharmad részben a magasabb évfolyam anyagából szükséges összeállítani.
- A kötelező tárgynál a magasabb osztály követelményei alapján kell megállapítani az osztályzatot.

- Az összevont beszámolót a tanév végi beszámolókkal egy időben, vagy az intézményvezető által megállapított időpontban lehetséges megszervezni. Az összevont beszámolót a szaktanár szervezi.

6.3 Az alapfokú művészeti iskola helyi tanterve

6.3.1 A TANULÓRA VONATKOZÓ ÉRTÉKELÉSI FORMÁK ÉS ALKALMAK

A tanuló értékelésének formái igazodnak a Bizonyítványkönyvben meghatározott kitöltési útmutatóhoz.
A növendékeink tudását rendszeresen, havonként főtárgyi érdemjeggyel és szorgalomjeggyel, valamint a féléves és év végi meghallgatások, vizsgák alkalmával és a beszámolók teljesítését követően osztályzattal és megfelelő szöveges értékeléssel minősítjük.
A főtárgyhoz kapcsolódó kötelezően és fakultatív módon választható tárgyak félévi és tanév végi beszámolója szóbeli vagy írásbeli formában valósul meg.
A zeneművészeti tanszakokon egy tanévben minimum két meghallgatást szükséges tartani. Szolfézsból és zeneelméletből a szaktanár vagy vizsgabizottság előtt beszámolót kell tenni. Más művészeti, például képző-és iparművészeti ágazat fotó- és film, grafika és festészet, fém- és tűzzománc tanszakain, a néptánc és társastánc tanszakain és a színjátszás tanszakán színpadi előadás vagy kiállítás keretében adnak számot tudásukról a növendékeink.
A tanulók a művészetoktatás tantervi programja és követelményrendszerében meghatározottak szerint az iskola helyi tanterve alapján adnak számot tárgyi és elméleti tudásukról, amely tükrözi technikai és elméleti felkészültségüket.

6.3.2 AZ OSZTÁLYZÁS ÉS ÍRÁSBELI ÉRTÉKELÉS A MŰVÉSZETI ISKOLÁBAN

A művészeti iskolában a növendékek tudása és teljesítménye, más szóval élve növendék produktuma az osztályozással nehezen uniformizálható. Számos szubjektív körülmény befolyásolhatja a teljesítményt, amely a növendék hangulatából és lelki állapotából származik. Iskolánkban fontos, hogy a növendék teljesítményét, felkészültségét először szóban értékeljük. Majd ezután következik az érdemjegy.
Az osztályzást megelőző szaktanári vélemény nagy figyelmet fordít a növendék munkájával, előadásával, produktumával kapcsolatos reflexiójára. A reflexió igazodik a növendék életkorához, tapasztalatához és kompetencia szintjéhez. A növendék reflexió célja, hogy

megfelelő perspektívából szemlélje a tanuló a saját teljesítményét, és reálisan lássa a művészeti alkotó folyamatot.
Célunk kialakítani a növendék önkontrollját, önértékelését, és tudatosítani az alkotásban és gyakorlásban lévő önálló, tudatos gondolkodását.
Az évközben adott érdemjegyek, valamint a félévi és év végi értesítőben lévő osztályzatok a tantervi követelmény és a növendék gyakorlati eredményei alapján a következők:

- kitűnő (5d)
- jeles (5)
- jó (4)
- közepes (3)
- elégséges (2)
- elégtelen (1)

A vizsgán vagy a hangversenyen, bemutatkozókon, kiállításokon a kiemelkedő tanulói teljesítményt kitűnő, azaz 5(d) osztályzattal minősítjük. Az érdemjegyekről a szülőt értesítjük, amelynek formális megjelenésére a művészeti iskola tájékoztató füzetét használjuk.

A tanuló érdemjegyeit félévkor és év végén összegezni kell, az átlag adja az éves teljesítményének osztályzatát. Az átlagosztályzat a térítési- / tandíj megállapításához szükséges.
Az osztályzatokat a következőképpen adminisztráljuk:
- A főtárgy és a kötelezően választható tárgy érdemjegyét a megfelelő rovatba, az elektronikus naplóba havonként vezetjük be, valamint a félévi és év végi jegyeket szómegjelöléssel és megfelelő szöveges értékeléssel a naplóba, törzsanyagba és bizonyítványba írjuk.
- A művészeti iskolai tájékoztató füzetbe havonta és félévkor a megfelelő rovatba írunk, valamint, ha szükséges, akkor szöveges értékeléssel egészítjük ki.

6.3.3 SZORGALOM OSZTÁLYOZÁSA

A tanuló főtárgyi tudását és a kötelezően választható melléktárgyak szorgalmát is havonként osztályozzuk. A szorgalom jegyeket minden hónapban a naplóban számmegjelöléssel, illetve a fél évkor és év végén szám és szómegjelöléssel vezetjük be. A művészeti iskolás tájékoztató

füzetbe havonta és félévkor számmegjelöléssel. Év végén a törzslapra és a bizonyítványba szám és szómegjelöléssel vezetjük be.

A szorgalmi osztályzat a tanulmányi átlagba nem számít bele.

A szorgalom jegyek a következők:

- 5 (példás)

Példás, akinek teljesítménye egyenletes szerepet vállal különböző fellépéseken, valamint órán aktív és megbízható.

- 4 (jó)

Jó, akinek teljesítménye többnyire egyenletes. Órán aktív és megbízhatóan dolgozik, aki tanári kérésre vállal fellépéseket és szereplést.

- 3 (változó)

Akinek teljesítménye és felkészültsége elmarad képességeitől, amely alapján ingadozik a tudása. Nem igazán kitartó és rendszerint hiányos a felszerelése.

- 2 (hanyag)

Akinek teljesítménye az órán csak minimális szinten jelenik meg, figyelmetlen és rendszeresen nem készül az órára.

6.3.4 AZ ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS ALAPELVEI

Fontosnak tartjuk, hogy az értékelés ösztönző és motiváló hatású legyen. Figyelmet fordítunk arra, hogy rendszeres legyen az értékelés, óráról-órára történjen.

Kiemelten fontosnak tartjuk a növendék reflexióját, amely a későbbi önálló munka alapja. Az értékelésünk alapja mindig a differenciálás alapján személyre szólóan történik. Szükséges, hogy továbblépést segítő szakmai tanári megnyilvánulás olyan tanári attitűdben történjék, amelynek hangvétele barátságos, és ennek eredménye olyan tanácsadás, amely ösztönző szándéka mellett a bizalmi légkört teremti meg. A tanári hozzáállás a felebaráti szereteten alapszik. Értékelésünk inkább megerősítő jellegű, mint minősítő.

6.3.5 ÉRTÉKELÉSÜNK SZEMPONTJAI

Elsődleges szempont a növendék konstruktív hozzáállása, amely a munkafegyelmében és szerepvállalásában nyilvánul meg, ideértve a fellépéseket és versenyeket. Lényeges a növendék órai munkája, aktív jelenléte, bátor és felelősségteljes kommunikációja, személyiségét tükröző emberi magatartása.

6.3.5.1 A szóbeli értékelés

A művészeti órákon nagy gondot fordítunk a szóbeli értékelésre, amely a tanórai teljesítményt véleményezi. Továbbá a hangszeres, szóbeli, vagy írásbeli beszámolók után. A szóbeli értékelésnek helyet adunk olyan szituációkban, ahol meg tudjuk szólítani a növendéket, vagy a növendék szüleit, hozzátartozóit. Ilyen események a tanórák mellett a fogadóórák, szülői értekezletek, év eleji és év végi alkalmak, ideértve a vizsgákat is, ahol osztályzatokat adunk, továbbá a bizonyítványosztás napja.
Szóbeli értékelésre lehetőség van bármilyen típusú fellépést követő alkalomkor.
Továbbá a növendék szempontjából lényeges a szóbeli dicséret kinyilvánítása a tantestület, az osztályfőnök, illetve az osztály és a teljes diákközösség előtt.
Az iskola összes tanulója és tanára előtti alkalom a Te Deum, azaz az iskolai évzáró ünnepség.

6.3.5.2 Írásbeli szöveges értékelés

Írásbeli szöveges értékelést alkalmazhatunk a hangszeres előadásról, az írásbeli beszámolókról, dolgozatokról, a létrejött képzőművészeti alkotásokról mint megerősítő szaktanári véleményezés és útmutatás. Az év végi jutalmazáskor a főtárgyból szerzett **kitűnő eredményért**. Az alapvizsga és záróvizsga értékeléshez, amely a naplóban, a bizonyítványban és a törzskönyv megfelelő rovatában is írásban rögzítésre kerül. Ezenkívül a szaktanár írásbeli jellemzést készíthet a növendéke egész éves felkészültségéről és hozzáállásáról, amelyet a féléves és év végi vizsgajegyzőkönyvhöz lehet csatolni.

6.3.6 A TANÍTÁS FOLYAMATÁBAN ALKALMAZOTT ÉRTÉKELÉS TÍPUSAI

1 Diagnosztikus, szintfelmérő értékelés:
Az iskolába lépő növendékkel történő munkafolyamatok kezdetekor alkalmazzuk, vagy új témakör elején. Célunk, hogy megismerjük növendékünk jelenlegi kompetencia szintjét, és megválasszuk a tanítás megfelelő módszerét. Kiemelt szerepe ebben az értékelési típusban a szóbeli dicséretnek a növendék már megszerzett tudására és kompetenciaszintjére fókuszálva.

2 Formatív, fejlesztő értékelés

A formatív értékelés egyben visszajelzés a tanár munkájára, és felhívja a növendék figyelmét arra, hogy a tanulási folyamatban mi az, amit már elsajátított, és mi az, amiben még fejlődnie kell.

3 Szummatív, lezáró értékelés

Általában a tanulást, tanítást lezáró szakasz végén alkalmazzuk, amely történhet vizsgáztatás és beszámoltatás útján. Konkrét visszajelzést kap a növendék a tárgyi tudásáról, amely például az osztályzatok, érdemjegyek kiosztásával valósul meg. Ezzel az értékelés mérhetővé válik.

6.3.7 A NÖVENDÉKEK JUTALMAZÁSÁNAK ÉS ÉRTÉKELÉSÉNEK EGYÉB FORMÁI

A művészeti iskolában a tanulókat a következőképpen jutalmazzuk, amely teljesítményükre és a művészeti tárgyhoz való hozzáállásukra ösztönzően hat:

1. Bálint Sándor díj: Az iskola közössége előtt azon diákunk kaphatja, aki a népi hagyományok ápolásában egész éves vagy több éves munkáját is figyelembe véve kiemelkedően teljesített.

2. Huszka Jenő díj: Az iskola közössége előtt azon diákunk kapja, aki a klasszikus zenei tanszakon tanúsított egész éves vagy több éves munkáját is figyelembe véve kiemelkedően teljesített.

*3. Dorogi Imre díj:*Az iskola közössége előtt azon diákunk kapja, aki egész éves vagy több éves munkáját is figyelembe véve kiemelkedően teljesített a képzőművészetekből.

4. Laudációban, azaz igazgatói dicséretben részesül az iskola közössége előtt az a növendékünk, aki egész éves művészeti tanulmányaiban különböző versenyeken szerepelve képviselte iskolánkat, és versenyeken, találkozókon helyezést ért el. Ezen diákunk megbízható és rendszeres fellépője, előadója iskolánknak.

5. A tanszak közössége előtt *Kiemelt tanszaki dicséretben* részesítjük azon növendékünket, aki kiemelkedő tanulmányaikban és rendszeresen szerepel és versenyeken, találkozókon.

6. A tanszak közössége előtt *Szaktanári dicséretben* részesítjük azon diákunkat, aki az egész éves munkája alapján olyan jelentős fejlődést mutatott, amely elsődlegesen az órai munkához kapcsolható, és önként szívesen vállal szereplést az iskolai eseményeken és programokon.

6.3.8 A BESZÁMOLTATÁSOK FORMÁI

Féléves és év végi vizsgák, és a vizsgák szabályai

A főtárgyi és elméleti tárgyakból a féléves és év végi vizsgák az elsődlegesek mint beszámoló jellegű szereplések. A félévi és az év végi érdemjegy megállapítása a havonkénti osztályzatok alapján történik.

A vizsgaköteles tárgyakat a helyi tanterv határozza meg.

Indokolt esetben lehetőség van a vizsga elhalasztására. A kérvényt az igazgatónak kell benyújtani, aki a szaktanárral együtt az osztályozó vizsga idejét meghatározza. Az a növendékünk, aki valamilyen oknál fogva – tőle független esemény pl. betegség miatt - nem tud levizsgázni, féléves munkája alapján megajánlott jegyben részesül.

A féléves és év végi beszámoltatások a félévek végéhez közeli időpontban történnek, erre a tanév rendjében egy teljes hét van megjelölve.

A munkaközösség tanárai egymással egyeztetik a tanszakok vizsga munkarendjét.

A vizsgahéten történő vizsgáztatást a tanszakvezető szaktanár szervezi. A vizsgáztatás két, legfeljebb háromtagú vizsgabizottság előtt történik. A vizsgabizottságot az intézményvezető jelöli ki, vagy a szaktanárok közös szóbeli megállapodása alapján jön létre.

A vizsgák az iskolánkban nyílt, azaz látogatható vizsgakoncertek az érdeklődők: szülők, tanárok, barátok részére.

A vizsgákról jegyzőkönyv készül, amely tartalmazza a vizsgaanyagokat és a vizsga érdemjegyét, továbbá tartalmazza a vizsgák időpontját. Nagyobb létszámú tanszak esetén a hatékonyabb vizsgáztatás érdekében lehetséges a vizsgahéten több napot is megjelölni a vizsga munkarendjében. A vizsga jegyzőkönyvét a vizsgabizottságot alkotó pedagógusok aláírása hitelesíti.

6.3.9 AZ ISKOLA ÁLTAL ALKALMAZOTT ELLENŐRZÉSI FORMÁK

Megfigyelés

Növendékünk szorgalma és a munkavégzés iránti aktivitása a megfigyelés alkalmával kiderül: információt gyűjtünk képességeiről és meggyőződünk arról, hogy milyen további tanári magyarázatokra lehet szükség, és milyen szinten terhelhető növendékünk.

Házi feladat és gyakorlás

Rendszeresen adunk házi feladatot növendékeinknek, óráról - órára, amellyel elősegítjük feladatmegoldó képességük fejlődését, és egyben az órán tanultak ismétlésére inspiráljuk őket.

A házi feladat számonkérése számunkra is visszajelzés értékű, amely által lehetőségünk nyílik formatív, azaz fejlesztő értékelésünk megvalósítására.

Kiemelt jelentősége van a házi feladat értékelésekor a növendék reflektív gondolkodásának, ami az önálló és átgondolt munkavégzés alapja.

Csoportmunka megfigyelése

A csoportos munka megfigyelésekor képesek vagyunk az egyént és egyéni munkáját is számon tartani. Nagy hangsúlyt fektetünk a kommunikációs képességre és a csoportos munkán belül történő megnyilvánulás lehetőségére.

Szóbeli felelet

A szóbeli feleletekkor elvárjuk, hogy a növendék képes legyen szakkifejezések használatával önállóan megfogalmazni tudását. A felmerülő hibák kijavítása a pedagógus részéről segítő szándékú, a pontatlanságok, hibák javítása érdekében a rávezetés módszerét alkalmazzuk.

Referátum és beszámoló

A referátum és beszámoló elkészítésével célunk, hogy a növendék például a tanszaki közössége előtt tudja előadói készségét fejleszteni. Szakmai beszámoló történhet írásban is, ahol keretet adva a beadandó témakörnek megkívánjuk, hogy a fogalmazás szóhasználata választékos legyen a helyes írás mellett. Fontosnak tartjuk források megjelölését is.

A referátum és a beszámoló leginkább a félév és év vége zárásához kapcsolódó beszámoltatási forma.

Szakmai beszámolónak minősül a hangszeres játék is.

6.3.10 AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

Pedagógusaink arra törekednek, hogy a növendékek lehetőleg már az órán el tudják sajátítani az új ismeretanyag alapját. Az elméleti anyagrészek magyarázata, megértetése a szolfézs órák feladata.

A tanári bemutatás a gyakorlás segítéséhez a hangszeres főtárgy órákon történik. A nehezebb részek kiemelése és gyakoroltatása elengedhetetlen a választott darab hibátlan megszólaltatásához.

Az ének órákon és népi hangszeres foglalkozásokon a tanári bemutatás mellett hangzó anyag meghallgattatása szükséges az autentikus hangzás reprodukálásához.
A szolfézs házi feladatok elkészítése a tanítvány szabadidejének függvénye. A feladatok nehézségi foka az átlagos képességű növendékek számára is könnyen megoldható legyen. A következő tanórán a közös megoldással lehet ellenőrizni a házi feladatot. Így a tanulási nehézségekkel küzdők is segítséget kapnak a feladat feldolgozásához.

6.3.11 A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI

A növendék magasabb évfolyamba léphet, ha teljesítette az adott évfolyamon a **3/2011. (I. 26.) NEFMI rendeletnek** megfelelően a tanszakonként és tantárgyanként meghatározott minimális követelményeket. A követelményrendszer teljesítését a pedagógusok a növendék egész éves munkája alapján az érdemjegyekkel minősítik.
Azt a tanulót, aki a fentiekben meghatározott módon orvosi, vagy egyéb igazolással bizonyítja távolmaradásának okát, egész éves teljesítménye alapján kell osztályozni. Ilyenkor a napló, a törzsanyag és a bizonyítvány megfelelő rovatába kell beírni, hogy a tanév végi beszámolón nem vett részt.
Amennyiben főtárgyból, vagy kötelezően választható tárgyból elégtelen érdemjegyet kap, javítóvizsga letételére van szükség, amely augusztus 22 és augusztus 31. között lehetséges vizsgabizottság előtt.
Az alapfokú művészeti iskola alapfokú 6. évfolyamáról a továbbképző évfolyamba az a növendék léphet, aki – jogszabályban meghatározottak szerint – művészeti alapvizsgát tett.

6.3.12 MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei:

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.
Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

6.3.12.1 A művészeti alap- és záróvizsga feladatainak és követelményeinek meghatározása:

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsgatantárgy tekintetében - az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével a helyi tantervben határoztuk meg. A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása.
Iskolánkban a hangszer, illetve magánének („A" tagozat) főtanszakos tanulók szolfézs vagy zenetörténet - zeneirodalom vagy zeneelmélet vizsgatantárgyak közül választhatnak. A művészeti alap- és záróvizsgát háromfős vizsgabizottság előtt kell teljesíteni. A vizsgák lebonyolítása és megszervezése a vizsgáztató intézmény feladata. Vizsga tantárgynak csak az a tárgy választható, amelyet az intézmény a pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a növendék a tantárgy utolsó évfolyamán lévő tananyag elsajátításának megfelelt, és teljesítette a követelményrendszert.

6.3.12.2 A művészeti alap- és záróvizsga általános követelményei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és az adott tanév elején a vizsgára jelentkezett.
Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és az adott tanév elején a vizsgára jelentkezett.
A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja:
A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsga tantárgy tekintetében - az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tantervében kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg. A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata. Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

6.3.12.3 A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsgatantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni. A művészeti alapvizsga illetve záróvizsga eredményét a vizsgatantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.
Az alapvizsga illetve záróvizsga eredményét a tárgyat tanító tanár vezeti be a törzslapba és a bizonyítványba. A záradékot az igazgató írja alá, az eredményhirdetés a bizonyítvány kiosztásával történik.

Az alap- és záróvizsga teljesítése után a bizonyítvány szakszerű kiállítása mellett növendékünk elismerő oklevélben részesül. Az oklevél külön sorszámmal ellátott, kiállított intézményi dokumentum, amely igazolja a vizsga sikerességét és a vizsgán elért eredmény minősítését. A vizsga oklevél a vizsgabizottság és az intézményvezető aláírásával hiteles. Az oklevél sorszámát a KIR rendszerében rögzítjük.

Az oklevél minősítései:

5 jeles – kiválóan megfelelt

4 jó – jól megfelelt

3 közepes – megfelelt

A minősítés szám és szómegjelölés mellett bevezetésre kerül a bizonyítványba, a törzsanyagba és külön a minősítő alap és záróvizsgát igazoló oklevélre egyaránt.

6.3.13 A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI

A művészeti iskolába elbeszélgetés alapján vesszük fel növendékeinket. A felvételi elbeszélgetés alkalmával a szaktanár: a hangszeres főtárgy tanár és a szolfézs tanár szakmai irányultságú tanácsokkal segíti a művészetoktatásba lépő növendéket.
Amennyiben a növendék az előzetes tanulmányait folytatva magasabb évfolyamba kíván belépni, ezt fel kell tüntetni a jelentkezéskor a jelentkezés dokumentumán. A kérelemről az erre a célra szerveződő vizsgabizottság dönt.

Más művészetoktatási intézményből érkező és átjelentkező növendékeknek szükséges leadni az előző művészeti tevékenységüket igazoló bizonyítványt, amely alapján megállapításra kerül, hogy főtárgyból, szolfézsból, egyéb tárgyakból melyik évfolyamon folytathatja tovább iskolánkban művészeti tanulmányait.

6.3.13.1 A tanuló felvételének rendje

A felvételt a művészeti iskolába június hónapban tartjuk, ezen kívül még szeptember 10.ig van lehetőség a tanszakokon az üres helyek betöltésére. Amennyiben egy tanszakra a férőhelyek számánál több jelentkező van, a növendék várólistára kerül. Tanszaki üresedés esetén és a művészetoktatás további igénye alapján, a várólistán lévő növendék intézményvezetői döntést követően bekerül a választott művészeti ágazat tanszakára.

A művészeti beiratkozás alkalmával a szülő nyilatkozik arról, hogy gyermeke másik művészeti iskolában is tanul-e, és ez határozza meg, hogy térítési- vagy tandíjat fizet. A beiratkozás a személyi adatlap kitöltésével és a szülői nyilatkozaton aláírt és elfogadott térítési- vagy tandíj **befizetésével** lesz érvényes.

6.3.14 MŰVÉSZETI ISKOLÁNK SZERVEZÉSÉBEN RENDSZERES PROGRAMJAINK, ESEMÉNYEINK

1 Népzenei rendezvények

Városi program:

- „Mézespálinka” karácsonyi nagy koncert

Régiós, országos program:

- Piarista kórustalálkozó

Országos rendezvényeink:

- Kobzos kurzus

2 Klasszikus zenei rendezvények

Országos rendezvény

- Tavaszi gitártalálkozó

3 Könnyed hangvételű program

- Piar the World

6.3.15 AZ ISKOLÁBAN ALKALMAZOTT SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK, BELEÉRTVE A TÉMANAPOKAT, TÉMAHETEKET ÉS A PROJEKTOKTATÁS

1.Iskolai énekkar

Közösségformáló ereje által hat az emberi kapcsolatok fejlődésére, azon belül az egyén személyiségfejlődésére utazáson, kiránduláson, kórustáborokban a közös éneklés élményével.

Az iskolai énekkar olyan pozitív élménynyújtás – a zene és az emberi kapcsolatok összefonódásával –, amely arra ösztönzi a tanulót, hogy felnőtt korában is részt vegyen a kulturális élet valamely vokális művészeti csoportjában.

Az iskolai énekkar versenyeken, fesztiválokon vesz részt, intézményi kapcsolatainkat ápolja, ünnepeinket színessé varázsolja.

2.Népzenei Kamaraműhely

Az iskola tehetséges kobzosaiból, énekeseiből, hegedűseiből, gitárosaiból, csellósaiból és őket tanító tanáraikból áll. Az újraénekelt népi dallamokból táplálkozó muzsika évek során zeneileg sokat bővül: a népi dallamokkal együtt a versmegzenésítések, valamint a régi zene új területei jelentenek izgalmas zenei feladatokat az együttes számára. Feldolgozásaikban a dallamot nem csupán önmagában használják fel, hanem a szűkebb-tágabb keretét adó hagyományvilággal együtt gondolják tovább. Így nem csak a népzene és a régi zene múltbeli életéről adnak képet, hanem azok ma is ható erejéről, örök aktualitásáról is. A Népzenei Kamaraműhely az egyházi népénekek népzenén keresztül történő megközelítésében úttörő szerepet vállal. Céljuk, hogy értékes munkájukból lemezfelvételek szülessenek.

3.„Ha folyóvíz volnék…”- a népzeneoktatás szegedi modellje

A projekt fő célja, hogy egy olyan találkozás szülessen a moldvai és gyimesi fiatalokkal, ahol a különböző kultúrákból jövők az alkotóművészet közös nyelvén közel kerülhetnek egymáshoz, felismerik valós értékeiket, önbizalmat szereznek. A program ezért különböző

kulturális háttérrel (falusi, városi, két külön ország) rendelkező fiatalokat hoz össze, ahol az együttlét konkrét alkotással, céllal is bír. A projekt témái az egymástól való zenetanulás, közös zenei projektek, koncert, a tánc öröme.

4. Komolyzenei kamaracsoportok (gitár kamara, furulya consort, cselló-gitár kamara)

Célunk, hogy a tanulók életformájává fejlesszük a kamarazenélést, növeljük azok táborát, akik a későbbiekben egyéb tanulmányaik vagy munkájuk mellett szabadidejük egy részét kamaramuzsikálással töltik. Ezért ki szeretnénk használni az együttmuzsikálás közösségformáló erejét, hogy bensőséges kapcsolatot teremtsenek a kamaraegyüttes tagjai egymás között. Ezáltal növekszik a tanulók egymás iránti felelősségérzete, és ezért ki tudjuk használni a társas muzsikálás által nyújtott biztonságérzetet a szorongó tanulók gátlásainak feloldására. A kamaracsoportok műsoraikkal iskolai és más rendezvényeken rendszeresen részt vesznek.

6.3.16 KÖNYVTÁR

Iskolánkban könyvtár működik, amely a nappali gimnáziumi közismereti órák tananyagát szolgáló irodalom mellett, tartalmaz az alapfokú művészeti oktatáshoz szükséges *kottaállományt és művészeti oktatás területéhez kapcsolódó szakirodalmat*. Ezen kotta és szakirodalom állomány elősegíti a művészeti területen működő tanárok munkáját és biztosítja a növendékeink fejlődését. A szociálisan rászoruló növendékeinknek is biztosítja a tanulás lehetőségét.

A könyvtár a művészet oktatás területét figyelembe véve az elmúlt években gazdagodott a sikeres pályázatok és együttműködési megállapodások köszönhetően értékes kotta és zenei szakkönyv irodalommal.

Az iskolai honlapunk is nyújt bő kínálatot és a kottatár tekintetében és tartalmaz gazdag anyagot népdalok, liturgikus énekek, egyházi ünnepek és könnyűzenei dalokhoz kapcsolódóan. A honlapon lévő kottatár anyaga a művészetpártoló Szegheő József piarista szerzetesünk gyűjtése.

6.3.17 A TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

A tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztása csak az iskolavezetés véleményének kikérésével lehetséges. Az iskolavezetés figyelembe veszi a tanár módszertani szabadságát és a tanulók jogát a tárgyilagos és többoldalú ismeretszerzéshez.

Alapelvnek tekintjük, hogy a tankönyv tartalma a lehető legnagyobb mértékben egyezzen meg a tanterv tartalmával.

Csak olyan tankönyvet, tanulmányi segédletet, taneszközt alkalmazunk, amely biztosítja az ismeretek objektív, tárgyilagos átadását, és nem akadályozza a többoldalú ismertszerzést.

A tankönyv, tanulmányi segédlet, a tanuló számára kötelező taneszközök kiválasztásnál, ha a választás nem veszélyezteti a követelmények teljesítését, a tanuló számára olcsóbb megoldást alkalmazzuk.

Az egyes tantárgyak tananyagának eredményes elsajátításához szükséges legfontosabb taneszközöket a tantárgyak helyi tantervei évfolyamonként tartalmazzák.

A kötelezően előírt taneszközökről, tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, ruházati és más felszerelésekről a szülőket minden tanév előtt a (a tankönyvrendelés időszakában, illetve a megelőző tanév utolsó szülői értekezletén) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.

A szükséges taneszközöket (hangszereket, fellépő ruházatot) a tanulók korlátozott számban az iskolától bérelhetik, ill. a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.
A szülőket tájékoztatjuk az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről; valamint arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

6.4 A tanszakok helyi tanterve

6.4.1 KLASSZIKUS ZENE EGYÉNI KÉPZÉS

„A" TAGOZAT

Tanszakok és tantárgyak
Fafúvós tanszak tantárgyai: furulya,
Akkordikus tanszak tantárgyai: cimbalom, hárfa, gitár,
Billentyűs tanszak tantárgyai: zongora, orgona
Vonós tanszak tantárgyai: hegedű, brácsa, gordonka, nagybőgő
Vokális tanszak tantárgya: népi ének
Zeneismeret tanszak tantárgyai: szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet

Kamarazene tanszak tantárgyai: kamarazene, zenekar, kórus

Főtárgy: hangszeres tantárgyak és magánének
Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező*
Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene, zenekar, kórus
Választható tantárgyak: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, egyházzene, improvizáció, zeneismeret, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, valamint a népzene tantervi programjainak tantárgyai
Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfa tantárgyak) és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

* Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül köteles egyet felvenni.

Óratervek

Az „A" tagozatos óratervek magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az

alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tantárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

6.4.2 NÉPZENE EGYÉNI KÉPZÉS

Tanszakok és tantárgyak

Vonós és tekerő tanszak tantárgyai: népi hegedű, népi brácsa, népi bőgő/cselló, tekerő

Fúvós tanszaktantárgyai: népi furulyák, duda, népi klarinét/tárogató

Pengetős tanszak tantárgyai: citera, tamburák, koboz

Akkordikus tanszak tantárgyai: népi cimbalom, népi harmonika

Ütős tanszak tantárgyai: népi ritmushangszerek

Vokális tanszak: népi ének

Zeneismeret tanszak tantárgyai: népzenei ismeretek, néprajz, szolfézs kötelező, szolfézs

Kamarazene tanszak tantárgyai: népi kamarazene (a tantárgy magába foglalja a hangszeres és vokális társaszenét), népi zenekar

6.4.3 HANGSZERES ÉS VOKÁLIS TANSZAKOK EGYÉNI KÉPZÉS

„A” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres és vokális tanszakok

Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező*, népzenei ismeretek

Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, népzenei ismeretek, néprajz**, második hangszer, népi ének, kamarazene, zenekar.

Választható tantárgy: szolfézs, népzenei ismeretek, néprajz, második hangszer, népi ének, kamarazene, zenekar, vagy a klasszikus zene, jazz-zene, elektroakusztikus-zene tantervi programjainak tantárgyai

Korrepetíció (népi hangszeres, vagy zongora kíséret): a hangszeres és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

* Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy Követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül köteles egyet felvenni.

** A néprajz kötelezően választható tantárgyként csak az alapfok 5. évfolyamtól tanulható.

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tantárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma:

(2)+6+4 évfolyam: népi hegedű, népi brácsa, népi bőgő/cselló, tekerő, népi furulyák, duda, népi klarinét/tárogató, citera, tamburák, népi cimbalom, koboz, népi harmonika, népi ének,

(2)+6 évfolyam: népi ritmushangszerek,

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

A tanszakok kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevétele mellett a tanuló más tanszak, illetve művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák időtartama:
Főtárgy: „A" tagozaton minimum 2x30 perc (egyéni)
Kötelező tantárgy: „A" tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc (csoportos)
Kötelezően választható tantárgy: 5-10. évfolyamig
Csoportos tantárgy: minimum 2x 45 perc
zenekar: minimum 9 fő; kamarazene: 2-8 fő
Választható tantárgy: Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.
A korrepetíció ideje: A teljes képzési időben minimum 10 perc

6.4.4 KÉPZŐMŰVÉSZET

Képzőművészeti tanszak (előképző 1-2. évfolyam + 1-3. alapfokú évfolyam)
Főtárgy:
Vizuális alapozó gyakorlatok (előképző 1-2. évfolyam)
Grafika és festészet alapjai (1-3. alapfokú évfolyam)

Kötelező tantárgy:
Vizuális alkotó gyakorlat (1-10. évfolyam)

Választható tantárgy:
Vizuális alapozó gyakorlatok (előképző 1-2. évfolyama)
Népművészet (1-10. évfolyam)
Művészettörténet (3-10. évfolyam)

Tanszakok és főtárgyaik a 4. alapfokú évfolyamtól a továbbképző 10. évfolyamáig
Fém- és zománcműves tanszak - Fém- és zománcműves műhelygyakorlat
Fotó és film tanszak - Fotó és film műhelygyakorlat
Grafika és festészet tanszak - Grafika és festészet műhelygyakorlat

Környezet- és kézműves kultúra tanszak - Környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat
Szobrászat és kerámia tanszak - Szobrászat és kerámia műhelygyakorlat
Textil- és bőrműves tanszak - Textil- és bőrműves műhelygyakorlat

Kötelező tantárgy:
Vizuális alkotó gyakorlat (1-10. évfolyam)

Választható tantárgyak:
Népművészet (1-10. évfolyam)
Művészettörténet (3-10 évfolyam)

A tantárgyak tartalma
Moduláris rendszer szerint alapmodul a vizuális alkotó gyakorlat, a grafika és festészet alapjai, egyedi szakmai modul a műhelygyakorlat.
A vizuális alapozó gyakorlatok az előképző első két évfolyamának komplex művészeti tantárgya. Sokszínű alkotó játékra ad lehetőséget. A legkülönfélébb anyagok, eszközök, technikák megismerése segíti a gyermekek kreativitásának kibontakozását és a tradicionális kézművesség értékeinek továbbadását.
A vizuális alkotó gyakorlat a képző- és iparművészeti ág, az ősi és kézműves tárgyformálás, a médiaművészet sokféle tevékenységének megismertetésére szolgál. Feladata a vizuális eszköztár bővítése, a művészi kifejezési formanyelv kialakítása, gazdagítása, változatos kreatív feladatsorokon keresztül.
A grafika és festészet alapjai tantárgy a képi kifejezés változatos módjainak elsajátítását és alkalmazását teremti meg.
Előkészíti és megalapozza a művészi igényű szakmai munkát.
A műhelygyakorlat lehetővé teszi az ősi, a hagyományos és a kortárs képző- és iparművészeti, valamint médiaművészeti szakirányú tevékenységek elsajátítását. A tanuló a helyi lehetőségektől függően a műhelygyakorlatok közül érdeklődésének és képességének megfelelően választ.

Óraterv

	Évfolyamok											
Tantárgy	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1.)	(2.)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy			2	2	2							
Kötelezően választható tantárgy						2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(2)	(2)	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(2-4)	(2-4)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A fenti táblázat „Összes óra” rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.
A vizuális alkotó gyakorlat és a műhelygyakorlatok óraszáma 1-3 vagy 3-1 arányban átcsoportosítható.

A főtárgyak képzési ideje:
2 előképző évfolyam: Vizuális alapozó gyakorlatok
3 alapfokú évfolyam: Grafika és festészet alapjai
3 alapfokú + 4 továbbképző évfolyam: Fém- és zománcműves műhelygyakorlat, Fotó és film műhelygyakorlat, Grafika és festészet műhelygyakorlat, Környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat, Szobrászat és kerámia műhelygyakorlat, Textil- és bőrműves műhelygyakorlat

A tanítási órák ideje: 45 perc

6.4.5 TÁNCMŰVÉSZET

Főtárgy:
Népi játék (1-2. előképző évfolyamon)

Néptánc (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)

Kötelező tantárgy:

Folklórismeret (3-6. alapfokú évfolyamon)

Tánctörténet (9-10. továbbképző évfolyamon)

Kötelezően választható tantárgyak az összevont osztályokban:

Folklórismeret

Tánctörténet

Választható tantárgyak:

Népi játék (1-2. előképző évfolyamon)

Néptánc (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)

Népzenei alapismeretek (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)

Táncjelírás-olvasás (9-10. továbbképző évfolyamon)

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	3-4	3-4	3	3	3	3	3-4	3-4	3	3
Kötelező tantárgy					1	1	1	1			1	1
Kötelezően választható tantárgy			1	1					1	1		
Választható tantárgy	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A fenti táblázat Összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)

Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti

A tanszakok kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevétele mellett a tanuló más tanszak vagy művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák időtartama: 45 perc

7 A KOLLÉGIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

7.1 Bevezetés

A kollégiumi pedagógiai programunk felülvizsgálatára egyrészt a 2020 január 31-én hatályba lépett új Nemzeti Alaptanterv, másrészt az új KNOAP (Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja) megjelenése miatt volt szükség. Célunk a program felülvizsgálatával, illetve átdolgozásával az volt, hogy megfeleljen a törvényi, a fenntartói, a tanulói, és szülői elvárásoknak, és hogy a lehetőségeinkhez mérten a legnagyobb segítséget nyújtsuk a Piarista Iskola mindennapi nevelő- oktató munkájához. További célunk volt az intézményünkben folyó nevelőmunka kompetencia alapúvá tétele, illetve egyenlő esélyek biztosítása a különböző felkészültséggel, más-más környezetből érkezők diákok számára.

Intézményünk pedagógiai programjának átdolgozása folyamán figyelembe vettük az Országos Kollégiumi Szövetség és a Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézet ajánlását, a gyermekek nevelésével, oktatásával és védelmével összefüggő törvényeket, jogszabályokat, különös tekintettel a humanista, a nemzeti, a közösségi, és keresztény értékekre.

- 2011. évi CXC. (köznevelési) törvény;
- 1997. évi XXXI. tv. módosítása a 2002. évi IX. tv. (a gyermekek védelméről);
- A kollégiumi nevelés országos alapprogramja (nem rendeleti szintű)
- A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve

7.2 A kollégiumi nevelés alapelvei

A Piarista Iskola pedagógiai alapelve a „pietas et litterae”, azaz a hit és a tudomány egysége. A Kalazanci Szent József által ránk hagyott elveket a Piarista Rend közösségével értelmezzük és ültetjük át a napi gyakorlatba. Alapelvünk a személyesség, a következetesség és a lelkiismereti szabadság.

Személyesség: nevelésünk legfontosabb tényezője a nevelő személyisége. Elsősorban a nevelőnek kell folytonos megújulásra törekedni. A diákokat is erre hívjuk meg. Pedagógiánk

középpontjában a krisztusi emberkép áll, amely szerint minden ember (diák, tanár, szülő) Isten képére teremtetett, politikai, társadalmi, gazdasági téren független – egyedül Istennek tartozik elszámolással.

Következetesség: a nevelés és az oktatás, hit és tudás egységet alkot. A nevelésben és az oktatásban következetességre törekszünk.

Lelkiismereti szabadság: a hit és tudás ajánlat a diákok és családjaik felé, melyet szabadon fogadhatnak be. Iskolánk nyitott iskolaként működik mindazok számára, akik ezt az ajánlatot vonzónak látják, függetlenül attól, hogy a befogadás mely fokán állnak. Ezt az ajánlatot a társadalom evangelizálásának részeként értelmezzük.

A nevelés során kiemelten fontosnak tartjuk Magyarország nyelve és kulturális értékei iránti tiszteletet, a más kultúrák iránti tiszteletet, valamint a természeti környezet iránti tiszteletet.

Kollégiumi nevelésünk további alapelvei:

- hiteles, keresztény közösség fejlesztése, amely képes megkülönböztetni és visszaszorítani a mai társadalmi liberalizmus jellemzőit;
- keresztény erkölcsi értékrend kialakítása és hitben való gyarapodása;
- a keresztény erkölcsi elvek, normák megismertetése és életté váltása;
- kollégista növendékeinkből vidám és higgadt, Istenre hagyatkozó emberek nevelése;
- az egyházi közösségekkel való konstruktív együttműködés;
- a katolikus oktatás nevelési hagyományainak, a nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása.
- a tanulók személyiségjogainak tiszteletben tartása, az alapvető emberi és szabadságjogok, a gyermekeket megillető jogok érvényesítése, és a felelősségre ébresztés;
- felelősség, bizalom, segítőkészség és tapintat alkalmazása a nevelésben;
- a tanulók aktivitásának, érdeklődésének formálása, fejlesztése, az öntevékenység és a közösségi önszerveződés támogatása;
- tehetséggondozás, felzárkóztatás, pályaválasztás, életkezdés segítése;
- konstruktív együttműködés a szülőkkel, az iskolával és egyházi közösségekkel;
- a környezet esztétikus kialakítása, szociális és érzelmi biztonság megteremtése;
- az egyéni és közösségi érdekek egyensúlyban tartása az egészséges fejlődés érdekében:

- változatos és igényes művelődési és szabadidős tevékenységek biztosítása;
- integrált nevelés megvalósítása;
- egyéni bánásmód alkalmazása az életkori és személyiségre jellemző sajátosságok, különösen a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevételével;
- nemzeti hagyományok, nemzeti önazonosság ápolása, fejlesztése, etnikai-, kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása;
- a nevelőtestület pedagógiai, módszertani felkészültségének folyamatos fejlesztése;
- intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében;
- egységes normarendszer kidolgozása a kollégiumi nevelésben résztvevő partnerek számára (szülők, tanulók, tanulócsoportok, kollégiumi és iskolai nevelőtestület, közvetlen és távolabbi környezet, stb.)

Nevelőtanárainktól elvárjuk, hogy ne csak a tanulás eredményessége legyen mérce számukra, hanem fedezzék fel diákjaikban az értékeket, tartsák mindig szem előtt, hogy a fegyelmezés nem egyenlő a megalázással. Minden körülmények között szakítsanak időt a diákokkal való személyes, atyai kapcsolat ápolására. Fontos a személyes kísérés és törődés, mely révén hitükben és egyéniségükben való fejlődésükben is követjük a tanulókat.

7.3 A kollégiumi nevelés értékrendszere

Tudatos erkölcsiség:

- erkölcsösség, jólneveltség, értéktisztelet, magatartási szabályok betartása; becsületesség, jellemesség;
- a jó, a rossz, a helyes, a helytelen, az igaz, a hamis felismerése;
- őszinteség, egyenesség, nyíltság, a felelősség felvállalása;
- hit és hűség gyakorlása;
- a szeretet, megértés, türelem, alázat előtérbe helyezése;
- felelős szabadság, belső fegyelmezettség;
- segítőkészség kialakítása.

Műveltség, tudás, intelligencia:

- a tanulás, a tájékozottság fontosságának elfogadása;

- a művészet, a tudomány különböző területeinek ismerete, befogadása;
- a nyelvtanulás, nyelvismeret, nyelvvizsga jelentőségének tudatosítása;
- motiváltság az önképzésre, permanens tanulásra;
- igényesség, szorgalom, kreativitás.

Önismeret, önelfogadás, reális énkép:

- igény az önismeretre, önnevelésre, az egyéniség kibontakoztatására;
- saját személyiségünk vállalása, egészséges önbecsülés;
- felelősségvállalás a saját életút alakításáért;
- céltudatosság, kitartás – minden helyzetben;
- nyitottság az élményekre, a jól végzett munka örömére, a pozitív érzelmekre.

Magyarság:

- a szülőföld, az elbocsátó környezet, a befogadó környezet szeretete, hazaszeretet;
- történelmünk, nemzetünk ismerete, szeretete;
- az anyanyelv művelése, „tiszta" használata;
- a határokon kívül, kisebbségben élő magyarok problémáinak ismerete; kapcsolatteremtés.
- hagyományaink, egész kultúrkincsünk ismerete, tisztelete, védelme, gyarapítása.
- nemzeti szimbólumaink tisztelete;
- a hazánkban élő nemzetiségek jogainak, kultúrájának, hagyományainak, nemzeti érzéseinek tiszteletben tartása;
- áldozathozatal a haza felvirágoztatásáért, békéjéért.

Európaiság:

- az európai kulturális hagyomány és örökség megismerése, megóvása, gyarapítása.
- szomszédaink és a többi európai nép nemzeti érzéseinek, identitástudatának tiszteletben tartása;
- a közép-európai és kelet európai régió sajátos történelmének, problémáinak megismerése;
- az EU ismerete, működésében való részvétel felvállalása.

7.4 A kollégiumi nevelés céljai

Kollégiumunk nevelési célja a ránk bízottak szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges, harmonikus testi-lelki fejlődésének, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, keresztény személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása intézményünk sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával.

A nevelési folyamatban figyelmet fordítunk a társadalmilag elfogadott közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek – empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőkészség – fejlesztésére. Segítjük a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértését, különös figyelemmel a nemzeti, etnikai kisebbségi és vallási sajátosságokra.

Olyan szellemi-lelki és tárgyi környezet létrehozására törekszünk, melynek fontosabb kritériumai:

- otthonos, biztonságos, támogató;
- biztosítja az iskolai felkészülést, a fejlődést;
- a diákok érdekeit állítja a működés központjába;
- a diákok otthonuknak érzik;
- biztonságban érezhetik magukat
- a diákokkal való törődést az empátia jellemzi;
- széles tevékenységrepertoárt biztosít;
- a tanár-diák viszony a kölcsönös bizalmon és elfogadáson alapul;
- a tanulók és a szülők érzik a gondoskodást, a törődést;
- a diákok tanulmányi előmenetele javul, hátrányaik csökkennek;
- a tanuló, a szülő, a fenntartó és az iskola elégedettek a tanulók számára biztosított körülményekkel, lehetőségekkel.

Célunk olyan kollégium működtetése, amely szigorúan követel, de egyben értékeli a teljesítményt, következetessége szeretettel párosul.

Kollégiumunkban nemcsak vallásukat gyakorló, vagy vallásos háttérrel rendelkező diákok élnek, hanem olyanok is, akik korábban semmiféle kapcsolatban nem voltak az

egyházzal, vagy csak formálisan vallásos családból származnak. Ebben a helyzetben a nevelőtanárok mentalitása, a vallásos kollégisták segítőkészsége, hozzáállása segítheti lebontani az egyházzal kapcsolatos negatív előítéleteket. A nem vallásos diákok felé megkülönböztetett figyelemmel kell képviselni a krisztusi örömhírt, nehogy ellenkező hatást érjünk el, mint amit szeretnénk. Csak nagy tapintattal, megértéssel és bölcsességgel érhetünk el komoly eredményt.

7.5 A kollégiumi nevelés feladatrendszere

„A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy fenntartsa a társadalmi mobilitást: esélyeket teremtsen, biztosítsa a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz, segítse a szociális, kulturális hátrányok leküzdését, a társadalmi integráció folyamatát Fontos szerepe van az egész életen át tartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a Nat-ban meghatározott kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség felismerésében és fejlesztésében, a tanulók felzárkózásának segítésében.

A Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott kulcskompetenciák:

- A tanulás kompetenciái
- A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegennyelvi)
- A digitális kompetenciák
- A matematikai, gondolkodási kompetenciák
- A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A kollégium a tevékenysége során megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi és iskolai nevelést és oktatást, egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védettséget is nyújt.

A kollégium – megfelelő pedagógiai környezet biztosításával – elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló közösségekben az együttélés, az együttműködés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását; ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.” (KNOAP)

Pedagógusaink feladata a kollégista diákjaink személyiségének, egyéni tulajdonságainak, családi körülményeinek megismerése, az elfogadó, bizalmi viszony kialakítása. Ez a folyamat a kollégiumi jogviszony létrejöttétől kezdődően tervezetten történik. Nevelői munkánk az egyént és a közösséget egyformán szolgálja.

Alapvető feladat a fejlesztés. Pedagógusaink feladata a kollégista diákjaink személyiségének, egyéni tulajdonságainak, családi körülményeinek megismerése, az elfogadó, bizalmi viszony kialakítása. Ez a folyamat a kollégiumi jogviszony létrejöttétől kezdődően tervezetten történik. Nevelői munkánk az egyént és a közösséget egyformán szolgálja.

Kollégiumunk nevelési feladatai

- keresztény életre, keresztény hitre való nevelés, biztos keresztény erkölcsi értékrend kialakítása;
- a családi életre (a családtagi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra, stb.) nevelés;
- az énkép, önismeret, szociális képességek, *a társas kultúra* fejlesztése;
- a tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése, *a tanulás tanítása;*
- a diákok képességeinek felismerése, és a felismert képességek kibontakozásának elősegítése, a tanulásban elmaradók támogatása;
- *pályaorientáció;*
- kulturált életmódra nevelés, koherens világkép kialakulásának segítése;
- a *testi és lelki egészség* folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezésre, öltözködésre, tisztálkodásra nevelés,
- *környezettudatosságra*, a *fenntarthatóság* fontosságának felismerésére való nevelés*;*
- társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése, *gazdasági és pénzügyi nevelés*;
- *állampolgárságra, demokráciára nevelés;*
- *nemzeti öntudatra nevelés, hazafias nevelés;*
- *másokért való felelősségvállalásra, önkéntességre nevelés;* *médiatudatosságra nevelés.*

- biztos tájékozódó képesség kifejlesztése, melyet diákjaink fel tudnak használni a felnőtt életben tapasztalható kaotikus társadalmi és politikai helyzetekben is (kritikus gondolkodás, közéleti szereplésre való alkalmasság, párbeszédre, konszenzusra való készség);
- igényesség kialakítása az élet minden területén:
    - a személyes baráti-, és párkapcsolatokban;
    - a közösségi kötődésekben;
    - a mindennapi munkában;
    - a művészetekkel kapcsolatban;
    - a beszédben;
    - a szakmai színvonalban;
    - a testkultúrában;
    - az étkezésben.

7.6 A pedagógiai tevékenység szerkezete, a kötelezően biztosítandó foglalkozások rendszere

A kollégium – igazodva az Nkt. 28. §-ának rendelkezéseihez – a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket – annak céljától, jellegétől függően – kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi.

- Biztosítja a tanulók testi-lelki fejlődésének feltételeit: a rendszeres étkezést, tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást.
- Figyelembe veszi a sajátos tanulói, szülői és iskolai igényeket, az intézményi hagyományokat és szokásokat.
- A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy – a jogszabályi keretek megtartásával – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjon.
- A kollégiumi élet belső szabályozását a kollégium vezetője a nevelőtestülettel együtt úgy alakítja, hogy a belső és a külső környezet változásait figyelembe veszi.

- Biztosítja a kötelező foglalkozások rendszeres, tervezett, csoportos vagy egyéni keretben való szervezését. (Összesen 15 óra/hét/kollégista).

Tanulást segítő foglalkozások - csoportonként heti 13 órában (kötelező).

Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozások - csoportonként heti 1 órában (kötelező).

Speciális ismereteket adó foglalkozások - a csoportonként heti 1 óra (kötelezően választandó).

Cél: Olyan pedagógiai környezet kialakítása, amely hozzájárul diákjaink erkölcsi gyarapodásához, személyiségük gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a kollégiumi közösség fejlődéséhez, továbbá a tanulóink szellemi, testi fejlődését biztosítja.

Felkészítő, fejlesztő foglalkozások

Megszervezésük során kollégiumunk kitüntetett figyelmet fordít a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére. E téren is igyekszünk feltárni és figyelembe venni a tanulók személyiségének sajátosságait.

A foglalkozások alól részleges felmentést kaphatnak azok a tanulók, akik az iskolai Házirendben foglaltak szerint, a negyedéves kategóriák alkalmával megfelelő eredményt érnek el.

Tanulást segítő foglalkozások:

- Kollégiumunkban a rendszeres iskolai felkészülést „stúdium” keretén belül biztosítjuk. Ennek keretében folyik a napi felkészülés megszervezése, kikérdezés, ellenőrzés, segítségnyújtás, folyamatos segítés és ellenőrzés.
- A valamely tantárgyból lemaradt tanulók felzárkóztatása a napi ismeret-elsajátítása kapcsán tapasztalt hiányosságok alapján történik. Az eredményesség érdekében kis létszámú csoportokat hozunk létre. Kollégiumunk nevelői tanári szakterületüknek megfelelően tudnak a lemaradóknak segíteni, a többi tantárgyból a korrepetálás a kollégiummal egy szervezeti egységben működő iskolában történik.
- Tehetséggondozás keretében történik a kiemelkedő képességű tanulókkal való

foglalkozás, segítségnyújtás számukra, pályázati és versenylehetőségek felkutatása, versenyekre való felkészülés biztosítása.

- Diákjaink számára az ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében klubfoglalkozásokat és előadásokat szervezünk.
- A keresztény értékrend szerinti kötelező foglalkozások: reggeli ima, esti ima,

Csoportfoglalkozások:

Tanulóink részére a kollégiumi tematikus csoportfoglalkozásokat az alábbi előírt témakörök, idő és szervezési keretek figyelembevételével

TÉMAKÖR	**9. évfolyam**	**10. évfolyam**	**11. évfolyam**	**12. évfolyam**
A tanulás tanítása	3	2	2	2
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra

Speciális ismereteket adó foglalkozások

A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások:

Kollégiumunk ezeken a foglalkozásokon biztosítja tanulóinknak, hogy feltárhassák egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus, GYIV mb. és lelki vezető tanácsaira, segítségére.

A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:

Kollégiumunkban a szabadidős foglalkozásokon szerepet kap az egészséges és kulturált életmódra nevelés, az önellátás képességének fejlesztése, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolása. A foglalkozások során hangsúlyt fektetünk a diákjaink irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek, kreativitásának, multikulturális érdeklődésének és toleranciájának fejlesztésére. A nemzetiségi és etnikai kisebbségekhez tartozó kollégista tanulók pedig külön figyelmet és módot kapnak arra, hogy anyanyelvi, nemzetiségi kultúrájukhoz való kötődésüket megélhessék. A pályaorientácó szempontjából is fontos tartalmakat hordoznak azok az előadások és beszélgetések, amelyeket a természettudományos, a műszaki, vállalkozói és gazdasági ismeretek feldolgozása és fejlesztése érdekében szervezünk. A kollégiumunk az igényekhez és lehetőségekhez igazodva támogatja a kollégium pedagógiai programjának alapelveivel összhangban lévő öntevékeny diákkörök működését.

Rendszeres programjaink:

- ***teaház*** *(diákok előadása egy-egy témában)(a kötelezően választható foglakozások csoportjába tartozik);*
- ***sportkörök (foci, kézilabda, kosárlabda, szertorna)*** *(a kötelezően választható foglakozások csoportjába tartozik);*
- ***filmklub*** *(a kötelezően választható foglakozások csoportjába tartozik);*
- ***énekkar*** *(a kötelezően választható foglakozások csoportjába tartozik);*
- ***társaskör****(a kötelezően választhatófoglakozások csoportjába tartozik);*

- ***kertészkör (****a kötelezően választható foglakozások csoportjába tartozik);*

A fenti foglalkozások közül egy kötelezően választandó!

Eseti programok:

- ***kulturális és művészeti előadások*** *(választható);*
- ***házi bajnokságok*** (*választható);*
- ***Dugonics Társaság programjai*** *(választható).*

7.7 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az egészségnevelés olyan változatos formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási tevékenységek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség- és cselekvésorientált tevékenység.

A kollégiumi egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez.
Az egészséges életmód kialakítása hosszú, az egész életen át tartó szocializációs folyamat eredménye.

Az egészséges életmódhoz hozzátartozik az egészséges táplálkozás, testtartás, életritmus (pl.: kellő mennyiségű és minőségű alvás). Tartózkodás az izgató és nyugtatószerektől, drogoktól. Az elegendő szabadlevegőn tartózkodás és rendszeres, minél több izmot megmozgató mozgás, sportolás, tisztálkodás, a különböző gyógyszerek hatásának ismerete, az élet tisztelete, elsősegélynyújtás, beteggondozói alapismeretek, a másik ember figyelésének-segítésének készsége, orvosi segítség igénybevételének, illetve mentő hívásának ismerete és még sok minden más.

Személyes példaadás, szakszerű ismeretközlés, gyakoroltatás (tapasztalat és élményszerzés) és rendszeres ellenőrzés biztosíthatja nevelésünket ezen a területen is.

Az egészségrontó, káros szerek és szokások hatásának ismertetésére minden lehetséges módon törekszünk: foglalkozásokon, filmvetítéseken, egyéni beszélgetéseken, szülői értekezleteken keresztül.

Rendkívül fontosnak tartjuk a szabadidő célszerű hasznosítását, ezen belül a rendszeres testedzést, a sportolást. Ezt segíti elő a konditerem, az udvari sportpálya, testépítő eszközök, az uszodalátogatás, sokféle sportolási lehetőség (labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, szertorna, íjászat, nyáron kenutúra, télen sítúra, táborozás, gyalogos és kerékpáros túrák). Arra kell törekedni, hogy senki se legyen, aki hetente legalább 1-2 sportolási alkalmon nem vesz részt.

7.8 A tanulók fejlesztésének terve

A keresztény hitre, keresztény életre való nevelés

A hitre nevelés nem annyira szavakkal történik, mint inkább személyes példaadással: azzal, ahogy a hétköznapokban élünk és gondolkodunk. A diákok azt az életstílust sajátítják el, amit a közvetlen környezetükben látnak és tapasztalnak. A kollégiumi életben – a Szentírás tanításait felhasználva – törekedni kell a keresztény értékek megjelenítésére, érvényesítésére. A vallásgyakorlat minden területére kellő felkészültséggel, tapintattal, mérlegeléssel és bölcsességgel kell bevezetni a kollégista diákokat.

Legfontosabb feladatok:

- az eltérő szintű és hagyományú vallási közösségekből érkezők tapintattal való fölkarolása és segítése a beilleszkedésben;
- a keresztény erkölcsi értékrend megismertetése és betartatása (társas kapcsolatok, szórakozás, öltözködés);
- az egyházi év ünnepeinek megismertetése, a közös ünneplés megkedveltetése;
- a kollégium diákjai sajátítsanak el különböző technikákat, ismereteket, gondolkodási módokat, erkölcsi és társadalmi készségeket, melyek képessé teszik őket arra, hogy személyiségüket kibontakoztassák, és tevékeny tagként beilleszkedjenek a társadalomba;
- a kollégium minden tagja tisztelje az emberi értékeket.

A nevelőtanár feladata a keresztény hitre, keresztény életre nevelésben, hogy:

- megteremtse az evangéliumi szabadság és szeretet légkörét a kollégiumi közösségben;
- segítse a fiatalokat, hogy megérjenek a szabadság felelős használatára, érzékennyé váljanak az igazi értékek iránt, megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot;
- segítse a kollégistákat abban, hogy személyiségük kibontakozásával együtt növekedjék bennük a hit, a remény és a szeretet;
- tanítsa meg a diákokat arra, hogy az érettségi, a diploma, a nyelvvizsga nem végcél, hanem eszköz ahhoz, hogy küldetésüket itt a földön megvalósíthassák;
- nevelje a fiatalokat arra, hogy nem az elért eredmény, hanem a bennünk élő szeretet számít;

A kollégiumnak, mint nevelő intézménynek feladata, hogy feltárja a műveltség erkölcsi és vallási dimenzióit, hogy ezáltal eljuttassa diákjait az erkölcsi szabadsághoz.

A feladathoz kapcsolódóan elsősorban a szociális és kommunikációs kompetencia fejlesztése valósul meg.

Énkép, önismeret, szociális képességek fejlesztése

Elő kell segítenünk az egyéni és közösségi motívumok, a célrendszer és értékrend alakulását, összehangolódását, az egyéni törekvések és közösségi érdekek, lehetőségek egyeztetését, az érdekvédelmi és érdekegyeztetési technikák gyakorlását is. Mindezzel elsősorban a fiatalok önismeretének és erkölcsiségének alakulásához járulunk hozzá.

A középiskolás korosztály érzékeny minden őt érő érzelmi és mentális hatásra. E hatások feldolgozásában diákjainknak a család helyett vagy mellett a kollégium nyújt segítséget. Foglalkozásaink e hatások feldolgozását segítik elő a diákok személyiségének, jellemének, helyes önismeretének fejlesztésével, lelki egészségük ápolásával. A pszichés történések tudatosítása, önmaguk mélyebb ismerete elősegíti az alkalmazkodást, beilleszkedést, szűkebb és tágabb környezetükbe, felkészít a konfliktusok megoldására, az önbizalom, az önértékelés, a pályakép felépítésére, az önmenedzselés megalapozására. Ahhoz, hogy a tanulók képesek legyenek énképükbe beépíteni az elsajátított tudást, készségeket, a tanulást segítő attitűdjüket, motívumaikat, a nevelés egész folyamatában

gondoskodni kell arról is, hogy kompetensnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában..

Legfontosabb feladatok:

- az önismereti készségek és képességek kialakítása;
- önismereten és önértékelésen alapuló önfejlesztési képesség kialakítása;
- az önálló életvezetéshez szükséges ismeretek megszerzése, tevékenységek gyakoroltatása;
- a kollégiumi „közösségi tudat" kiépítése;
- a közösen meghatározott szabályok betartása – betartatása;

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: szociális, kommunikációs és állampolgári kompetencia.

A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése

Az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztése érdekében a kollégiumnak lehetőséget kell biztosítania arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Fejlesztenie kell a kreativitásukat, erősíteni a tanulási motívumaikat – az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Törekedni kell a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges pozitív önértékelés kialakítására. Segítenie kell a mindennapi feladatokra történő felkészülést. Gondot kell fordítani annak előmozdítására, hogy az ismeretek elsajátítása ne csak kötelességként, hanem igényként is megfogalmazódjék a diákokban, s így életprogramjuk részévé váljon a tanulás.

Legfontosabb feladatok:

- a folyamatos tanulás szükségességének tudatosítása;
- a folyamatos tanuláshoz szükséges tanulástechnikai ismeretek elsajátítása;
- a tanulási kedv fejlesztése;
- a kultúra iránti igényesség kialakítása;

- optimális tanulási feltételek biztosítása;
- egyéni és csoportos segítségnyújtás lehetőségének megteremtése;
- pályairányítás, továbbtanulásra ösztönzés.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: hatékony-önálló tanulás, matematikai kompetencia, digitális kompetencia.

Felzárkóztatás, a tehetségek kiválasztása és gondozása, a pályaorientáció segítése

A kollégium olyan változatos szervezeti és módszertani megoldásokat alkalmaz, amelyek segítségével az egyes tanulók közötti műveltségi, képességbeli, felkészültségbeli különbségeket, a tanulók egyéni szükségleteit kezelni képes. A kollégium feladata a tanulók képességeinek megismerése. Támogatja a tanulásban elmaradt és a sajátos nevelési igényű tanulókat, biztosítja annak esélyét, hogy eredményesen végezzék tanulmányaikat.

Létrehozza a tehetséges tanulók megtalálására szolgáló rendszerét, segíti a tehetséges tanulókat képességeik kibontakoztatásában, tudásuk bővítésében. A kollégiumi élet színes, tevékenységközpontú szervezésével alkalmakat teremt a diákok alkotóképességének megnyilvánulására, a tehetségek kibontakoztatására, a diákok helyes önértékelését erősítő sikerélményekre.

A pályaorientáció célja, hogy segítse a diákok kívánatos és lehetséges további iskola- és pályaválasztását az önismeret, a pályaismeret és a társadalmi kihívások, a gazdasági helyzet tükrében.

A kollégium feladata – az iskolával együttműködve – valamennyi tanulója számára lehetővé tenni az egyes szakmák, hivatások megismerését, segíteni a pályaválasztást, illetve a választott életpályára való felkészülést, tudatosítani a diákokban, hogy életük során többször kényszerülhetnek pályamódosításra. Lehetőségeihez képest átfogó képet kell nyújtania a munka világáról, és olyan tevékenységeket kell felkínálnia, amelyek alkalmat adnak arra, hogy a tanulók képességeiket kipróbálhassák.

Legfontosabb feladatok:

Hátránykompenzáció:

- felzárkóztatás, alapkészségek megfelelő szintre hozása;
- pozitív önértékelés kialakítására irányuló tevékenységek;
- szorongásmentes, nem tantárgyorientált, teljesítménykényszer nélküli légkör megteremtése;
- harmonikus, szeretetteljes szociális környezet megteremtése;
- személyes kapcsolattartást, megfelelő empátiát, egymásra figyelést, rendszeres eszmecserét igénylő tevékenységek szervezése;
- sokoldalú képességfejlesztő tevékenységek biztosítása;

Tehetséggondozás:

- érzelmi biztonságot, ösztönzést adó ingergazdag környezet biztosítása;
- széles tevékenységrepertoár biztosítása, melyben minden diák megtalálhatja az adottságainak leginkább megfelelő elfoglaltságokat;
- lehetőség biztosítása az adott tevékenység folyamatos végzésére.

Továbbtanulás, pályaorientáció:

- a kollégium feladata a tanulást segítő tevékenységével a diákok továbbtanulási (felvételi) esélyeit növelni;
- a diákok tanulástechnikai, szaktárgyi ismereteinek, valamint önismeretének fejlesztésével kell támogatnia a továbbtanulást, pályaválasztást;
- a kollégiumnak a jövőkép hiányosságainak pótlására vonatkozó tevékenységet kell folytatnia;
- fejlesztenie kell a diákok alkalmazkodóképességét, ki kell alakítania a permanens tanulás igényét.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikáció, esztétikai-művészeti tudatosság, kifejezőkészség, hatékony-, önálló tanulás, digitális kompetencia.

Kulturált életmódra nevelés, szuverén világkép kialakulásának segítése

A kollégiumi nevelés bővíti a diákok ismereteit az egyetemes emberi civilizációról, annak legnagyobb hatású eredményeiről. Felkelti az érdeklődést a kultúra, a tudományok, a művészetek iránt, továbbá az emberiség globális problémáival kapcsolatban. Természeti és társadalmi ismeretek átadásával, művészeti élményekkel segíti a világban való tájékozottság, a személyes és szociális azonosságtudat fejlődését. Motivál, és helyzeteket biztosít az önkifejezési lehetőségek megtalálásához. Elősegíti az esztétikai-művészeti tudatosság megjelenését, az érzelemvilág gazdagodását. Fejleszti az idegen nyelvi kommunikációt.

A kollégium kiteljesíti a nemzet, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek kultúrájának, értékeinek tiszteletét, a nemzeti, történelmi és vallási hagyományok megismerését és ápolását, ezzel is erősítve a tanulók hazaszeretetét.

A kollégium változatos, sokrétű kulturális tevékenységével hozzájárul a magyar, az európai és az egyetemes kultúra értékeinek megismeréséhez, elsajátításához és értékeléséhez. A világról kialakított képben a gyakorlati élet terén is kiemelt helyet kap az Európához való kötődés, az európai kultúrkör.

A kollégiumi nevelés elősegíti a tanulókban az európai uniós polgár identitásának kialakulását, bemutatja az Európai Uniós tagság révén megnövekedett lehetőségeket, kihívásokat és programjaival, kapcsolatépítésével elősegíti azok intézményes és személyes hasznosítását.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: esztétikai-művészeti tudatosság, kifejezőkészség, szociális és állampolgári kompetencia, idegen nyelvi kommunikáció, digitális kompetencia.

Egészséges életmód, harmonikus testi-lelki fejlődés biztosítása, a környezettudatos magatartás kialakulásának segítése

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeretet belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégiumnak - lehetőségeihez képest – igyekeznie kell a diákok számára otthonos, kulturált, esztétikus közeget biztosítani, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti is ízlésüket, igényességüket. Minden lehetséges eszközzel hozzá kell járulnia az egészséges életvitel, a helyes életmód iránti igény kialakulásához.

A kollégiumnak környezettudatos magatartásra kell nevelni a diákokat, hogy érzékennyé váljanak a környezetük állapota iránt, gondolkodásukba és életvitelükbe egyéni és közösségi szinten is beépüljön a környezetkímélő magatartás.

Legfontosabb feladatok:

- a kollégiumnak a biztonságos és befogadó környezet kialakításával kell hozzájárulnia a tanulók kiegyensúlyozott, harmonikus fejlődéséhez;
- segítséget kell nyújtania ahhoz, hogy a diákok a kollégiumi élet folyamán képessé váljanak a harmonikus és konstruktív életvitel szokásrendszerének kialakítására, elsajátítsák az ehhez szükséges ismereteket, készségeket, és hogy kialakuljon a sportoláshoz, mozgáshoz való pozitív viszonyuk;
- a diákokat segíteni kell abban, hogyan kerülhetik el a környezet egészséget, biztonságot veszélyeztető helyeit, helyzeteit, megfelelő ismereteket kell közvetíteni ahhoz, hogy elutasíthassák a szenvedélybetegséghez, a káros függőséghez vezető szokásokat;
- a nevelés során segíteni kell a kollégistát problémái megoldásában, konfliktusai kezelésében, válsághelyzetben támaszt kell nyújtani számára;
- fel kell készíteni a kollégistákat az egészséges életmód, életviteli szokások tudatos felépítésére, gyakorlására, meg kell adni számukra az ehhez szükséges ismereteket;
- a kollégiumnak feladata a családi életre, a családtagi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra és az öngondoskodásra nevelés;
- a kollégiumnak fel kell hívnia a diákok figyelmét a természet és az emberi környezet értékeire, esztétikumára;
- képessé kell tenni a diákokat a környezetet terhelő tevékenységek felismerésére és csökkentésére;

- világossá kell tenni, hogy környezetünk használata életvezetésünk meghatározó része, a környezetünkkel való kapcsolatunk jelentősen befolyásolja közérzetünket, életünk kilátásait, minőségét.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: természettudományos kompetencia, szociális és állampolgári kompetencia.

Társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése

A kollégiumi nevelés segíti az önálló életvitel kialakítását, a majdani családi háztartás és gazdálkodás tervezését, a tudatos fogyasztóvá válást, az eligazodást a mindennapi életben, a gazdaság és a pénzgazdálkodás világában.

A diákönkormányzati tevékenység által segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: szociális és állampolgári kompetencia, kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia, természettudományos kompetencia.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Ennek révén kialakul bennük a szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás, a hazaszeretet érzése.

Legfontosabb feladatok:

- megismertetni nemzeti kultúránk értékeit, hagyományainkat;
- fejleszteni a nyitottságot más népek kultúrája iránt;
- megismertetni a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket;
- tudatosítani a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontosságát;
- megismertetni országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait, a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: szociális, kommunikációs és állampolgári kompetencia, empátiás készség, önkifejezés, aktív részvétel, együttműködési.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközei révén elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését. A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt. Ez tágabb értelemben sokat segít a nemzeti öntudat erősítésében, és egyben összhangot teremt az egyéni célok és a közösségi jó között.

Legfontosabb feladatok:

- megismertetni a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek, stb.).
- felhívni a figyelmet a jog szerepére, a jogszabályok betartásának fontosságára;
- megértetni az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében;
- felkelteni az érdeklődést a kollégiumi diák-önkormányzat munkája iránt, felismertetni a diákönkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során;

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: szociális, kommunikációs és állampolgári kompetencia, empátiás készség, önkifejezés, aktív részvétel, együttműködési és digitális kompetencia.

A családi életre nevelés

A család, mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében. A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában. Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes

szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, melyben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

Legfontosabb feladatok:

- megismertetni a különféle szerepeket és szabályokat a családban;
- tudatosítani a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontosságát;
- megismertetni a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: szociális és kommunikációs kompetencia; kezdeményezőképesség; döntési, együttműködési, életvezetési kompetencia.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulókban. A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír. Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Legfontosabb feladatok:

- kialakítani a segítő magatartásra való nyitottságot a fogyatékkal élők iránt;
- tudatosítani az együttműködés és az egymásra figyelés fontosságát;
- kialakítani és megerősíteni a motivációt az önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: szociális és kommunikációs kompetencia; természettudományos kompetencia; kezdeményezőképesség; döntési, együttműködési, életvezetési és digitális kompetencia.

Médiatudatosságra nevelés

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok. A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát. A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

- kialakítani a kritikai érzéket a médiatartalmak megválasztásához;
- képessé tenni a diákokat az online kommunikáció hatékony felhasználására;
- megismertetni a reklám hatását a fogyasztásra;
- begyakoroltatni, hogyan kell megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket;
- megismertetni a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait;
- tudatosítani az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismereteket.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: lényegkiemelő és kritikai kompetencia, komplexitás kezelése, kritikai, döntési, életvezetési és digitális kompetencia.

7.9 A hátrányos helyzetű diákok személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok:

A kollégiumba érkező hátrányos helyzetű diákok esetében a személyiség fejlesztése különösképpen a képességek fejlesztésén keresztül valósul meg, a képességek fejlesztése pedig a szükséges tevékenységek gyakorlása révén valósítható meg. A hátrányos helyzetű diákok felzárkóztatása az iskolában dolgozó tanárok korrepetálása révén valósul meg. Csoportvezetők külön heti rendszerességgel személyes beszélgetés és kísérés révén segítik ezen tanulókat. A kollégiumi diákok segítségének bevonásával is segítjük a tanulókat. Egy-egy tanulópárt alakítunk ki hátrányos és nem hátrányos helyzetű tanulókból, akik közösen illeszkednek be a kollégium kapcsolati hálójába.

A sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos feladatok

A kollégiumi nevelőmunka a társadalmi beilleszkedéshez szükséges képességek fejlesztését szolgálja. Ennek során jelentős szerepet kap az egyéni bánásmód, a személyre szabott nevelési eljárások, az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tevékenységformák alkalmazása.

Feladataink:

- a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesítése, a diverzitás iránti pozitív attitűd (elfogadás, tolerancia, empátia) kialakítása,
- multidiszciplináris teamek működtetése (pedagógus, gyógypedagógus, szülő, érintett tanuló),
- a gyógypedagógus, konduktor iránymutatásainak, javaslatainak beépítése a pedagógiai folyamatokba,
- az egyes gyermek vagy csoport igényeihez igazodó eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök alkalmazása,
- egyéni fejlesztési terv készítése a gyógypedagógus együttműködésével,
- egyéni haladási ütem biztosítása,
- rugalmas tanulásszervezés,
- minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása,
- differenciáló módszerek alkalmazása (pl. az instrukciók adása, vagy az értékelés során).

A diákotthoni foglalkozások szervezésekor kiemelt szerepet kap:

- a szocializációt segítő képességek fejlesztése;
- az egyéni tanulási és ismeretszerzési technikák megtanulása, alkalmazása;

- az egészséges életmódra nevelés – a tanuló speciális igényeihez igazítva az egészség megőrzéséhez szükséges technikák, képességek megszerzése, megőrzése;
- a környezeti nevelés, a saját környezet egyéni igényeknek megfelelő kialakítása;
- a szabadidős program, önkiszolgálás, munka, tehetséggondozás, felzárkóztatás, társas kapcsolatok, közösségi tevékenységek alkalmazása, amelyek a tanuló eredményes társadalmi beilleszkedését segítik elő.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek:

A biológiai tényezők okozta, és a környezeti hatásra bekövetkező beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő diákok egyaránt előfordulnak a kollégiumban. A jelenség felismerése, azonosítása a tanulókkal folytatott beszélgetés, csoportvezetői, tanári megfigyelés alapján történik. Súlyos probléma esetén szakintézmény segítségét kérjük (gyermekpszichiátria, nevelési tanácsadó).

<u>Pedagógiai tevékenységeink:</u>

- a család, a környezet megismerése
- egyéni fejlesztési terv készítése
- sikerélményt nyújtó tevékenységek biztosítása
- megbízatások, feladatok – a hasznosság, fontosság érzékelésére
- egyéni, vagy kiscsoportos foglalkozások szervezése
- határozott, pontos normarendszer megfogalmazása,
- következetes és folyamatos ellenőrzés, értékelés
- megfelelő szokásrendszer kialakítása,
- hiteles pedagógusviselkedés

7.10 Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A kollégiumi nevelés célja a pedagógiai alapelvekben megfogalmazottakon túl a közösségi szabályok kialakítása, elfogadtatása, a közösségért tenni akaró és felelősségvállaló diákok nevelése. Ennek érdekében szervezünk:

- szakköröket;
- sportköröket;
- házi versenyeket;
- diákönkormányzati tevékenységet;
- egyházi és nemzeti ünnepeinkről való megemlékezéseket.

A jól működő közösségeket a tanév végén a nevelőtestület értékeli és jutalomban részesíti. A személyiségjegyek változását, a rendezvényeken való önkéntes részvételt a tevékenységet szervező, illetve felügyelő prefektus figyelemmel kíséri, és értékeli.

7.11 A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei:

Kollégiumunk belső életét a kollégium házirendje és napirendje szabályozza. A napirend tartalmazza a diákok optimális testi-lelki fejlődésének időrendi kereteit, beleértve a rendszeres étkezést, a tisztálkodást, az optimális pihenőidőt. Figyelembe veszi a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai (tanulás - kulturált szabadidő, közösségi elfoglaltság – egyéni tevékenység stb.) – a jogszabályi keretek között – a tanulóink egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

Kollégiumi életünk megszervezésében egyre fontosabb szerepet tölt be a kollégium Diákönkormányzata. A kollégium vezetése biztosítja, hogy a diákjaink választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében. Lehetővé tesszük, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősíti a kollégiumi közösség együvé tartozását.

A diákok tanulmányi felkészüléséhez szükséges feltételek megteremtése mellett a lemaradóknak segítséget nyújtunk, segítsék felzárkózásukat.

Biztosítjuk a szabadidő kulturált eltöltéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket. Változatos, a kikapcsolódást és a testi-lelki egészség megőrzését egyaránt szolgáló szabadidős programokat szervezünk, és a diákokat a programokon, rendezvényeken való aktív részvételre motiváljuk, ösztönözzük.

7.12 A művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

Diákjaink művelődését saját szervezésű programjaink és külső partnereink által szervezett programok szolgálják. Belső programjaink egy része kötelező, de nagy hangsúlyt helyezünk a művelődés igényének kialakítására és a programokhoz kapcsolódó aktivitást minden esetben jutalmazzuk.

A rendszeres testmozgás iránti igény felkeltésére törekszünk, támogatjuk az aktív sport minden formáját és biztosítjuk a kollégiumon belüli sportoláshoz szükséges eszközöket, feltételeket. A tanév során kirándulásokat, sportversenyeket szervezünk és részt veszünk a városi kollégiumok közötti rendezvényeken is. A hét egy napján rendelkezésünkre áll az iskolai tornaterem, illetve a hét mindennapján az iskolai konditermet használhatjuk. Az iskola testnevelés tanáraival közösen edzés tervet dolgozunk ki annak, aki igényli.

7.13 A kollégium gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenysége

A gyermekvédelem tágabb értelemben minden gyermekre és ifjúra kiterjedő gondoskodás, pedagógiai, pszichológiai, szociális, egészségügyi, jogi tennivalók összessége, amelyek a gyermekek és fiatalok gondozását, ellátását, eltartását, nevelését, érdekvédelmét hivatott biztosítani.

Az 1997. évi XXXI. tv. (gyermekvédelmi törvény) rendelkezései alapján a gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ügyeinek intézésével foglalkozik. A közoktatásról szóló törvény 4.

§-ának (7.) bekezdése tiltja a gyermek, a tanuló hátrányos megkülönböztetését bármilyen oknál fogva. Feladatunk a kollégiumban olyan légkört, olyan igazgatási, pedagógiai tevékenységet kialakítani, amely eleve kizárja annak a lehetőségét, hogy bármelyik gyermek, tanuló származása, színe, vallási, vagy bármely egyéb hovatartozása miatt hátrányos, kitaszított helyzetbe kerüljön. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenységért alapvetően az intézmény vezetője felel a közoktatásról szóló törvény 54. §-ának (1.) bekezdése alapján. Kollégiumunkban a gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat a kollégiumvezető látja el.

Nevelőtanáraink gyermek-, és ifjúságvédelemmel összefüggő feladatai:

- tevékenységük során mindig figyelembe kell venniük, a tanulóik tehetségét, egyéni képességeit, fejlődésük ütemét, szociokulturális helyzetét;
- segíteniük kell diákjaink képességeinek kibontakoztatását, illetve a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévők felzárkóztatását;
- kötelességük a tanulók részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadni, és ezek elsajátításáról meggyőződni. (Pl. kollégiumi foglalkozások, egyéni beszélgetések, szabadidő szervezés stb. útján.);
- a szülőket a gyermeküket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztatni, folyamatosan kapcsolatot tartani a szülői házzal és az iskolával;
- ki kell alakítani a tanulókkal való személyes kapcsolattartás rendszerét. Lehetővé kell tenni, hogy a tanulók felkereshessék rendszeresen, akadály nélkül a gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozó személyt, és olyan légkör alakulhasson ki, amely nem gátolja meg adott esetben még a legbizalmasabb információk átadását sem.
- a diákok emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartani;
- folyamatosan segíteni a diákok személyiségének fejlődését.

Kollégiumunk együttműködik a gyermekvédelemmel foglalkozó hatóságokkal, szervezetekkel, személyekkel, így segítjük a gyermek családban való nevelkedését, a veszélyeztetettség megelőzését és megszüntetését.

7.14 Hagyományápolás, a kollégium egyéni arculatának erősítése

A rendi jellegű, az egyházi év ünnepeihez kötődő hagyományaink az iskolával közösek, az ezekkel kapcsolatos rendezvények általában iskolai szinten valósulnak meg. Hasonlóképpen a nemzeti ünnepeinkről és az egész emberiséget megrázó gyászos emlékű eseményekről (holokauszt, kommunista diktatúra, Nemzeti Összetartozás Napja) való megemlékezés is iskolai keretek között történik.

Speciálisan kollégiumi hagyományaink:

- a kollégiumi csoportok prefektusainak bemutatása;
- új kollégisták bemutatkozása
- Szeged városi séta, új kollégisták körbevezetése a városunkban
- halottak napján iskolánk névadója, Dugonics András sírjának meglátogatása a Dugonics- temetőben, gyertyagyújtás;
- patrocíniumi ünnepi vacsora;
- Szent Miklós ünnepén ünnepi vacsora; közös filmnézés egy moziban, diákok jutalmazása
- kollégiumi adventi szobadíszítő verseny
- karácsonyi koncert a templomban (rövid zenés áhítat, válogatás a karácsonyi ünnepkörhöz kötődő művekből);
- csocsóbajnokság tavasszal és ősszel
- végzősök búcsúztatása
- kollégiumi játszódélután az utolsó hét egyik napján.
- évvégi tábortűz, szalonnasütés

7.15 A kollégium legfontosabb partnereivel való együttműködés

A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében, rendszeres kapcsolatot tart a ***szülőkkel***. Minden év elején levélben tájékoztatjuk a szülőket a tárgyi és személyi feltételek alakulásáról, a tanév tervezett rendjéről, terveinkről, céljainkról. A tanév közben a negyedévenkénti fogadóórák a kapcsolattartás szervezett keretei. Ezen kívül levélben, telefonon, emailben vagy szükség esetén személyes találkozás útján is igyekszünk a

kapcsolatot tartani, a szülőket tájékoztatni, kéréseiket, észrevételeiket meghallgatni, fontos esetekben véleményüket kérni.

A ***gimnáziummal*** való együttműködés intézményi keretei tökéletesen adottak. A kollégiumi nevelők nagyobb része a gimnáziumban is tanít, esetenként osztályfőnök. Azonosak a nevelési céljaink, ezek megvalósítását a napi gyakoriságú spontán kapcsolattartás, és rendszeres kollégiumi nevelőtanári értekezlet segíti. A diákok tanulmányi előmenetelét az elektronikus napló beindítása óta kevesebb utánjárással tudjuk követni, a rendszer kollégiumi része 2020 őszétől működik, így mely a korábbi hagyományos adminisztrációt felváltja. Szükség esetén a felzárkóztatás érdekében a prefektusok személyesen konzultálnak a szaktanárokkal.

Szeged Városi Kollégiummal és annak vezetőjével, illetve a többi Piarista Rend által fenntartott kollégiummal tartjuk a kapcsolatot. A Piarista fenntartású kollégiumok vezetői, havi rendszerességgel találkoznak 2018 óta.

7.16 Egészségnevelési elvek

A kollégiumi egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Az egészséges életmód kialakítása hosszú, az egész életen át tartó szocializációs folyamat eredménye.

Intézményünkben a diákok egészséges táplálkozásáról dietetikus szakember gondoskodik, a kellő mennyiségű és minőségű pihenés feltételeit a házirend biztosítja. Az egészségkárosító szerek elutasításával kapcsolatban az ismeretközlés mellett fontosnak tartjuk nevelőink személyes példaadását is.

Diákjaink mindennapjainak megszervezésekor ügyelünk az elegendő szabadlevegőn tartózkodásra és a rendszeres, minél több izmot megmozgató mozgás, sportolás lehetőségének biztosítására. Felhívjuk figyelmüket a testi és lelki egészség összefüggéseire, az élet minden formájának tiszteletére, és arra, hogy nem csak a saját egészségükért tartoznak felelősséggel, hanem a környezetükben élőkéért is.

7.17 Környezeti nevelési elvek

Célunk a környezet fenntarthatósága érdekében szükséges ismeretek, magatartásminták, értékek és életviteli szokások megtanítása. Fontos feladatunknak tekintjük, hogy a diákok átérezzék a környezet megóvásának felelősségét, kialakuljon bennük a környezetvédelemért való aktív tenni akarás és a természeti erőforrások ésszerű és előrelátó felhasználásának tudatossága. Ennek érdekében a foglalkozásokon igyekszünk minél több ismeretet átadni,

megismertetjük őket a helyi természeti értékekkel, a szelektív hulladékgyűjtés módszerét alkalmazzuk és hangsúlyt helyezünk a kollégium és környezetének tisztán tartására, a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartás elsajátíttatására.

8 LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

8.1 A pedagógiai program hatálybalépése, felülvizsgálata

A pedagógiai program érvényességi ideje: az intézmény pedagógiai programját a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezeti be.

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A dokumentum módosítása az iskola nevelőtestületének feladata, amelyet az igazgató vezet.

Ő kíséri figyelemmel a teendőket, megtervezi a feladatokat.

8.2 A pedagógia program nyilvánosságra hozatala

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala: a dokumentumot a fenntartó székhelyén, az iskola könyvtárában, az intézményvezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

8.3 Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A pedagógiai programot az intézmény Diákönkormányzata

2020 év augusztus hó 28. napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírásommal tanúsítok.

Kelt: Szeged, 2020 év augusztus hónap 28. nap

Angyal Kinga

Diákönkormányzat képviselője

A pedagógiai programot a Szülői Közösség 2020 év augusztus hó 27. napján tartott ülésén megtárgyalta.

Aláírásommal tanúsítom, hogy a Szülői Közösség véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Szeged, 2020 év augusztus hónap 27. nap

Homik Szabolcs

Szülői Közösség képviselője

8.4 A pedagógiai program elfogadásáról szóló záradék

A pedagógiai programot az intézmény nevelőtestülete 2020 év augusztus hó 28 napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Szeged, 2020 év augusztus hónap 28 nap

Igazgató

P.H.

Hitelesítő nevelőtestületi tag

8.5 Fenntartó jóváhagyása

A Dugonics András Piarista Gimnázium, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium Pedagógiai Programját a fenntaró, Piarista Tartományfőnökség nevében jóváhagytam.

Kelt: Budapest, 2020 év augusztus hónap 31 nap

Tartományfőnök

PIARISTA TARTOMÁNYFŐNÖKSÉG BUDAPEST MP OY